

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen samt till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. I propositionen föreslås dessutom ändringar i lagen om utlämning för brott, lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan och lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder. Genom lagarna genomförs ett rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna.

Det föreslås att i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen tas in de bestämmelser om utlämning för brott som rambeslutet förutsätter. I lagen föreslås bestämmelser om såväl utlämningsförfarandet som de materiella förutsättningarna för utlämning. Utlämningsförfarandet avviker i hög grad från det gällande förfarandet. Enligt lagen skall Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter besluta om utlämning för brott till de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. Ett utlämningsärende skall behandlas i tingsrätten på framställning av åklagaren. Behöriga åklagare är åklagarna

vid åklagarämbetet i de ovan nämnda städernas häradar. Tingsrättens beslut kan överklagas hos högsta domstolen.

Den mest betydelsefulla ändringen i de materiella förutsättningarna för utlämning är att finska medborgare enligt förslaget kan utlämnas till en annan medlemsstat på samma villkor som andra personer. För utlämningen av egna medborgare kan dock ställas sådana villkor att en finsk medborgare alltid har möjlighet att i Finland avtjäna ett frihetsstraff som har dömts ut i en annan medlemsstat.

Det föreslås att lagen om utlämning för brott inte längre skall kunna tillämpas på utlämning mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. Bestämmelserna om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater tas in i den ovan nämnda föreslagna lagen. Lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan kan dock tillämpas också framöver i förhållandet mellan Finland samt Danmark och Sverige.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2004 i enlighet med bestämmelserna i rambeslutet.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	4
1. Inledning.....	4
2. Nuläge	4
3. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna	5
4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	8
5. Propositionens verkningar	13
5.1. Ekonomiska verkningar	13
5.2. Verkningar i fråga om organisation och personal.....	14
6. Beredningen av propositionen	14
7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	14
DETALJMOTIVERING.....	15
1. Lagförslag.....	15
1.1. Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	15
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	15
2 kap. Utlämning från Finland till en annan medlemsstat.....	15
3 kap. Utlämning från en annan medlemsstat till Finland.....	51
4 kap. Särskilda bestämmelser	58
5 kap. Ikraftträdande	61
1.2. Lagen om utlämning för brott.....	62
1.3. Lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan	64
1.4. Lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder.....	66
2. Förklaringar som skall ges med stöd av rambeslutet.....	69
3. Ikraftträdande.....	70
4. Lagstiftningsordning	70
LAGFÖRSLAGEN.....	72
om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	72
om ändring av lagen om utlämning för brott.....	87
om ändring av lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan.....	89
om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder	90

BILAGA.....	92
PARALLELLTEXTER.....	92
om ändring av lagen om utlämning för brott.....	92
om ändring av lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan.....	100
om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder.....	103
BILAGA.....	105
RÅDETS RAMBESLUT.....	105
om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna	105

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Propositionen innehåller ett förslag till nationellt genomförande av Europeiska unionens råds rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (EGT L 190, 18.7.2002, s.1), nedan rambeslutet. Rambeslutet antogs av Europeiska unionens råd den 13 juni 2002.

Rambeslutet utgör ett led i det rättsliga samarbetet i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater. Samarbetet grundar sig på bestämmelserna i avdelning VI i Fördraget om Europeiska unionen. Enligt artikel 34 i fördraget kan rådet fatta rambeslut om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar. Rambesluten skall vara bindande för medlemsstaterna när det gäller de resultat som skall uppnås men skall överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt. Rambeslutet skall inte ha direkt effekt, utan det genomförs genom nationella lagstiftningsåtgärder.

Rambeslutet grundar sig på kommissionens förslag av den 19 september 2001 (EGT C 332, 27.11.2001, s. 305). Kommissionens förslag grundade sig särskilt på slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15—16 oktober 1999. I dessa sades att det formella utlämningsförfarandet bör avskaffas bland medlemsstaterna när det gäller personer som är på flykt undan rättvisan efter att ha fått sin slutgiltiga dom och ersättas med enkelt överförande av personerna. P.g.a. terrorådet mot USA den 11 september 2001 prioriterades förhandlingarna om rambeslutet. Politiskt samförstånd om rambeslutets innehåll nåddes i Europeiska rådet i december 2001.

I propositionen föreslås att rambeslutet genomförs så att det stiftas en särskild lag om utlämning för brott mellan Finland och EU:s övriga medlemsstater. Lagen föreslås innehålla både materiella bestämmelser om och bestämmelser som gäller förfarandet vid utlämning för brott mellan Finland och Europe-

iska unionens medlemsstater. Genomförandet av rambeslutet förutsätter dessutom ändringar i vissa andra lagar. I propositionen föreslås ändringar i lagen om utlämning för brott, lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan samt lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder.

2. Nuläge

I Finland regleras utlämningen för brott både i den nationella lagstiftningen och i internationella konventioner. I den nationella lagstiftningen finns bestämmelserna om utlämning i lagen om utlämning för brott (456/1970), nedan allmänna utlämningslagen, och i lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960), nedan nordiska utlämningslagen.

Den viktigaste av de internationella konventioner som gäller i Finland är europeiska konventionen om utlämning för brott (FördrS 32/1971), nedan europeiska utlämningskonventionen. Dessutom har Finland nationellt satt i kraft 1978 års tilläggsprotokoll (FördrS 15/1985) till europeiska utlämningskonventionen och 1977 års europeiska konvention om bekämpande av terrorism (FördrS 16/1990).

Finland har också satt i kraft den s.k. Schengenkonventionen (tillämpningskonventionen av den 19 juni 1990 till Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna, FördrS 23/2001), som innehåller bestämmelser även om utlämning för brott. Dessutom har Finland satt i kraft två konventioner som ingåtts i samarbete inom Europeiska unionen. Dessa är 1995 års konvention om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater (FördrS 73/1999) och 1996 års konvention om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater (FördrS 71/1999). Bestämmelser om utlämning finns också i flera and-

ra internationella konventioner som gäller straffrättsligt samarbete samt i de gällande bilaterala utlämningsavtal som Finland har ingått med främmande stater.

Bestämmelserna i allmänna utlämningslagen utgör ett självständigt regelverk om utlämning, med stöd av vilket de finska myndigheterna får samtycka till att en person som befinner sig i Finland utlämnas till en annan stat eller begära att en person som befinner sig i en annan stat utlämnas till Finland. De finska myndigheterna kan vidta åtgärder med stöd av lagen även om det inte finns något internationellt avtal mellan Finland och den främmande staten. De finska myndigheterna är dock inte skyldiga att enbart med stöd av lagen utlämna en person från Finland till en annan stat, utan de har fri prövningsrätt när det gäller bifallande av en framställning om utlämning.

Både Finlands internationella förpliktelser när det gäller utlämning till en annan stat av personer som befinner sig i Finland och Finlands rätt att med stöd av en framställning få en person som befinner sig i en annan stat utlämnad till Finland grundar sig på gällande internationella avtal mellan Finland och främmande stater. Om villkoren i ett avtal är uppfyllda har Finland skyldighet att bifalla framställningen om utlämning.

Bestämmelserna i allmänna utlämningslagen överensstämmer med innehållet i de viktigaste internationella konventionerna om utlämning som gäller i Finland. De finska myndigheterna kan således i princip vidta åtgärder redan med stöd av allmänna utlämningslagen, dock så att man beaktar de skyldigheter som följer av de internationella avtalen och eventuella sådana bestämmelser i dessa avtal som inte ingår i nämnda lag. Allmänna utlämningslagen fungerar således som ett slags ramlag.

Nordiska utlämningslagen grundar sig däremot på samnordisk lagstiftning och inte på ett internationellt avtal. Lagen innehåller självständiga bestämmelser som skall iakttas i förbindelserna med de övriga nordiska länderna.

Grundlagens 9 § 3 mom. innehåller en bestämmelse som är central med tanke på utlämningsförfarandet. Enligt den får finska medborgare inte mot sin vilja utlämnas eller

föras till ett annat land. Både nordiska utlämningslagen och allmänna utlämningslagen möjliggör dock utlämning av finska medborgare i begränsad utsträckning. Enligt allmänna utlämningslagen kan en finsk medborgare i vissa situationer utlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

3. Rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna

Syftet med rambeslutet är att skapa ett nytt och enhetligt regelverk för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater. Detta nya regelverk skall ersätta den gällande regleringen, som grundar sig på flera olika internationella avtal. Rambeslutet skall fr.o.m. den 1 januari 2004 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser om utlämning i förbindelserna mellan medlemsstaterna (artikel 31.1). Sådana konventioner är den ovan nämnda europeiska utlämningskonventionen och 1978 års tilläggsprotokoll till den, 1977 års europeiska konvention om bekämpande av terrorism, de konventioner som ingåtts i samarbete inom Europeiska unionen 1995 och 1996 samt bestämmelserna om utlämning i Schengenkonventionen.

Till de överenskommelser som lagen föreslås ersätta hör också två konventioner som Finland inte har satt i kraft nationellt. Dessa är tilläggsprotokollet av den 15 oktober 1975 till europeiska utlämningskonventionen och avtalet av den 26 maj 1989 om förenkling och modernisering av förfarandena för överlämnande av utlämningsansökningar.

Rambeslutet inverkar inte på tillämpningen av de ovan nämnda konventionerna mellan medlemsstaterna och sådana stater som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

Enligt rambeslutet får medlemsstaterna dessutom fortsätta att tillämpa de avtal eller överenskommelser som gäller mellan dem eller sluta nya avtal och överenskommelser, förutsatt att dessa gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets innehåll och bidrar till att förenkla och underlätta förfarandena för överlämnande enligt rambeslutet (artikel 31.2).

Medlemsstaterna har dessutom med stöd av artikel 32 i rambeslutet haft rätt att göra ett

uttalande där de förklarar att de fortsätter att verkställa framställningar om utlämning i enlighet med det utlämningsförfarande som gällde före den 1 januari 2004, om den gärning som ligger till grund för framställningen har begåtts före den 7 augusti 2002. Frankrike, Italien och Österrike har gjort ett ovan nämnt uttalande.

Rambeslutet innehåller både materiella bestämmelser om och bestämmelser som gäller förfarandet vid utlämning mellan medlemsstaterna. Trots att begreppet arresteringsorder används i rambeslutet, är det i det förfarande som avses i beslutet dock fråga om utlämning för brott. I definitionen i artikel 1 i rambeslutet sägs att arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd. Enligt artikeln skall medlemsstaterna verkställa varje arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i rambeslutet.

I artikel 2 i rambeslutet definieras tillämpningsområdet för en arresteringsorder. Enligt artikeln får en arresteringsorder för det första utfärdas för gärningar som enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i tolv månader eller mer. Detsamma gäller om ett straff eller en annan frihetsberövande åtgärd i minst fyra månader har dömts ut för den gärning som ligger till grund för framställningen. När det gäller sådana gärningar kan överlämnandet förenas med villkoret att de gärningar för vilka arresteringsordern har utfärdats skall utgöra ett brott enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering (artikel 2.4).

Artikel 2.2 i rambeslutet innehåller dessutom en förteckning över sådana brott som medför överlämnande utan kontroll av om gärningen utgör brott i den verkställande medlemsstaten (dubbel straffbarhet). Om villkoren i rambeslutet är uppfyllda skall utlämning således beviljas för de gärningar som ingår i förteckningen, oberoende av om gärningen utgör brott enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning eller inte. Ett

ytterligare villkor är att gärningarna kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år i den utfärdande medlemsstaten. Förteckningen upptar 32 brott eller brottstyper. Frågan om huruvida en gärning ingår i förteckningen bedöms enligt lagstiftningen i den utfärdande medlemsstaten. Rådet får enhälligt besluta att utvidga eller ändra förteckningen.

I artikel 3 i rambeslutet uppräknas de grunder på vilka verkställighet av en arresteringsorder alltid skall vägras. Dessa grunder hänför sig till amnesti, en lagkraftägande dom som har avkunnats för samma gärning i en annan medlemsstat och personens ålder.

Artikel 4 innehåller för sin del bestämmelser om de grunder på vilka verkställighet av en arresteringsorder får vägras. Dessa grunder hänför sig till dubbel straffbarhet, ett slutligt avgörande i samma sak, preskription, medborgarskap eller varaktigt boende i den verkställande medlemsstaten samt den ort där den gärning som ligger till grund för framställningen har begåtts.

I rambeslutet är principen den att också medlemsstaternas egna medborgare skall utlämnas. Artikel 31.1 tillåter dock Österrike att vägra utlämning av sina medborgare, om den gärning för vilken arresteringsordern har utfärdats inte är straffbar enligt österrikisk lag. Detta undantag gäller dock endast till dess att Österrike har ändrat sin nationella lagstiftning och högst till utgången av 2008.

Rambeslutet berättigar också den verkställande rättsliga myndigheten att föreskriva om vissa villkor så som anges i artikel 5. De situationer när det enligt artikeln kan föreskrivas om villkor hänför sig till utevarodomar, livstidsstraff och medborgarskap eller varaktigt boende i den verkställande medlemsstaten.

Rambeslutet innehåller inte uttömmande bestämmelser om förfarandet utan anger endast ramarna för medlemsstaternas verksamhet. När det gäller den nationella verkställigheten har medlemsstaterna relativt stor frihet att själva bestämma hur förfarandet enligt rambeslutet skall genomföras på det nationella planet.

Artikel 6 i rambeslutet innehåller definitioner av den utfärdande respektive den verkställande rättsliga myndigheten. Varje med-

lemsstat kan själv välja vilka av dess myndigheter som sköter dessa uppgifter. Det väsentliga är att de behöriga myndigheter som väljs är rättsliga myndigheter. Enligt artikel 7 i rambeslutet får medlemsstaterna också utse en eller flera centralmyndigheter, men dessa skall endast biträda de rättsliga myndigheterna vid förfarandet.

Arresteringsorderns innehåll definieras i artikel 8 i rambeslutet. Det väsentliga i artikeln är att det beslut som arresteringsordern grundar sig på inte behöver tas med i ordern, utan det räcker med en uppgift om att det nödvändiga beslutet finns. Begreppet arresteringsorder kan tolkas så att det avser en framställning om gripande och utlämning av en eftersökt person. I förfarandet enligt rambeslutet görs endast en framställning, och förfarandet består således av en enda fas.

Arresteringsordern översänds i regel genom Schengens informationssystem. Om det är känt var personen befinner sig, får arresteringsordern också översändas direkt till den verkställande rättsliga myndigheten. Också det europeiska rättsliga nätverket och Interpol kan användas vid översändandet (artiklarna 9 och 10).

Artiklarna 11—14 i rambeslutet innehåller bestämmelser vilkas syfte är att garantera rättsskyddet för den som begärs utlämnad. Den eftersökte skall vid gripandet upplysas om arresteringsorderns innehåll. Den eftersökte skall ha rätt till juridiskt biträde och tolk i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten (artikel 11). När den som begärs utlämnad har gripits skall den verkställande rättsliga myndigheten fatta beslut om huruvida personen skall hållas kvar i häkte. Det är möjligt att försätta personen på fri fot, om verkställigheten av arresteringsordern kan säkerställas på något annat sätt. Den gripne har också möjlighet att samtycka till överlämnandet, och samtycket skall då avges inför den verkställande rättsliga myndigheten. En person som har gripits och som inte samtycker till överlämnandet skall ha rätt att höras av den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten. Också artikel 26 i rambeslutet innehåller särskilda garantier för att rättigheterna för den som begärs utlämnad tillvara-

tas. Enligt artikeln skall tiden för frihetsberövande som beror på verkställighet av en arresteringsorder avräknas från ett frihetsstraff som döms ut i den utfärdande medlemsstaten.

Ett av de centrala syftena med arresteringsordern är att göra utlämningsförfarandet snabbare. Detta kan också anses ligga i dens intresse som begärs utlämnad, eftersom målet bör vara att den tid som en person är berövad friheten på grund av förfarandet är så kort som möjligt. Bestämmelserna om de tidsfrister som skall iaktas vid förfarandet i artikel 17 i rambeslutet syftar till att göra förfarandet så snabbt som möjligt. I de fall då en person samtycker till överlämnandet skall det slutgiltiga beslutet om verkställandet av arresteringsordern fattas inom tio dagar efter det att samtycket har givits. I övriga fall skall beslutet fattas inom 60 dagar efter det att personen har gripits. I särskilda fall kan bägge tidsfristerna förlängas med ytterligare 30 dagar. Enligt artikel 23 skall det egentliga överlämnandet ske senast tio dagar efter att det slutgiltiga beslutet har fattats.

Rambeslutet innehåller också detaljerade bestämmelser om den s.k. specialitetsbestämmelsen, dvs. rätten att åtala den som överlämnats också för andra brott än det brott för vilket personen överlämnades (artikel 27). Huvudregeln är att en överlämnad person inte får åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades. Från huvudregeln har dock gjorts vissa undantag, som uppräknas i artikel 27.1 och 27.3. Undantagen gäller bl.a. gärningar som inte kan leda till frihetsstraff.

Rambeslutet innehåller också detaljerade bestämmelser om efterföljande utlämning (artikel 28). Huvudregeln är att en överlämnad person inte vidareöverlämnas till en annan medlemsstat, om inte vissa villkor som anges i rambeslutet uppfylls. En överlämnad person utlämnas inte till en stat som inte hör till Europeiska unionen utan samtycke av den medlemsstat som ursprungligen överlämnade personen.

Rambeslutet innehåller också ett flertal bestämmelser om särskilda förfaranden som kan tillämpas i samband med förfarandet för

överlämning. Bestämmelserna gäller bl.a. hörande och tillfällig överföring av den som begärs överlämnad (artiklarna 18 och 19), uppskjutet och villkorligt överlämnande (artikel 24) samt överlämnande av egendom (artikel 29).

För rambeslutets del är Europeiska gemenskapernas domstol enligt artikel 35 i Fördraget om Europeiska unionen behörig att meddela förhandsavgöranden och avgöra tvister mellan medlemsstaterna. Finland har i samband med att godkännandeinstrumentet för Amsterdamfördraget deponerades avgivit en förklaring enligt vilken Finland har godtagit Europeiska gemenskapernas domstols behörighet att meddela förhandsavgöranden så, att samtliga domstolar kan begära förhandsavgöranden

Enligt artikel 34 i rambeslutet skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som rambeslutet förutsätter senast den 31 december 2003.

4. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att i Finland genomföra det rambeslut som antagits av Europeiska unionens medlemsstater. Det har ansetts ändamålsenligt att rambeslutet genomförs så att det stiftas en särskild lag (nedan EU-utlämningslagen), som innehåller de bestämmelser om EU:s medlemsstater som rambeslutet förutsätter. Eftersom rambeslutet inte är direkt tillämplig rätt, innehåller den föreslagna lagen heltäckande bestämmelser som motsvarar rambeslutets innehåll. Rambeslutet är bindande för Finland när det gäller de resultat som skall uppnås men överlåter åt Finland att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet. I den föreslagna lagen har man inte följt terminologin i rambeslutet utan använt de motsvarande begrepp som finns i den gällande finska lagstiftningen. Det har ansetts viktigare att begreppen i de tre lagarna som gäller utlämning för brott är enhetliga än att man följer terminologin i rambeslutet.

Enligt gällande lag ingår den reglering som gäller EU:s medlemsstater i allmänna utlämningslagen, med undantag av Danmark och Sverige, för vilkas del bestämmelserna finns i nordiska utlämningslagen. I propositionen

föreslås att de särskilda bestämmelserna om EU:s medlemsstater i allmänna utlämningslagen upphävs. Det föreslås att förfarandet enligt nämnda lag förblir i kraft och tillämpas på utlämning till stater som varken är medlemsstater i Europeiska unionen eller nordiska länder. Förfarandet enligt rambeslutet avviker i så hög grad från förfarandet enligt allmänna utlämningslagen och nordiska utlämningslagen att det inte har ansetts vara någon fungerande lösning att föreskriva om förfarandet i lagarna i fråga.

Den viktigaste reformen när det gäller förfarandet är att helt andra myndigheter skall besluta om utlämningen för brott när det gäller EU:s medlemsstater. Enligt 14 § 1 mom. allmänna utlämningslagen avgör justitieministeriet också för EU:s medlemsstaters del om en framställning om utlämning skall bifallas. Inrikesministeriet beslutar om utlämning när det gäller de nordiska länderna. Enligt propositionen skall de fyra tingsrätterna som nämns i 11 § EU-utlämningslagen besluta om utlämning i det förfarande som avses i rambeslutet. De ifrågavarande tingsrätterna är Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter. Överföringen av beslutsfattandet från justitieministeriet till de ovan nämnda tingsrätterna grundar sig på artikel 6 i rambeslutet, enligt vilken beslutanderätten skall överföras på en rättslig myndighet. Ett av syftena med rambeslutet är att beslutsfattandet vid utlämning skall grunda sig på ett rättsligt beslut av en rättslig myndighet. Enligt propositionen skall justitieministeriet framöver besluta om utlämning när det gäller sådana stater som varken är medlemsstater i EU eller nordiska länder.

En annan viktig reform som gäller förfarandet är att åklagarna i avvikelse från den gällande lagen kommer att ha en central ställning i förfarandet enligt EU-utlämningslagen. Enligt 12 § EU-utlämningslagen är åklagarna vid åklagarämbetet i de fyra ovan nämnda städernas härader behöriga åklagare. När den som begärs utlämnad har gripits i Finland, skall åklagaren sköta beredningen av ärendet och hos tingsrätten göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen (22 och 24 § EU-utlämningslagen).

I EU-utlämningslagen ingår en del särskilda bestämmelser om förfarandet i tingsrätten (25—33 §). I övrigt skall på förfarandet i tillämpliga delar tillämpas vad som föreskrivs om behandling av brottmål i tingsrätten. Tingsrättens beslut får överklagas hos högsta domstolen utan att besvärstillstånd behöver begäras. I förfarandet enligt allmänna utlämningslagen får justitieministeriet begära utlåntande av högsta domstolen innan ministeriet fattar beslut i saken (16 §).

Också polisens ställning i förfarandet enligt EU-utlämningslagen avviker från den ställning polisen har enligt den gällande lagen. I förfarandet enligt EU-utlämningslagen skall centralkriminalpolisen, efter att den som begärs utlämnad har gripits, delge denne vissa underrättelser och göra vissa förfrågningar (21 §). Enligt 15 § allmänna utlämningslagen skall centralkriminalpolisen däremot efter gripandet göra en undersökning i utlämningsärendet.

Jämfört med det gällande förfarandet ändras polisens ställning också så till vida att det alltid är åklagaren som framställer yrkande i tingsrätten om att förvaret skall förbli i kraft, när frågan om fortsatt förvar behandlas (18 § EU-utlämningslagen). Enligt propositionen kan vilken anhållningsberättigad tjänsteman som helst fatta beslut om att den som begärs utlämnad skall tas i förvar, men därefter övergår ansvaret i saken på åklagaren (17 § EU-utlämningslagen). Detta innebär en avvikelse från de gällande bestämmelserna i 19 och 20 § allmänna utlämningslagen och i tvångsmedelslagen (450/1987), enligt vilka det är den anhållningsberättigade tjänstemannen som i tingsrätten framställer yrkande om att förvaret skall förbli i kraft. Avvikelsen har ansetts motiverad särskilt av den orsaken att åklagaren har en central ställning i förfarandet enligt EU-utlämningslagen. I övrigt motsvarar de i propositionen föreslagna bestämmelserna om gripande och hållande i förvar av en person som begärs utlämnad till sina huvuddrag förfarandet enligt den gällande lagen.

En annan väsentlig ändring när det gäller förfarandet är att man vid utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater går över till ett förfarande med endast en fas. Enligt det gällande förfarandet skall den ansökande

medlemsstaten först göra en framställning om att en eftersökt vars vistelseort inte är känd tillfälligt tas i förvar. Mellan EU:s medlemsstater görs nämnda framställning i regel i Schengens informationssystem (SIS) i form av en sådan registrering som avses i artikel 95 i Schengenkonventionen. Enligt artikel 64 i Schengenkonventionen motsvarar en dylik registrering en begäran om s.k. tillfälligt omhändertagande. I praktiken motsvarar registreringen en internationell efterlysning via Interpol-systemet. En eftersökt kan gripas på basis av en sådan framställning. Därefter översänder den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten en särskild framställning om utlämning, som skall innehålla det rättsliga beslut på basis av vilket utlämning begärs. Inom det gällande s.k. förenklade förfarandet för utlämning mellan EU:s medlemsstater har det inte varit nödvändigt att översända en särskild framställning om utlämning, om tillräckliga uppgifter har erhållits redan tidigare.

I 13 och 14 § EU-utlämningslagen föreslås bestämmelser om de krav som skall ställas på en framställning om gripande och utlämning beträffande översändande, innehåll och form. Enligt bestämmelserna görs i förfarandet för utlämning mellan medlemsstaterna endast en framställning, som innehåller såväl en begäran om gripande som en begäran om utlämning. Framställningen översänds i regel genom Schengens informationssystem och skall endast innehålla ett omnämnande av det rättsliga beslut som den grundar sig på. Om det är känt var i Finland den som begärs utlämnad befinner sig, får framställningen sändas direkt till den behöriga åklagaren.

Centralkriminalpolisen föreslås ha en central ställning vid förmedlingen av framställningarna, eftersom Schengens informationsystems nationella kontor (SIRENE) finns i samband med den. Enligt propositionen skall centralkriminalpolisen informeras om alla ärenden enligt EU-utlämningslagen som är anhängiga i Finland. Dessutom skall det SIRENE-kontor som finns i samband med centralkriminalpolisen vara den i artikel 7 i rambeslutet avsedda centralmyndigheten som förmedlar framställningarna.

De föreslagna tidsfristerna är ett annat viktigt led i reformen, eftersom syftet med ram-

beslutet är att göra förfarandet mellan medlemsstaterna avsevärt mycket snabbare. Ett utlämningsärende skall avgöras genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från det att den som begärs utlämnad greps.

EU-utlämningslagen innehåller också bestämmelser om utlämning till Finland av personer från andra medlemsstater. Om utlämning till Finland begärs för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, är den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga behörig att göra framställningen (54 §). Brottspåföljdsverket är behörigt i fråga om framställningar som gäller verkställighet av frihetsstraff. Enligt 26 § allmänna utlämningslagen görs framställningen om utlämning av justitieministeriet, antingen självständigt eller på initiativ av en polis- eller åklagarmyndighet eller, i fråga om verkställighet av straff, av den myndighet som ansvarar för verkställigheten.

Den viktigaste reformen när det gäller de materiella förutsättningarna för utlämning är att finska medborgare enligt EU-utlämningslagen skall utlämnas till EU:s övriga medlemsstater på samma villkor som andra personer. Enligt 2 § 2 mom. allmänna utlämningslagen kan finska medborgare i begränsad utsträckning utlämnas till EU:s medlemsstater. Villkor som begränsar utlämningen är för det första att utlämningen kan ske endast för lagföring. Utlämning för verkställighet av ett frihetsstraff är således inte möjlig. Vidare kan utlämning ske endast för allvarliga brott, dvs. brott på vilka enligt finsk lag kan följa ett fängelsestraff på minst fyra år. En finsk medborgare får inte heller utlämnas för ett politiskt brott eller för ett brott som har begåtts i Finland eller på en plats som kan jämföras med finskt territorium. I propositionen föreslås att det nämnda 2 mom. upphävs, och EU-utlämningslagen kommer inte att innehålla några motsvarande begränsningar för utlämning av finska medborgare. De lösningar i propositionen som gäller utlämning av finska medborgare grundar sig på rambeslutet, som inte möjliggör någon annan ställning för egna medborgare.

Trots att EU-utlämningslagen innebär att finska medborgare får samma ställning som andra personer, finns i lagen en del sådana särskilda bestämmelser om medborgare som

rambeslutet tillåter. Enligt 5 § 4 punkten EU-utlämningslagen skall utlämning förvägras, om framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare och vill avtjäna frihetsstraffet i Finland. Också utlämning av personer som är varaktigt bosatta i Finland kan under vissa förutsättningar förvägras i motsvarande situationer (6 § 6 punkten). Om utlämning förvägras på denna grund, skall det frihetsstraff som ligger till grund för framställningen avtjänas i Finland.

När en finsk medborgare utlämnas till en annan medlemsstat för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall enligt 8 § EU-utlämningslagen som villkor för utlämningen ställas att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att den omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänder den utlämnade till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut i den ansökande medlemsstaten, om personen i fråga har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland. Till innehållet motsvarar bestämmelsen 12 § 2 mom. allmänna utlämningslagen, vilket föreslås bli upphävt i propositionen. Detta villkor kan under vissa förutsättningar i motsvarande situationer uppställas också beträffande personer som är varaktigt bosatta i Finland.

Väsentligt när det gäller de materiella förutsättningarna för utlämning är också att grunderna för att förvägra utlämning i EU-utlämningslagen inte upptar politiska eller militära brott. Enligt rambeslutet är det inte möjligt att uppställa sådana grunder för förvägrande, eftersom det i rambeslutet finns bestämmelser om samtliga de grunder på vilka utlämning kan förvägras. Mellan EU:s medlemsstater kan inte heller längre tillämpas den i 8 § allmänna utlämningslagen nämnda grunden enligt vilken utlämning kan förvägras, om utlämning på grund av personens ålder, hälsotillstånd eller övriga personliga förhållanden eller på grund av särskilda omständigheter vore oskälig av humanitära skäl.

I 5 § EU-utlämningslagen finns bestämmelser om de ovillkorliga grunderna för förvägrande, dvs. de grunder på vilka utlämning alltid skall förvägras. Dessa grunder gäller för det första amnesti (1 punkten) och en per-

sons ålder (3 punkten). Dessutom skall utlämning alltid förvägras, om den som begärs utlämnad har dömts för den gärning som ligger till grund för framställningen genom en lagakraftvunnen dom i Finland eller i någon annan av EU:s medlemsstater (2 punkten). I allmänna utlämningslagen finns inte någon grund för förvägrande som skulle motsvara den ovan nämnda 1 punkten, och den grund som anges i 2 punkten är mera omfattande än allmänna utlämningslagens 10 §, enligt vilken endast domar som givits i Finland kan utgöra grund för att vägra utlämning. De grunder för förvägrande som anges i den ovan nämnda 1—3 punkten är ovillkorliga grunder för förvägrande också enligt rambeslutet. De övriga grunderna för förvägrande i 5 § är sådana grunder som enligt rambeslutet är beroende av prövning, men det har dock i propositionen ansetts att det är nödvändigt att de med vissa begränsningar skall utgöra ovillkorliga grunder. Dessa grunder, om vilka föreskrivs i 4 och 5 punkten, gäller ovan nämnd utlämning av finska medborgare för verkställighet av frihetsstraff samt gärningar som har begåtts i Finland. Dessutom föreslås i 5 § 6 punkten en sådan grund för att vägra utlämning som det inte finns några direkta bestämmelser om i rambeslutet. Enligt denna grund skall utlämning förvägras bl.a. om det med fog kan antas att de mänskliga rättigheterna för den som begärs utlämnad kränks.

I 6 § EU-utlämningslagen finns bestämmelser om de grunder för förvägrande som är beroende av prövning. Dessa hänför sig för det första till situationer där ett ärende som gäller den gärning som ligger till grund för framställningen redan är anhängigt eller har behandlats i Finland eller i någon annan stat (1—3 och 7 punkten). Dessutom upptar paragrafen sådana grunder för förvägrande som hänför sig till den plats där den gärning som ligger till grund för framställningen har begåtts (4 och 8 punkten), preskription av gärningen (5 punkten) samt den ovan nämnda grunden för förvägrande som gäller personer som är varaktigt bosatta i Finland och anhåller om att få avtjäna det frihetsstraff som framställningen avser i Finland (6 punkten). Dessa grunder för förvägrande är beroende av prövning också enligt rambeslutet. Till en del av dem har dock fogats ytterligare vill-

kor.

I 2 och 3 § EU-utlämningslagen föreskrivs det om de allmänna förutsättningarna för utlämning. Om utlämning begärs för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas skall utlämning beviljas, om det strängaste straffet enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställningen är ett frihetsstraff på minst ett år och om gärningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. Bestämmelsen innebär att straffbarhetsströskeln för utlämningsbara brott sänks. Enligt 4 § 2 mom. allmänna utlämningslagen får utlämning ske till en medlemsstat i Europeiska unionen för ett brott för vilket, om det hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst sex månader och på vilket enligt lagen i den ansökande staten kan följa frihetsstraff upp till en tid av lägst tolv månader. Bestämmelsen kan endast tillämpas på personer som inte är finska medborgare. Enligt propositionen upphävs den ovan nämnda bestämmelsen i allmänna utlämningslagen. I 2 § EU-utlämningslagen förutsätts att den gärning som ligger till grund för framställningen utgör brott enligt finsk lag, men till skillnad från vad som föreskrivs i den gällande lagen förutsätts det inte att ett fängelsestraff på minst sex månader kan följa på gärningen i Finland. I propositionen föreslås att också 4 § 3 mom. allmänna utlämningslagen upphävs. Bestämmelsen i fråga möjliggör utlämning av den som inte är finsk medborgare för sådan konspiration eller sammanslutning som avses i artikel 3.1 i 1996 års konvention om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, även om gärningen inte är straffbar enligt finsk lag.

Också i EU-utlämningslagen har man till vissa delar slopat kravet på att den gärning som ligger till grund för framställningen skall utgöra brott enligt finsk lag. Kravet kan anses ha frångåtts i högre grad än i den ovan nämnda bestämmelsen i 4 § 3 mom. allmänna utlämningslagen. Enligt 3 § 1 mom. EU-utlämningslagen skall utlämning beviljas oberoende av om den gärning som ligger till grund för framställningen utgör brott enligt

finsk lag eller inte, om gärningen enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning är en sådan gärning som avses i 2 mom. och det strängaste straffet för gärningen enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga är ett frihetsstraff på minst tre år. Paragrafens 2 mom. innehåller en förteckning över 32 brott och brottstyper. Om villkoren enligt paragrafen är uppfyllda skall utlämning beviljas, även om den gärning som ligger till grund för framställningen inte utgör brott enligt finsk lag. Så gott som alla de gärningar som avses i 3 § utgör dock i praktiken brott enligt finsk lag. Det är dock möjligt att villkoren enligt 3 § uppfylls i fråga om sådana gärningar som inte utgör brott i Finland.

Bestämmelserna om förutsättningarna för utlämning i EU-utlämningslagens ovan nämnda 2 och 3 § kan tillämpas både på finska medborgare och på andra personer som begärs utlämnade.

Såsom konstaterats ovan får medlemsstaterna enligt rambeslutet fortsätta att tillämpa de överenskommelser som är i kraft mellan dem, om dessa gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets innehåll och bidrar till att förenkla och underlätta förfarandena för överlämnande enligt rambeslutet. Finland har på grundval av nordiska utlämningslagen ingått en dylik överenskommelse med Danmark och Sverige.

I regel är det nordiska förfarandet nästan alltid gynnsammare än förfarandet enligt rambeslutet, eftersom det möjliggör utlämning i fler fall. Undantagen hänför sig särskilt till ställningen för egna medborgare, politiska brott och vissa bestämmelser som gäller förfarandet. Eftersom det nordiska förfarandet i regel är effektivare än förfarandet enligt rambeslutet har Danmark, Finland och Sverige tillsammans beslutat att fortsätta att samsamma tillämpa nordiska utlämningslagen. Finland har också den 6 november 2002 underrättat rådets generalsekretariat om att Danmark, Finland och Sverige i sina inbördes förbindelser kommer att fortsätta att tillämpa den gällande enhetliga lagstiftningen, till den del den fördjupar eller vidgar innehållet i rambeslutet eller förenklar och underlättar förfarandena för utlämning av eftersökta personer. Danmark och Sverige har gjort motsvarande underrättelser.

Eftersom det nordiska förfarandet dock inte till alla delar är lika långtgående som rambeslutet, har de nordiska länderna kommit överens om att utveckla de enhetliga nordiska utlämningslagarna så att dessa som helhet går längre än systemet enligt rambeslutet. Inom de nordiska länderna har man dock insett att denna reform inte kan genomföras så snabbt att det nya systemet skulle kunna gälla redan fr.o.m. den 1 januari 2004.

I propositionen föreslås att bestämmelserna i EU-utlämningslagen tillämpas i förbindelserna mellan Finland samt Danmark och Sverige i sådana fall när bestämmelserna i nämnda lag möjliggör utlämning, även om utlämning inte skulle vara möjlig enligt den nordiska utlämningslagen, till dess att bestämmelserna i de nordiska utlämningslagarna till alla delar har ändrats så att de uppfyller kraven i rambeslutet. Enligt propositionen skall nordiska utlämningslagen dock i regel tillämpas som speciallag i förbindelserna mellan Finland samt Danmark och Sverige. Om inrikesministeriet i ett enskilt fall konstaterar att utlämning inte är möjlig enligt nordiska utlämningslagen, skall saken överföras för behandling i den ordning som föreskrivs i EU-utlämningslagen (9 a § nordiska utlämningslagen). Detta utesluter dock inte möjligheten att från första början tillämpa förfarandet enligt EU-utlämningslagen. I 21 § 4 mom. nordiska utlämningslagen föreslås motsvarande bestämmelser om situationer som gäller tillstånd till att en utlämnad får vidareutlämnas eller åtalas för något annat brott än det som avses i framställningen om utlämning.

I propositionen föreslås inte något särskilt förfarande med tanke på sådana situationer när en finsk domstol i enlighet med artikel 35 i Fördraget om Europeiska unionen av Europeiska gemenskapernas domstol begär förhandsavgörande om giltigheten eller tolkningen av rambeslutet. Inte heller rambeslutet innehåller några bestämmelser om saken. Om förhandsavgörande begärs, kan beslut om utlämningen inte fattas innan EG-domstolen har träffat sitt avgörande i saken. I avvaktan på EG-domstolens avgörande skall frågan om förvaret skall förbli i kraft avgöras enligt bestämmelserna i den föreslagna lagen. EG-domstolen har ännu inte gjort några spe-

cialarrangemang med tanke på behandlingen av de ärenden som hänför sig till det straffrättsliga samarbetet inom Europeiska unionen.

5. Propositionens verkningar

5.1. Ekonomiska verkningar

Åren 2000—2002 slutbehandlades 11, 14 respektive 8 fall av utlämning mellan Finland och EU:s övriga medlemsstater med stöd av allmänna utlämningslagen. I merparten av fallen var det fråga om att Finland gjorde en framställning hos en annan medlemsstat om utlämning av en person till Finland. T.ex. var det i samtliga de utlämningsärenden vilkas behandling avslutades 2000 och 2002 fråga om att Finland gjorde en framställning hos en annan medlemsstat, dvs. i Finland behandlades inte ett enda ärende som skulle ha gällt utlämning av en person från Finland till en annan medlemsstat. År 2001 behandlades fem framställningar som gällde utlämning av en person från Finland till en annan medlemsstat. Finland har inte mottagit en enda framställning om utlämning av en finsk medborgare till en annan medlemsstat.

Den utvidgning av Europeiska unionen med tio stater som äger rum i maj 2004 och i synnerhet Estlands tillträde till unionen kommer att öka antalet utlämningsfall mellan Finland och Europeiska unionens övriga medlemsstater. Utlämningsförfarandet enligt rambeslutet skall tillämpas på de nya medlemsstaterna genast när de blir medlemmar. Åren 2000—2002 var antalet utlämningsfall mellan Finland och de tio nya medlemsstaterna 16, 3 respektive 7. Av dessa har ett eller två fall per år gällt utlämning av en person från Finland till en av de nya medlemsstaterna. I de övriga fallen har Finland gjort en framställning hos en ny medlemsstat. Merparten av fallen har gällt utlämning mellan Finland och Estland.

Också den ökade rörligheten för människor inom Europeiska unionens område kan komma att öka antalet fall i framtiden. Sannolikt kommer också det att förutsättningarna för utlämning mellan EU:s medlemsstater uppluckras och utlämning av medlemsstater-

nas egna medborgare allmänt blir tillåten att öka antalet framställningar i framtiden, men det är svårt att uppskatta i vilken utsträckning detta sker.

Även om man beaktar de verkningar utvidgningen av Europeiska unionen har på antalet utlämningar, har propositionen inga betydande ekonomiska verkningar om antalet hålls på den nuvarande nivån. Mest arbete kommer behandlingen av de ärenden som gäller utlämning från Finland till andra medlemsstater att orsaka. Antalet sådana ärenden har också när det varit som störst underskridit tio per år under de senaste åren. Även om antalet ökar något, kan överföringen till tingsrätterna av beslutsfattandet i ärenden som gäller utlämning mellan Finland och EU:s övriga medlemsstater inte anses öka arbetsmängden vid tingsrätterna i någon större utsträckning. Detsamma kan konstateras för åklagarnas del. Eftersom utlämningsärendena enligt propositionen koncentreras till endast fyra tingsrätter och åklagarämbetena på orterna i fråga, kommer arbetsmängden dock att öka vid dessa myndigheter. Detta kan ha ekonomiska verkningar som dock inte kan anses vara betydande. Om antalet utlämningar ökar i framtiden, kan behandlingen av ärendena fördelas mellan fler tingsrätter och åklagarämbeten.

Propositionen har ekonomiska verkningar också genom att de behöriga tingsrätternas anställda, de behöriga åklagarna och Brottspåföljdsverkets anställda måste utbildas för de nya uppgifter som de får i och med EU-utlämningslagen. Utbildningen bör vara relativt omfattande, eftersom de uppgifter som anförtros myndigheterna i fråga huvudsakligen är helt nya. Utbildningen kan dock inriktas på en relativt liten del av de anställda, eftersom avsikten är att uppgifterna enligt EU-utlämningslagen skall koncentreras till fyra orter. Utbildningen av åklagare för att göra framställningar om gripande och utlämning kommer att vara rätt omfattande. Också utbildningen av de anställda vid centralkriminalpolisen medför kostnader. Man bör också ordna vidareutbildning för de personer som sköter utlämningsärenden.

Enligt propositionen kan de behöriga åklagarna i regel sköta sina uppgifter enligt lagen inom den normala arbetstiden. Eventuella sy-

stem för beredskapstjänstgöring under veckosluten kan dock medföra kostnader i form av ersättningar till åklagarna. Dessutom är det skäl att utöka antalet åklagare inom det riksomfattande systemet för åklagarjour med en åklagare. Inom joursystemet tjänstgör i dag två åklagare, och det finns också annars i viss mån redan nu ett behov av en åklagare till. Till den tredje jourhavande åklagarens uppgifter kommer således att höra också annat än utlämningsärenden. Enligt Riksåklagarämbetets uppskattning uppgår kostnaderna för en jourhavande åklagare till ca 52 000 euro per år.

Propositionen kan dessutom förutsätta att Schengens informationssystem reformeras till vissa delar, vilket kan medföra kostnader inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

5.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Såsom konstaterats ovan inverkar propositionen på arbetsfördelningen mellan justitieministeriet och tingsrätterna, eftersom beslutsfattandet i utlämningsärenden när det gäller EU:s medlemsstater överförs från justitieministeriet till Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätter. Tingsrätternas beslut kan överklagas hos högsta domstolen, till vilken således också överförs beslutanderätt från justitieministeriet. Till den del tingsrätterna beslutar om utlämningsärenden också när det gäller Danmark och Sverige, så som föreslås i propositionen, överförs beslutanderätt från inrikesministeriet till tingsrätterna.

Till dessa delar kan justitieministeriets uppgifter anses minska, men ministeriet får i stället nya uppgifter, som främst hänför sig till rådgivning till de behöriga myndigheterna. Justitieministeriet är vid behov också centralmyndighet i förbindelserna med de övriga medlemsstaterna.

Också på de behöriga åklagarna överförs uppgifter som tidigare har skötts av justitieministeriet eller centralkriminalpolisen. Detta

kommer uppenbart att medföra en omorganisering av åklagarnas arbete. Sannolikt kommer också Riksåklagarämbetets styrningsuppgifter att öka.

Propositionen ökar inte nämnvärt uppgifterna för det SIRENE-kontor som finns i anslutning till centralkriminalpolisen, eftersom de uppgifter som kontoret föreslås sköta huvudsakligen är sådana uppgifter som det har redan i dag. Att SIRENE-kontoret utses till en av centralmyndigheterna kan dock medföra en del extra uppgifter.

6. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid justitieministeriet. Utlåtande om utkastet till proposition begärdes av 25 myndigheter, av vilka 20 yttrade sig om utkastet. Remissinstanserna var högsta domstolen, inrikesministeriets polisavdelning, justitieministeriets internationella enhet, Brottspåföljdsverket, tingsrätterna i Helsingfors, Kouvola, Kuopio, Uleåborg, Vasa och Åbo samt dessa häraders åklagarämbeten, Riksåklagarämbetet, centralkriminalpolisen, riksdagens biträdande justitieombudsman och Finlands Advokatförbund. Av utlåtandena har gjorts ett sammandrag, som har publicerats i justitieministeriets publikationsserie (2003:25).

Under beredningen av rambeslutet har statsrådet till riksdagen översänt en skrivelse, U 66/2001 rd, samt kompletterande uppgifter om behandlingen av saken i Europeiska unionen. Grundlagsutskottet har avgett utlåtande 42/2001 rd och lagutskottet utlåtande 21/2001 rd om saken.

7. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till propositionen hänför sig regeringens proposition om ändring av grundlagen, som är tänkt att avlåtats till riksdagen som en separat proposition.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om lagens tillämpningsområde. I enlighet med lagen kan en person som uppehåller sig i Finland utlämnas från Finland till en annan av Europeiska unionens medlemsstater eller en person som uppehåller sig i en annan av Europeiska unionens medlemsstater begäras utlämnad till Finland.

Syftet med utlämningsförfarandet kan vara antingen att vidta åtgärder för väckande av åtal eller att verkställa ett frihetsstraff. Lagens tillämpningsområde omfattar således inte överföring av en person till en annan medlemsstat i sådana fall när syftet enbart är att personen skall kunna höras vid förundersökning, utan för att lagen skall kunna tillämpas förutsätts det att åklagaren har prövat att det enligt de uppgifter som finns att tillgå i saken finns förutsättningar för att väcka åtal.

Paragrafen grundar sig på artikel 1.1 i rambeslutet.

Det föreslås att lagens tillämpningsområde skall omfatta de nordiska länder som är medlemsstater i EU, dvs. Danmark och Sverige. Såsom konstateras i allmänna motiveringen skall enligt propositionen nordiska utlämningslagen i regel tillämpas som speciallag i förbindelserna mellan Finland samt Danmark och Sverige. Om inrikesministeriet i ett enskilt fall konstaterar att en person inte kan utlämnas enligt nordiska utlämningslagen, skall ministeriet enligt 9 a § i den nämnda lagen överföra saken för behandling i den ordning som anges i denna lag. Detta hindrar inte att man redan från början tillämpar förfarandet enligt EU-utlämningslagen t.ex. i en sådan situation då den behöriga myndigheten

i Danmark eller Sverige har framställt en begäran om att saken skall behandlas i denna ordning. EU-utlämningslagen kan tillämpas vid utlämning mellan Finland samt Danmark och Sverige också i sådana fall när det egentliga utlämnandet redan har skett med stöd av nordiska utlämningslagen.

Enligt artikel 33.2 i rambeslutet skall rambeslutet tillämpas på Gibraltar. Också den föreslagna lagen kan tillämpas på Gibraltar.

2 kap. Utlämning från Finland till en annan medlemsstat

Allmänna förutsättningar

2 §. *Utlämning vid dubbel straffbarhet.* I paragrafen föreskrivs om de allmänna förutsättningarna för utlämning, dvs. för vilka brott utlämning kan ske. Av paragrafen framgår dessutom skyldigheten att bifalla en framställning om gripande och utlämning som gjorts av en annan medlemsstat. För att en framställning skall kunna bifallas förutsätts det givetvis att framställningen uppfyller villkoren enligt lagen och att de grunder för förvägrande som anges i lagen inte skall tillämpas.

I 1 mom. definieras de brott för vilka utlämning kan ske när syftet med framställningen är att vidta åtgärder för väckande av åtal. Enligt momentet skall utlämning beviljas, om det strängaste straffet enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställningen är ett frihetsstraff på minst ett år. Den andra medlemsstaten skall i sin framställning uppge om detta villkor är uppfyllt. I princip skall den myndighet som i Finland beslutar om utlämningen, dvs. domstolen, inte kontrollera innehållet i den ansökande medlemsstatens lagstiftning, utan man litar på medlemsstatens uppgift. Om domstolen har grundad anledning att betvivla att uppgiften är riktig kan den dock utreda saken. Enbart ett påstående om att uppgiften är riktig är inte tillräckligt. Domstolen kan således pröva om

ett sådant frihetsstraff som avses i paragrafen enligt lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten kan följa på det brott som ligger till grund för framställningen. Domstolen skall vid denna prövning enbart beakta straffskalan för gärningen i fråga enligt den ansökande medlemsstatens lag, dvs. att ett tillräckligt långt straff kan följa på gärningen enligt straffskalan. Domstolen skall således inte beakta andra bestämmelser i lagstiftningen eller de allmänna principerna inom straffrätten, enligt vilka den påföljd som eventuellt döms ut för gärningen skulle kunna vara längre eller kortare än vad som anges i straffskalan.

En ytterligare förutsättning för utlämning är att den gärning som ligger till grund för framställningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. Det är således tillräckligt att gärningen utgör brott enligt finsk lag. Det föreskrivs inte om någon tröskel när det gäller straffets stränghet, varför också ett bötesstraff är tillräckligt för att utlämning skall kunna ske för gärningen enligt lagstiftningen i Finland. Det är också tillräckligt att gärningen skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande omständigheter. Formuleringen gäller s.k. nationellt begränsade brott. Enligt den kan t.ex. skattebedrägeri som har begåtts i en annan medlemsstat, och som således riktar sig mot denna medlemsstats offentliga medel och inte utgör skattebedrägeri enligt finsk lag, anses som skattebedrägeri enligt finsk lag, om gärningen skulle utgöra skattebedrägeri om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden. Å andra sidan förutsätts det inte att den gärning som ligger till grund för framställningen har samma brottsbeteckning i Finland som i den ansökande medlemsstaten. Det är tillräckligt att gärningen utgör brott i Finland, oberoende av vilken brottsbeteckning den har.

I 2 mom. definieras de brott för vilka utlämning kan ske när syftet med framställningen är att verkställa ett frihetsstraff. I momentet sägs att när någon har dömts till frihetsstraff skall utlämning beviljas, om den påföljd som har dömts ut är ett frihetsstraff på minst fyra månader. Det väsentliga är att uttryckligen den påföljd som har dömts ut

uppgår till minst fyra månader. Framställningen skall således bifallas även om det återstående straffet är kortare än fyra månader, om den påföljd som har dömts ut är av den föreskrivna längden.

En ytterligare förutsättning för utlämningen är dessutom på samma sätt som i 1 mom. att den gärning som ligger till grund för framställningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden.

Inga andra krav ställs på den gärning som ligger till grund för framställningen när framställningen gäller verkställighet av frihetsstraff. Det behöver således inte heller i den ansökande medlemsstaten föreskrivas om en bestämd nivå på straffet för gärningen, utan det är tillräckligt att ett frihetsstraff på minst fyra månader har dömts ut för den.

Paragrafen grundar sig på artikel 1.2, artikel 2.1 och 2.4 samt artikel 4.1 i rambeslutet. Enligt rambeslutet behöver den ansökande medlemsstaten inte förutsätta att den gärning som ligger till grund för framställningen skall utgöra brott enligt dess lagstiftning, utan artikel 2.4 ger medlemsstaterna möjlighet att bestämma om krav på s.k. dubbel straffbarhet. I propositionen har det ansetts motiverat att bestämma om ett krav på dubbel straffbarhet som förutsättning för att bifalla framställningar.

I rambeslutet används inte begreppet frihetsstraff som i paragrafen, utan uttrycket fängelsestraff eller annan frihetsberövande åtgärd. Enligt propositionen täcker begreppet frihetsstraff båda dessa begrepp. Artikel 25 i 1957 års europeiska konvention om utlämning för brott innehåller en definition av skyddsåtgärd (varmed avses detsamma som med uttrycket annan frihetsberövande åtgärd). Definitionen av skyddsåtgärd kan anses klargöra också det begrepp som används i rambeslutet. Enligt definitionen förstås med uttrycket skyddsåtgärd varje åtgärd som innefattar frihetsberövande och som föreskrivs genom dom av en brottmålsdomstol såsom tillägg till eller i stället för straff.

3 §. *Utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet.* Enligt paragrafen kan utlämning ske för vissa brott även om de inte utgör brott enligt finsk lag.

Enligt 1 mom. skall utlämning beviljas obe-

roende av om den gärning som ligger till grund för framställningen utgör brott enligt finsk lag eller inte, om gärningen enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning är en sådan gärning som avses i paragrafens 2 mom. och det strängaste straffet för gärningen enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga är ett frihetsstraff på minst tre år.

I 2 mom. finns en förteckning över 32 brott och brottstyper. Om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning är en sådan gärning som avses i förteckningen, och om det dessutom enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning föreskrivs om ett frihetsstraff på minst tre år för gärningen, skall utlämning beviljas oberoende av om gärningen utgör brott i Finland eller inte. I praktiken skall den ansökande medlemsstatens myndighet i sin framställning uppge vilket av brotten i förteckningen den gärning som ligger till grund för framställningen utgör enligt dess lagstiftning och att ett frihetsstraff på minst tre år kan följa på brottet enligt medlemsstatens lagstiftning. I princip skall domstolen i Finland inte kontrollera innehållet i den ansökande medlemsstatens lagstiftning, utan man lutar på den andra medlemsstatens uppgift. Om domstolen har grundad anledning att betvivla att uppgiften är riktig kan den dock utreda saken. Enbart ett påstående om att uppgiften är oriktig är inte tillräckligt. Domstolen kan således för det första pröva om en i paragrafen avsedd påföljd, som möjliggör utlämning, enligt lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten kan följa på det brott som ligger till grund för framställningen. Dessutom kan domstolen pröva om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten är en sådan gärning som ingår i förteckningen i 2 mom. Om domstolen prövar dessa frågor, skall den endast beakta innehållet i den ansökande medlemsstatens lagstiftning. Domstolen skall således inte pröva om gärningen enligt lagstiftningen i Finland är en sådan gärning som ingår i förteckningen eller om gärningen utgör brott i Finland.

Också när det är fråga om huruvida den gärning som ligger till grund för framställningen är en sådan gärning som ingår i för-

teckningen i 2 mom. kan domstolen ingripa endast vid klara fel, eftersom begreppen delvis är vida och lämnar rum för tolkning. I praktiken kan domstolen endast ingripa i sådana fall när det är klart att den gärningsbeskrivning som uppgetts inte kan motsvara ett brott i förteckningen.

Bestämmelserna i paragrafen kan tillämpas både på sådana framställningar om åtgärder för väckande av åtal som avses i 2 § 1 mom. och på sådana framställningar om verkställighet av frihetsstraff som avses i 2 § 2 mom. Båda dessa typer av framställningar skall således bifallas utan kontroll av dubbel straffbarhet, om villkoren enligt 3 § är uppfyllda. När det gäller framställningar om verkställighet av frihetsstraff förutsätts det också att den påföljd som har dömts ut är ett frihetsstraff på minst fyra månader, så som föreskrivs i 2 § 2 mom.

Paragrafen grundar sig på artikel 2.2 i rambeslutet. Förteckningen i 2 mom. ingår i bestämmelsen i rambeslutet. När den andra medlemsstaten uppger att den gärning som ligger till grund för framställningen ingår i förteckningen, skall domstolen också beakta att rambeslutet har antagits på alla de officiella språken i Europeiska unionen, varför också de olika översättningarna kan leda till olikheter vid tolkningen av begreppen.

Merparten av gärningarna i förteckningen i rambeslutet utgör brott enligt finsk lag. Trots att domstolen vid tillämpningen av bestämmelserna i paragrafen inte är tvungen att pröva om en gärning utgör brott i Finland, kommer detta i praktiken nästan alltid att vara fallet. Sådana i förteckningen angivna gärningar som inte utgör brott i Finland kunde vara t.ex. deltagande i en kriminell organisation, om straffbarheten för gärningen är mera omfattande i den ansökande medlemsstaten än i Finland. I Finland kriminaliseras deltagande i en kriminell organisations verksamhet i 17 kap. 1 a och 24 § strafflagen. Även rekvisitet för terrorism kan vara mera omfattande i den ansökande medlemsstaten än i Finland. Likaså kan det i den ansökande medlemsstaten finnas sådana gärningsformer av rasism och främlingsfientlighet som inte utgör brott i Finland.

Frågan om vilka brott som i den finska lagstiftningen motsvarar de brott som anges i

förteckningen har betydelse när de finska myndigheterna själva hos en annan medlemsstat gör en framställning om gripande och utlämning. I 53 § 3 mom., där det föreskrivs om hur en framställning skall göras, finns en hänvisning till förteckningen i 2 mom. Sådana i förteckningen avsedda brott i fråga om vilka också kravet på ett frihetsstraff på minst tre år uppfylls kunde i Finland vara åtminstone följande gärningar som är straffbara enligt strafflagen (39/1889), förutsatt att de eventuella ytterligare villkor som anges i förteckningen uppfylls för gärningarnas del:

- brott som begåtts i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § samt förberedelse till brott som begås i terroristiskt syfte enligt 2 §, ledande av terroristgrupp enligt 3 §, främjande av en terroristgrupps verksamhet enligt 4 § och finansiering av terrorism enligt 5 § i nämnda kapitel,
- brott som gäller sexuellt utnyttjande av barn enligt 20 kap. 6 och 7 §,
- grovt narkotikabrott enligt 50 kap. 2 §,
- brott mot förbudet mot kemiska vapen enligt 11 kap. 7 a § och brott mot förbudet mot biologiska vapen enligt 11 kap. 7 b § samt kärnladdningsbrott enligt 34 kap. 6 §,
- mutbrott enligt 16 kap. 14 och 14 a § samt 40 kap. 2 och 4 §,
- bedrägeribrott enligt 29 kap. 2 och 6 §, 36 kap. 2 § och 37 kap. 9 §,
- grov penningtvätt enligt 32 kap. 7 §,
- penningförfalskningsbrott enligt 37 kap. 1 och 2 §,
- informations- och kommunikationsbrott enligt 38 kap. 4 och 6 §,
- grov miljöförstöring enligt 48 kap. 2 §,
- brott mot liv och hälsa enligt 21 kap. 1—4 och 6 §,
- brott mot friheten enligt 25 kap. 2—4 §,
- folkmordsbrott enligt 11 kap. 6 och 7 § samt krigsanstiften enligt 12 kap. 2 §,
- grov stöld enligt 28 kap. 2 § och grovt rån enligt 31 kap. 2 §,
- häleribrott enligt 32 kap. 2 och 3 §,
- registeranteckningsbrott enligt 16 kap. 7 §, grovt ocker enligt 36 kap. 7 § och grov kursmanipulation enligt 51 kap. 4 §,
- rån enligt 31 kap. 1 och 2 § samt grov utpressning enligt 31 kap. 4 §,
- grov förfalskning enligt 33 kap. 2 §,

- grovt dopningsbrott enligt 44 kap. 7 §,
- sexualbrott enligt 20 kap. 1—3 §,
- krigföringsbrott enligt 11 kap. 1 och 2 § samt brott som gäller kränkning av mänskliga rättigheter enligt 4 och 5 § och folkmordsbrott enligt 6 och 7 § i nämnda kapitel,
- kapning enligt 34 kap. 11 § och
- sabotage enligt 34 kap. 1—3 §.

Att ett brott enligt finsk lag är sådant som anges i förteckningen betyder således inte att den brottsbeteckning som brottet har i den finska lagen måste motsvara de begrepp som används i förteckningen. Brottet kan således enligt finsk lag vara sådant som anges i förteckningen alltid när det handlande som beskrivs i förteckningen utgör brott enligt finsk lag.

4 §. *Framställningar som gäller flera brott.* Paragrafen innehåller en bestämmelse som till innehållet motsvarar 4 § 5 mom. allmänna utlämningslagen. I paragrafen sägs att om en framställning om gripande och utlämning avser flera gärningar och det i fråga om någon av dessa föreligger förutsättningar enligt 2 eller 3 §, får framställningen bifallas även för de övriga gärningarnas del, om dessa eller gärningar som motsvarar dem utgör brott enligt finsk lag.

Bestämmelsen har ansetts motiverad trots att rambeslutet inte innehåller någon motsvarande bestämmelse. Det har således inte ansetts ändamålsenligt att den lagstiftning som gäller EU:s medlemsstater till dessa delar skall vara mera begränsad än den lagstiftning som gäller övriga stater. Eftersom rambeslutet inte innehåller någon bestämmelse om saken, har bestämmelsen inte utformats så att den skulle vara förpliktande.

Paragrafen har relativt liten betydelse, eftersom tröskeln för utlämning i rambeslutet och således också i 2 § i den föreslagna lagen är låg. Paragrafen har betydelse främst i sådana fall när det i en framställning från en annan medlemsstat ingår gärningar på vilka i den ansökande medlemsstaten kan följa ett frihetsstraff som är kortare än ett år. Det räcker med att en av de gärningar som ligger till grund för framställningen uppfyller villkoren enligt antingen 2 eller 3 § för att utlämning skall kunna beviljas för alla gärningarnas del. Bestämmelsen har betydelse också vid tillämpningen av den föreslagna

lagens 51 §.

Grunder för förvägrande

5 §. *Ovillkorliga grunder för förvägrande.* Paragrafen innehåller bestämmelser om de ovillkorliga grunderna för förvägrande. Att en förvägrandegrund är ovillkorlig betyder att utlämning skall förvägras, om det föreligger en sådan grund för förvägrande som avses i paragrafen.

Enligt 1 punkten skall utlämning förvägras, om amnesti har utfärdats i Finland genom lag för den gärning som ligger till grund för framställningen så som anges i 105 § 2 mom. grundlagen. Dessutom förutsätts det att finsk lag enligt 1 kap. strafflagen kunde tillämpas på gärningen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 3.1 i rambeslutet. I allmänna utlämningslagen finns inte någon motsvarande bestämmelse, men en sådan finns däremot i artikel 4 i andra tilläggsprotokollet till europeiska utlämningskonventionen, i artikel 9 i 1996 års konvention om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater och i artikel 62.2 i Schengenkonventionen. Dessa bestämmelser gäller som lag i Finland. Ett exempel på en sådan situation kunde vara ett fall där amnesti har utfärdats genom lag i Finland och den som begärs utlämnad kunde ha åtalats i Finland t.ex. på grund av att han eller hon är finsk medborgare eller för att gärningen begåtts i Finland.

Den föreslagna bestämmelsen inverkar inte på presidentens rätt att i enskilda fall besluta om benådning så som föreskrivs i 105 § 1 mom. grundlagen.

Enligt 2 punkten skall utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad har dömts för den gärning som ligger till grund för framställningen genom en lagakraftvunnen dom i Finland eller i någon annan medlemsstat. Dessutom förutsätts det att straffet, vid fällande dom, har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet.

Den ifrågavarande grunden för förvägrande gäller den s.k. ne bis in idem-regeln. Den föreslagna bestämmelsen grundar sig på artikel 3.2 i rambeslutet. För att en dom som har meddelats i samma sak skall ha sådan verkan som avses i bestämmelsen, förutsätts det att

domen har vunnit laga kraft. Slutresultatet av domen har ingen betydelse, utan domen har samma verkan oavsett om den är friande eller fällande.

Bestämmelsen ger ett mera omfattande ne bis in idem-skydd än allmänna utlämningslagen. Enligt 10 § 1 mom. allmänna utlämningslagen skall utlämning förvägras om en dom har givits i Finland för det i framställningen avsedda brottet. Paragrafen utvidgar ne bis in idem-skyddet också till domar som har meddelats i de övriga medlemsstaterna.

Innehållet i bestämmelsen kan beaktas endast om domstolen har tillgång till information om saken. Den som begärs utlämnad skall således själv åberopa ne bis in idem-regeln och vid behov lägga fram en tillräcklig utredning i saken, om inte domstolen eller åklagaren annars känner till den. I regel framgår det när centralkriminalpolisen gör de förfrågningar som avses i 21 § att den som begärs utlämnad anser att det finns en grund för förvägrande. Om saken är oklar är det ändamålsenligt att domstolen vid behandlingen av ärendet frågar den som begärs utlämnad om denne anser att det finns en grund för förvägrande. Åklagaren och domstolen har dock inte någon mera omfattande skyldighet att utreda huruvida detta är fallet. Om det på grund av ett påstående av den som begärs utlämnad eller av någon annan orsak finns grundad anledning att misstänka att det finns en dom i samma sak, är det dock motiverat att åklagaren försöker utreda om påståendet är sant, eftersom myndigheterna har betydligt effektivare möjligheter än den som begärs utlämnad att skaffa fram informationen, i synnerhet i en sådan situation när den påstådda domen har givits i en annan medlemsstat.

En ytterligare förutsättning för att bestämmelsen skall kunna tillämpas är att straffet, vid fällande dom, har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet. Syftet med detta tilläggskrav är att säkerställa en realisering av straffansvaret. I en situation där en person har lyckats undgå att avtjäna sitt straff kan det vara nödvändigt att en annan medlemsstat behandlar saken på nytt för att personen skall kunna ställas till ansvar för sina gärningar. Som exempel kan nämnas en så-

dan situation där en person som är medborgare i den stat som begär utlämning från Finland har dömts i en tredje medlemsstat men har lyckats undgå verkställighet av straffet genom att fly till Finland. Om personens hemstat önskar att straffet skall avtjänas i någon medlemsstat men den tredje stat i vilken domen har givits dock inte begär utlämning för avtjänande av straffet eller annars är aktiv i saken, förutsätter en realisering av straffansvaret i praktiken att en ny dom ges i samma sak.

Avdelning III kapitel 3 i Schengenkonventionen innehåller bestämmelser som hänförs till *ne bis in idem*-regeln. Enligt bestämmelserna är de avtalsslutande parterna skyldiga att i ett brottmål beakta en dom i samma sak som har givits i en annan medlemsstat. Därför kommer de fall när man tvingas avslå en framställning på den grund som avses i denna punkt sannolikt att vara sällsynta.

Enligt 3 punkten skall utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad inte hade fyllt 15 år när den gärning som ligger till grund för framställningen begicks. Enligt strafflagens 3 kap. 4 §, som träder i kraft den 1 januari 2004, förutsätts för straffansvar att gärningsmannen vid tidpunkten för gärningen har fyllt femton år. Den föreslagna 3 punkten grundar sig på artikel 3.3 i rambeslutet.

Enligt 4 punkten skall utlämning förvägras, om framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland. Om utlämning förvägras, skall frihetsstraffet verkställas i Finland.

Bestämmelsen betyder att ett frihetsstraff som har påförts en finsk medborgare i en annan medlemsstat och som hör till tillämpningsområdet för lagen skall verkställas, om utlämning inte kan förvägras på grundval av någon annan bestämmelse i den föreslagna lagen. Bestämmelsen ger den som begärs utlämnad möjlighet att välja om påföljden avtjänas i Finland eller i den ansökande medlemsstaten. I ett sådant fall när en finsk medborgare inte samtycker till att en påföljd som har dömts ut i en annan medlemsstat verkställs i Finland, är Finland skyldigt att utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 4.6 i rambeslutet. I rambeslutet är denna grund för förvägrande beroende av prövning, men i propositionen har det ansetts motiverat att den skall vara ovillkorlig. Detta betyder att utlämning alltid skall förvägras i ett sådant fall när en finsk medborgare anhåller om att få avtjäna ett frihetsstraff i Finland, och domstolen har inte prövningsrätt i saken. Det har inte ansetts motiverat att domstolen skall ha prövningsrätt i dylika fall. I propositionen föreslås att till 6 § 6 punkten i den föreslagna lagen fogas en motsvarande bestämmelse som gäller personer som är varaktigt bosatta i Finland. Den ifrågavarande grunden för förvägrande föreslås dock vara beroende av prövning. Rambeslutet skulle även tillåta en motsvarande grund för förvägrande när det gäller personer som uppehåller sig i Finland. I propositionen har det dock inte ansetts motiverat att det att en person uppehåller sig i Finland skall utgöra en grund för att förvägra utlämning, inte ens på basis av prövning. Detta innebär att personer som uppehåller sig i Finland alltid skall utlämnas när utlämningen avser verkställighet av frihetsstraff och det inte finns några andra grunder för att förvägra utlämning.

Såsom konstaterats ovan skall, om utlämning förvägras på den grund som anges i paragrafens 4 punkt, det frihetsstraff som ligger till grund för framställningen verkställas i Finland. I enlighet med vad som förutsätts i rambeslutet föreligger det enligt paragrafen skyldighet att verkställa straffet. Straffet skall verkställas med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta. Bestämmelserna om verkställighet finns för det första i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987). Enligt lagen i fråga förutsätts den dömdes samtycke för att ett frihetsstraff som har dömts ut i en annan medlemsstat skall få verkställas i Finland. En sådan anhållan om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland som avses i paragrafens 4 punkt utgör även sådant samtycke som avses i den nämnda lagen. Den medlemsstat som har dömt ut påföljden är enligt rambeslutet skyldig att samtycka till att straffet verkställs i Finland. Också lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av do-

mar i brottmål (326/1963) kan bli tillämplig. Enligt lagen i fråga förutsätter verkställigheten av ett straff inte samtycke av den dömda.

Enligt artikel 4.6 i rambeslutet skall den medlemsstat där straffet skall verkställas åta sig att verkställa straffet. Den behöriga myndigheten i detta fall är justitieministeriet, eftersom det är justitieministeriet som beslutar om verkställighet i Finland av frihetsstraff som har dömts ut i en främmande stat. Den behöriga åklagaren skall be justitieministeriet om det åtagande som eventuellt behövs. Justitieministeriet skall också på initiativ av åklagaren fatta beslutet om verkställighet av straffet. För beslutet krävs inte någon särskild framställning från den ansökande medlemsstaten.

Paragrafens 5 punkt gäller den s.k. territorialitetsprincipen. Enligt punkten skall utlämning förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och de ytterligare villkor som anges i paragrafen uppfylls.

Punkten grundar sig på artikel 4.7 a i rambeslutet, enligt vilken det att en gärning har begåtts på den anmodade medlemsstatens territorium kan anses utgöra ett skäl till att verkställighet får vägras. I propositionen har det dock ansetts motiverat att den ifrågasvarande grunden skall vara ovillkorlig, likväl kompletterad med de ytterligare villkor som anges i paragrafen. De situationer som avses i paragrafen har ansetts vara sådana att utlämning alltid skall förvägras.

I de ovan nämnda situationerna skall utlämning enligt 5 a-punkten förvägras för det första om gärningen eller en gärning som motsvarar den inte utgör brott i Finland. Trots att kravet på dubbel straffbarhet slopas genom rambeslutet när det gäller de brott som anges i förteckningen i 3 § 2 mom., är kravet på dubbel straffbarhet i de situationer som avses här inte jämförbart med ett allmänt krav på dubbel straffbarhet. I detta sammanhang innebär den dubbla straffbarheten endast att territorialitetsprincipen begränsas, så att den inte kan tillämpas i alla situationer så som rambeslutet skulle medge. Enligt propositionen kan det aldrig anses motiverat att en person utlämnas till en annan

medlemsstat i ett sådant fall när den gärning som ligger till grund för framställningen inte är straffbar enligt finsk lag och gärningen anses ha begåtts i Finland. Ett dylikt ingrepp i Finlands jurisdiktion inom Finlands eget territorium vore inte acceptabelt. Därför är denna grund för att förvägra utlämning ovillkorlig enligt propositionen, trots att den allmänna grunden för förvägrande som gäller territorialitetsprincipen enligt rambeslutet är beroende av prövning. I praktiken kommer det knappast alls att förekomma sådana framställningar som avses i 5 a-punkten, eftersom det för att en stat skall ha straffrättslig behörighet i allmänhet förutsätts att gärningen utgör brott också enligt lagstiftningen på gärningsorten. Bestämmelsen är dock viktig av principiella skäl. Med en motsvarande gärning avses s.k. nationellt begränsade brott, t.ex. skattebrott. Utlämning skall således inte förvägras med stöd av bestämmelsen, om en annan av EU:s medlemsstater begär utlämning på basis av ett skattebrott enligt dess lagstiftning och gärningen inte utgör skattebrott enligt finsk lag, dock på det villkoret att motsvarande gärning betraktas som skattebrott i Finland. Det bör dock noteras att det inte förutsätts att brottsbeteckningarna är desamma för att straffbarhetskriteriet skall uppfyllas.

Enligt b-punkten skall utlämning förvägras för gärningar som har begåtts på finskt territorium så som avses i 5 punkten, om åtalsrätten för brottet dessutom har preskriberats enligt finsk lag eller ett straff inte längre skulle kunna dömas ut eller verkställas. Bestämmelsen är motiverad bl.a. för att en annan medlemsstat inte skall kunna inleda en straffprocess med anledning av ett brott som har begåtts i Finland efter det att brottet enligt finsk lag skall anses ha preskriberats. Eftersom en främmande stat inte under några som helst omständigheter bör kunna ingripa i de föreskrivna tiderna för straffrättslig preskription på ovan nämnt sätt när det gäller gärningar som har begåtts i Finland, är grunden för förvägrande ovillkorlig i propositionen, trots att den allmänna grunden för förvägrande när det gäller territorialitetsprincipen enligt rambeslutet är beroende av prövning.

En ovillkorlig grund för att förvägra utlämning är enligt 6 punkten att det finns grundad

anledning att misstänka att den, som begärs utlämnad, på grund av ursprung, tillhörighet till en viss samhällsgrupp, religion, övertygelse eller politisk åsikt blir utsatt för förföljelse som riktar sig mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse, eller om det med fog kan antas att personens mänskliga rättigheter eller i grundlagen tryggade rättsskydd, yttrandefrihet eller föreningsfrihet kränks.

De artiklar i rambeslutet som gäller skälen till att vägra utlämning, dvs. artiklarna 3 och 4, innehåller inte någon uttrycklig sådan bestämmelse. Bestämmelsen kan dock härledas från de övriga bestämmelserna i rambeslutet samt från Finlands förpliktelser när det gäller de mänskliga rättigheterna. De sistnämnda förpliktelserna gäller också vid de förfaranden för utlämning som avses i rambeslutet. Det är fråga om en bestämmelse som ytterst sällan kommer att bli aktuell och som skall tillämpas försiktigt. Ett villkor för att bestämmelsen skall tillämpas skall vara att det finns en grundad och objektiv misstanke om att en person blir utsatt för förföljelse som riktar sig mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse, eller om att personens grundläggande eller mänskliga rättigheter kränks. Principen är att den ansökande medlemsstaten är skyldig att iaktta de mänskliga rättigheterna och i sista hand ansvarar för eventuella konventionsbrott inför Europarådets domstol för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen).

Bestämmelsen kan anses grunda sig på bl.a. artikel 1 i rambeslutet. I punkt 3 i artikeln konstateras att rambeslutet inte påverkar skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen. I artikel 6.1 i fördraget sägs att unionen bygger på principerna om frihet, demokrati och respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt på rättsstatsprincipen, vilka principer är gemensamma för medlemsstaterna. I artikel 6.2 konstateras dessutom att unionen skall som allmänna principer för gemenskapsrätten respektera de grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, un-

dertecknad i Rom den 4 november 1950, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner. Givetvis beaktas också Europadomstolens praxis när innehållet i de mänskliga rättigheterna definieras.

Innehållet i bestämmelsen grundar sig också på skälen 12 och 13 i rambeslutets ingress. I skäl 12 i ingressen sägs att rambeslutet respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen och åter speglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt kapitel VI i denna. I skäl 12 sägs att inget i rambeslutet får tolkas som ett förbud att vägra överlämna en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder, om det finns objektiva skäl för att tro att den europeiska arresteringsordern har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl. I skäl 12 andra stycket sägs dessutom att rambeslutet inte hindrar en medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

Förutom vad som anförts ovan sägs i skäl 13 i ingressen att ingen får avvisas, utvisas eller utlämnas till en stat där de löper allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

I 6 punkten anges först vilka skäl som kan utgöra grund för att vägra utlämning i sådana fall när det finns grundad anledning att misstänka att den som begärs utlämnad blir utsatt för förföljelse som riktar sig mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse. I punkten nämns uttryckligen ursprung, religion, övertygelse och politisk åsikt, vilka torde vara de allmännast förekommande skälen till förföljelse. Med ursprung avses främst etniskt ursprung. Tanken är att det i punkten nämnda skälet tillhörighet till en viss samhällsgrupp skall utgöra ett allmänt begrepp som t.ex. omfattar främst kön och språk av de omständigheter som anges i bestämmelserna om jämlikhet i grundlagens 6 §

samt ras, nationalitet och sexuell läggning, som avses i skäl 12 i ingressen till rambeslutet. Trots att det enligt skäl 12 i ingressen till rambeslutet är tillräckligt att en persons ställning kan skadas av något av de ovan nämnda skälen, skall det dock anses ändamålsenligt att en dylik grund för att vägra utlämning skall förutsätta förföljelse som riktar sig mot en persons liv eller frihet eller annan förföljelse. En motsvarande formulering finns i 7 § allmänna utlämningslagen.

Dessutom sägs i 6 punktens senare del att utlämning skall förvägras, om det med fog kan antas att en persons mänskliga rättigheter eller i grundlagen tryggade rättsskydd, yttrandefrihet eller föreningsfrihet kränks. Även när någon av dessa grunder föreligger skall utlämning förvägras endast i ytterst få fall, med beaktande av att det är fråga om utlämning inom Europeiska unionen. Formuleringen inbegriper givetvis också rätten till liv samt ett förbud mot tortyr och annan behandling som kränker människovärdet.

Eftersom endast prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier nämns uttryckligen i ingressen till rambeslutet när det gäller en medlemsstats rätt att tillämpa sina konstitutionella regler, har kränkning av de i grundlagen tryggade rättigheterna inte uttömmande kunnat tas med bland grunderna för att förvägra utlämning. Av rättigheterna enligt grundlagen nämns i 6 punktens senare del därför endast rättsskyddet enligt grundlagens 21 § samt yttrandefriheten och föreningsfriheten enligt grundlagens 12 och 13 §. Det är motiverat att de sistnämnda rättigheterna skrivs in i bestämmelsen med tanke på t.ex. sådana ytterlighetsfall att någon medlemsstat tolkar deltagande i en förenings verksamhet eller en åsiktsyttring som terrorism.

6 §. *Av prövning beroende grunder för förvägrande.* I paragrafen föreskrivs om de grunder för förvägrande som är beroende av prövning. Att en grund för förvägrande är beroende av prövning betyder att utlämning inte behöver förvägras trots att det finns formella grunder för att tillämpa grunden, utan domstolen får pröva om utlämning skall förvägras.

Enligt 1 punkten kan utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad är åtalad i Fin-

land för den gärning som ligger till grund för framställningen. Bestämmelsen motsvarar artikel 4.2 i rambeslutet. I vissa situationer kan det vara motiverat att utlämna en person trots att denna grund för utlämning föreligger, och den föreslås därför vara beroende av prövning. Trots att en sak är anhängig i Finland kan det vara ändamålsenligast att behandla den i den ansökande medlemsstaten. Detta kan vara fallet t.ex. när det är fråga om en mera omfattande serie av brott av vilken den sak som behandlas i Finland endast utgör en del. Också i en sådan situation när bevisen och målsägandena finns i den ansökande medlemsstaten kan det vara ändamålsenligare att behandla saken i denna medlemsstat. Även med tanke på den misstänktes rättsskydd är det motiverat att behandlingen av saken grundar sig på de bästa möjliga bevisen. En utlämning kan också tjäna de centrala principerna för rättskipningen i Finland, enligt vilka behandlingen skall vara så muntlig, omedelbar och koncentrerad som möjligt. Den ökande rörligheten för människor samt tjänster, kapital och varor inom Europeiska unionens område kommer sannolikt att öka antalet fall där flera medlemsstater är behöriga att behandla en sak. I sådana situationer är det motiverat att rättegången hålls där det är ändamålsenligast. Vid denna ändamålsenlighetsprövning skall man också beakta en eventuell målsägande i Finland i vars intresse det kan vara att rättegången hålls i Finland.

Enligt 2 punkten kan utlämning också förvägras om det i Finland har fattats beslut om att inte väcka åtal för den gärning som ligger till grund för framställningen eller om ett åtal som har väckts har eftergivits. Punkten grundar sig på artikel 4.3 i rambeslutet. I praktiken täcker punkten både de grunder för åtals-eftergift som avses i 1 kap. 7 och 8 § lagen om rättegång i brottmål (689/1997) och den rätt att lägga ned åtal som avses i 1 kap. 12 § 1 mom. i nämnda lag. Den föreslagna grunden för förvägrande är beroende av prövning av den orsaken att det inte alltid är nödvändigt att förvägra utlämning i de situationer som avses i punkten. Det är skäl att förvägra utlämning endast i sådana fall när inte heller åklagaren i Finland längre väcker åtal i saken. I praktiken är det skäl att prövningen skall vara jämförbar med en sådan situation

när ett beslut om åtalseftergift har fattats i Finland och det prövas om saken skall tas upp på nytt. Vid prövningen är det skäl att i praktiken hålla sig till de grunder på vilka åklagarmyndigheten på nytt kan ta en sak till behandling. Utlämning bör således inte vägras på den grunden att en målsägande i vissa fall kan använda sig av sin sekundära åtalsrätt enligt 1 kap. 14 § lagen om rättegång i brottmål efter en t.o.m. mycket lång tid.

Tack vare prövningsrätten i bestämmelsen kan utlämning således beviljas i en sådan situation när det i Finland har fattats beslut om åtalseftergift t.ex. på grund av bristande bevisning men det i en annan medlemsstat finns nya bevis för det brott som ligger till grund för framställningen.

Enligt 3 punkten kan utlämning också förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen i en medlemsstat omfattas av något annat slutligt avgörande än en dom och detta hindrar att åtal väcks. Punkten grundar sig på artikel 4.3 i rambeslutet. Regeln i denna punkt täcker andra situationer än sådana där en slutlig dom har givits. Det kan exempelvis vara fråga om att det i en medlemsstat har fattats beslut om att inte väcka åtal eller att ett åtal har eftergivits så att det t.ex. inte längre är möjligt att senare väcka åtal i medlemsstaten i fråga. Enligt 1 kap. 13 § strafflagen inverkar endast utländska domar på åtal som väcks i Finland. Rambeslutet gör det dock möjligt att beakta också andra avgöranden än domar. Dessutom torde det vara så att ne bis in idem-principen på basis av artikel 54 i Schengenkonventionen skall utsträckas till att gälla också andra i en annan medlemsstat träffade slutliga avgöranden än domar.

Det är skäl att förvägra utlämning på en sådan grund som anges i punkten endast när man har tillgång till uppgifter om ett ovan nämnt annat avgörande och en invändning om saken görs vid behandlingen av utlämningsärendet.

Enligt 4 punkten kan utlämning förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och det är ändamålsenligare att saken behandlas i Finland. Denna grund för förväg-

rande gäller gärningar som har begåtts på finskt territorium på samma sätt som de ovillkorliga grunderna i 5 § 5 punkten i den föreslagna lagen. Eftersom det i bestämmelsen är fråga om ändamålsenlighetsprövning, är det naturligt att den ifrågavarande grunden för förvägrande är beroende av prövning. Det kan vara ändamålsenligare att saken behandlas i Finland t.ex. om den som begärs utlämnad är finsk medborgare, varvid behandlingen kan underlättas av att svaranden och domstolen talar samma språk. Också det att målsäganden är finsk medborgare kunde på motsvarande sätt vara en grund för att det är ändamålsenligare att behandla saken i Finland. Å andra sidan innebär den föreslagna bestämmelsen också att en person trots bestämmelsen kan utlämnas till en annan medlemsstat även om gärningen också kan anses ha begåtts i Finland, om det är ändamålsenligare att saken behandlas i den främmande staten. Detta gäller även finska medborgare. T.ex. när en gärning utgör en del av en större brottslighet kan det vara motiverat att behandla saken i den ansökande medlemsstaten, om det är lättare att där få tag på vittnen och övrigt material i saken.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 4.7 a i rambeslutet.

Enligt 5 punkten kan utlämning förvägras, om åtalsrätten för brottet har preskriberats enligt finsk lag eller ett straff inte längre skulle kunna dömas ut eller verkställas, och finsk lag kan tillämpas på gärningen enligt 1 kap. strafflagen.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 4.4 i rambeslutet. Också enligt rambeslutet är denna grund för förvägrande beroende av prövning. Syftet med bestämmelsen är att göra det möjligt att förvägra utlämning i sådana situationer när framställningen gäller en gärning som har preskriberats enligt finsk lag. Det är dock inte alltid motiverat att förvägra utlämning, eftersom Finlands straffrättsliga behörighet är rätt omfattande och det inte i alla situationer är ändamålsenligt att förvägra utlämning på grund av att åtalsrätten har preskriberats. Som exempel på ett sådant fall där den föreslagna bestämmelsen kan bli tillämplig kan nämnas en situation där en annan medlemsstat begär utlämning av en finsk medborgare som har begått ett brott i med-

lemsstaten i fråga. I detta fall har Finland, så som avses i 1 kap. 6 § strafflagen och med stöd av den s.k. aktiva personalitetsprincipen, också behörighet att behandla saken själv, och utlämning kan följaktligen förvägras om åtalsrätten för brottet i fråga har preskriberats enligt finsk lag. Det är motiverat att använda sig av den grund för förvägrande om vilken föreskrivs i denna punkt i sådana fall när brottet har en nära anknytning till Finland. Om Finland inte har något särskilt intresse i saken, är det inte skäl att förvägra utlämning. När domstolen prövar frågan om huruvida denna grund för förvägrande skall tillämpas kan den också beakta gärningens allvarlighet och hur lång tid som gått sedan gärningen preskriberades.

Den föreslagna bestämmelsen avviker från vad som i 5 § 5 punkten föreskrivs om den preskription som gäller territorialitetsprincipen i det avseendet att utlämning enligt den nämnda 5 punkten skall förvägras, om gärningen har begåtts på finskt territorium eller en därmed jämförbar plats. Enligt 5 punkten i denna paragraf är det möjligt att enligt prövning förvägra utlämning på grund av preskription i de övriga situationer där Finland enligt 1 kap. strafflagen har straffrättslig behörighet.

Enligt 6 punkten kan utlämning förvägras, om framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är varaktigt bosatt i Finland och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland. En ytterligare förutsättning är att det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att frihetsstraffet avtjänas i Finland. Om utlämning förvägras, skall frihetsstraffet verkställas i Finland.

I 5 § 4 punkten i den föreslagna lagen finns en motsvarande ovillkorlig grund för förvägrande som gäller egna medborgare. Det har inte ansetts motiverat att ge personer som är varaktigt bosatta i Finland samma ställning som finska medborgare, eftersom de inte heller enligt bestämmelsen om utlämning i 9 § 3 mom. grundlagen har en likadan ställning som finska medborgare. Inte heller bestämmelserna i allmänna utlämningslagen ger finska medborgare och personer som är varaktigt bosatta i Finland en jämlig ställning.

Det är dock motiverat att en person som är varaktigt bosatt i Finland skall ha rätt att avtjäna ett frihetsstraff i Finland i de situationer som avses i bestämmelsen. Det är t.ex. motiverat att en person som har bott i Finland under en längre tid och som dessutom har integrerats i samhället skall kunna avtjäna ett frihetsstraff i Finland så som avses i paragrafens 6 punkt. En omständighet som också har betydelse är om personen har starka familjeband i Finland. Med en person som är varaktigt bosatt i Finland avses detsamma som i 1 kap. 6 § strafflagen.

Vid tillämpningen av den föreslagna punkten kan i tillämpliga delar beaktas vad som sagts ovan vid 5 § 4 punkten. Såsom konstaterats i motiveringen till nämnda punkt skall, om utlämning förvägras på denna grund, frihetsstraffet verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta. Enligt lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder kan ett frihetsstraff verkställas i Finland, om den dömda har sitt hemvist här.

Den föreslagna punkten grundar sig på artikel 4.6 i rambeslutet.

Enligt 7 punkten kan utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad har dömts för den gärning som ligger till grund för framställningen genom en lagakraftvunnen dom i en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen eller i en internationell brottmålsdomstol. Vid fällande dom förutsätter en tillämpning av bestämmelsen att straffet har avtjänats eller är under verkställighet eller inte kan verkställas enligt lagstiftningen i domlandet. Punkten grundar sig på artikel 4.5 i rambeslutet. Denna grund för förvägrande är till innehållet nästan likadan som den i 5 § 2 punkten avsedda ovillkorliga grunden för förvägrande som gäller *ne bis in idem*-regeln. Den enda skillnaden är att det i den föreslagna 7 punkten är fråga om domar som givits någon annanstans än i Finland eller i en av Europeiska unionens medlemsstater. Vad som sägs i motiveringen till 5 § 2 punkten kan således huvudsakligen beaktas också när det gäller denna bestämmelse. Givetvis skall en dom som givits i en främmande stat också när det gäller denna bestämmelse beaktas endast om domstolen har tillgång till information om saken.

Denna grund för förvägrande är beroende av prövning av den orsaken att nivån på rättssystemen och grunderna för de avgöranden som träffas kan variera i tredje länder. Om t.ex. en dom som har givits i en tredje stat grundar sig på en skenrättegång vars syfte främst är att skydda svaranden från att ställas inför straffrättsligt ansvar, är det inte skäl att vägra utlämning till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Det är inte heller skäl att vägra utlämning om det i den ansökande medlemsstaten är fråga om en sådan situation i vilken åtal i Finland kunde väckas med stöd av 1 kap. 13 § strafflagen oavsett om en dom redan har givits för gärningen i en främmande stat eller inte.

Bestämmelsen kan också tillämpas på de internationella brottmålsdomstolarnas domar, trots att artikel 4.5 i rambeslutet inte innehåller några bestämmelser om detta. Med begreppet en internationell brottmålsdomstol i 7 punkten avses både den egentliga Internationella brottmålsdomstolen och Internationella tribunalen som behandlar brott som har begåtts i det forna Jugoslavien. Finland har godkänt de ovan nämnda domstolarnas behörighet, och stadgan för respektive domstol innehåller bestämmelser om ett *ne bis in idem*-skydd. Bestämmelserna i fråga gäller inte utlämning, men det är motiverat att även de internationella brottmålsdomstolarnas behörighet beaktas i den föreslagna lagens bestämmelser. Eftersom rambeslutet inte innehåller några bestämmelser om saken, är det motiverat att denna grund för förvägrande skall vara beroende av prövning.

Den föreslagna bestämmelsen utvidgar *ne bis in idem*-skyddet enligt allmänna utlämningslagen ännu mera än bestämmelserna i 5 § 2 punkten i den föreslagna lagen när det gäller EU:s medlemsstater. Enligt 10 § 1 mom. allmänna utlämningslagen skall utlämning förvägras endast om en dom har givits i Finland för det brott som avses i framställningen om utlämning. Paragrafen utvidgar *ne bis in idem*-skyddet till domar som har givits inte bara i EU:s medlemsstater utan i vilken annan stat som helst eller i en internationell brottmålsdomstol.

Enligt 8 punkten kan utlämning förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen har begåtts utanför den an-

sökande medlemsstatens territorium och finsk lag inte enligt 1 kap. strafflagen skulle kunna tillämpas på gärningen i Finland i en motsvarande situation. Punkten motsvarar artikel 4.7 b i rambeslutet. Den grund för förvägrande som avses i punkten kan tillämpas, om den ansökande medlemsstaten grundar sin straffrättsliga jurisdiktion på en sådan anknytning, dvs. en sådan princip för straffrättslig jurisdiktion, som inte har någon motsvarighet i den finska strafflagens 1 kap. De situationer i vilka Finland kan förvägra utlämning på denna grund är närmast teoretiska, eftersom Finland har en omfattande straffrättslig jurisdiktion. Främst kunde det bli fråga om sådana situationer där en annan medlemsstat t.ex. utan begränsningar har tillämpat universalitetsprincipen som grund för sin straffrättsliga jurisdiktion. Inte heller i en sådan situation kan Finland förvägra utlämning, trots att den ansökande medlemsstaten har grundat sin jurisdiktion på universalitetsprincipen, om någon annan bestämmelse om jurisdiktion i 1 kap. strafflagen skulle kunna tillämpas i Finland i ett motsvarande fall.

7 §. *Samtycke till utlämning.* I paragrafen föreskrivs om förutsättningarna för att förvägra utlämning i sådana fall när den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen.

Paragrafen grundar sig inte på rambeslutet, eftersom detta inte innehåller några bestämmelser om hur de materiella förutsättningarna för utlämningen påverkas av att den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen. I propositionen har det dock ansetts motiverat att domstolen i sådana fall när den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen inte i lika stor utsträckning skall pröva grunderna för utlämningen som när den som begärs utlämnad motsätter sig utlämning. Det har således ansetts motiverat att den som begärs utlämnad genom att ge sitt samtycke till utlämningen kan avstå från vissa av de begränsningar för utlämning om vilka föreskrivs i den föreslagna lagen. Även om inga sådana begränsningar skulle finnas, är domstolen således inte skyldig att utreda saken i lika hög grad som i ett sådant fall när den som begärs utlämnad motsätter sig utlämningen. Denna lösning har ansetts motiverad, eftersom det är fråga om utlämning till Euro-

peiska unionens medlemsstater, vilkas rättssystem de finska myndigheterna kan lita på. Dessutom grundar sig förfarandet på att den som begärs utlämnad själv ger sitt samtycke, och detta skall enligt lagens 29 § avges personligen vid tingsrättens sammanträde. Dessutom skall tingsrätten innan samtycket ges underrätta den som begärs utlämnad om innebörden av samtycket. Den som begärs utlämnad skall redan med stöd av den föreslagna 21 § upplysas om möjligheten att samtycka till utlämningen och underrättas om innebörden av samtycket.

I paragrafen sägs att utlämning kan förvägras på en sådan grund som anges i 6 § 1 eller 4 punkten, även om den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen. Enligt 1 punkten kan utlämning förvägras, om den som begärs utlämnad är åtalad i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen. Enligt 4 punkten kan utlämning förvägras, om den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och det är mera ändamålsenligt att behandla saken i Finland. Båda de ovan nämnda grunderna för förvägrande är beroende av prövning. När den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen skall domstolen således av de grunder för förvägrande om vilka föreskrivs i 5 och 6 § beakta endast de två grunder som nämns i paragrafen. Domstolen behöver inte pröva om någon av de övriga grunderna för förvägrande skall tillämpas. De ifrågavarande två grunderna skall beaktas, eftersom det i bägge fallen ligger i finska statens intresse att åtal väcks i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen. Det kan inte vara motiverat att den som begärs utlämnad genom sitt samtycke kan avsäga sig tillämpningen av dylika grunder för förvägrande. När det gäller de övriga grunderna för förvägrande finns det inte orsak att begränsa rätten för den som begärs utlämnad att avsäga sig tillämpningen av grunderna. Den som begärs utlämnad kan fritt resa till vilken medlemsstat i Europeiska unionen som helst, om han eller hon så önskar.

Också i det fallet att den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen skall

domstolen pröva om det finns allmänna förutsättningar för utlämning enligt den föreslagna 2 och 3 § samt om något av de villkor som anges i bl.a. 8—10 § skall tillämpas. Även om den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen kan man tvingas förvägra utlämning på den grunden att samma person också begärs utlämnad till en annan stat. Dessutom kan man bli tvungen att skjuta upp utlämningen på basis av den föreslagna 49 §.

Villkor

8 §. *Villkor som gäller återsändande av den som skall utlämnas.* I 1 mom. sägs att när det beslutas om utlämning av en finsk medborgare för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall som villkor för utlämningen ställas att den utlämnade omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland.

Bestämmelsen innebär att en finsk medborgare alltid har rätt att, om han eller hon så önskar, återvända till Finland för att avtjäna ett straff som eventuellt har dömts ut i en annan medlemsstat. Trots att principen i rambeslutet är att medlemsstaternas egna medborgare skall utlämnas på samma villkor som andra personer, medger beslutet till vissa delar en särbehandling av ett lands egna medborgare. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5.3 i rambeslutet, vilken punkt gör det möjligt att föreskriva om ett dylikt villkor. Rambeslutet möjliggör ett sådant villkor, men enligt propositionen skall domstolen alltid ställa ett sådant villkor, om den som begärs utlämnad är finsk medborgare och har anhållit om detta.

I 2 mom. sägs att det kan bestämmas om ett villkor enligt 1 mom., om den som begärs utlämnad är varaktigt bosatt i Finland. Härvid gäller dock för det första samma förutsättning som för finska medborgare, dvs. den som begärs utlämnad skall vid behandlingen av utlämningsärendet ha anhållit om att få avtjäna straffet i Finland. Vidare förutsätts det att de personliga förhållandena eller något annat särskilt skäl motiverar att den som

begärs utlämnad får avtjäna ett eventuellt frihetsstraff i Finland. Denna förutsättning motsvarar förutsättningen i 6 § 6 punkten.

Det föreskrivs således inte om någon skyldighet att ställa ett ovan nämnt villkor när det gäller personer som är varaktigt bosatta i Finland, oavsett om den som begärs utlämnad har anhållit om det eller inte. Domstolen kan ställa ett sådant villkor om den anser att det finns förutsättningar för detta enligt 2 mom. Såsom konstaterats vid 6 § 6 punkten ovan har det inte heller när det gäller dessa villkor ansetts motiverat att ge personer som är varaktigt bosatta i Finland samma ställning som finska medborgare, eftersom de inte heller enligt bestämmelsen om utlämning i 9 § 3 mom. grundlagen har en sådan ställning. Inte heller bestämmelserna i allmänna utlämningslagen ger finska medborgare och personer som är varaktigt bosatta i Finland en jämlig ställning. Det är dock motiverat att en person som är varaktigt bosatt i Finland skall ha rätt att avtjäna ett frihetsstraff i Finland i de situationer som avses i 2 mom. Det är t.ex. motiverat att en person som har bott i Finland under en längre tid och som dessutom har integrerats i samhället skall kunna återvända till Finland för att avtjäna ett frihetsstraff här så som avses i 2 mom. En omständighet som också har betydelse är om personen har starka familjeband i Finland.

Om domstolen bestämmer om ett sådant villkor som avses i paragrafen, är den medlemsstat till vilken en person utlämnas enligt rambeslutet skyldig att återsända den utlämnade till Finland i enlighet med villkoret.

I 3 mom. sägs att de frihetsstraff som avses i 1 och 2 mom. skall verkställas i Finland när den utlämnade har återsänts till Finland. I enlighet med vad som förutsätts i rambeslutet föreligger enligt paragrafen således skyldighet till verkställighet. Straffet skall verkställas med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta. Bestämmelserna om verkställighet finns för det första i lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder. Enligt nämnda lag förutsätts samtycke av den dömdes för att ett frihetsstraff som har dömts ut i en annan medlemsstat skall kunna verkställas i Finland. En i paragrafens 1 och 2 mom. nämnd anhållan om att få avtjäna ett frihetsstraff i

Finland utgör också sådant samtycke som avses i den ovan nämnda lagen. Den medlemsstat som har dömt ut påföljden är enligt rambeslutet skyldig att samtycka till att den utlämnade återsänds till Finland och straffet verkställs i Finland. Om den utlämnade återkallar sitt samtycke, skall ett frihetsstraff som eventuellt har dömts ut verkställas i den ansökande medlemsstaten. Också lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål kan bli tillämplig. Enligt lagen i fråga förutsätter verkställigheten inte den dömdes samtycke.

9 §. *Villkor som gäller utevarodom.* Paragrafen gäller situationer där utlämning begärs för att ett frihetsstraff som har dömts ut i svarandens utevaro skall kunna verkställas och den dömdes inte har delgivits stämningen personligen eller på annat sätt informerats om tidpunkt och plats för den domstolsförhandling som ledde till domen.

Enligt 1 mom. skall som villkor för utlämningen i dessa fall ställas att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att den som begärs utlämnad kommer att ges möjlighet till en förnyad prövning av saken i medlemsstaten i fråga och möjlighet att vara närvarande vid behandlingen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5.1, enligt vilken ett sådant villkor som avses i paragrafen kan ställas. Enligt paragrafen skall nämnda försäkran avges om den dömdes inte har delgivits stämningen personligen eller på annat sätt personligen informerats om tidpunkt och plats för domstolsförhandlingen. För att försäkran inte skall behöva avges krävs det att den dömdes personligen har informerats om domstolsförhandlingen. Med detta avses en underrättelse från en myndighet. Om den som begärs utlämnad inte personligen har informerats om saken, har personen i fråga följaktligen enligt paragrafen alltid rätt till en ny rättegång. Det är inte tillräckligt att delgivningen sker t.ex. genom kungörelse.

I den finska lagstiftningen finns inga bestämmelser om sådana utevarodomar som avses i paragrafen, varför andra medlemsstaters myndigheter inte behöver be de finska myndigheterna om en motsvarande försäkran.

Om en person med stöd av denna paragraf

har rätt till en ny rättegång kan också bestämmelsen om återsändande av en utlämnad i 8 § bli tillämplig. Om t.ex. en finsk medborgare har dömts i sin frånvaro i en annan medlemsstat så en ny rättegång skall ordnas, kan i beslutet om utlämning också ställas ett villkor om att medborgaren skall återsändas till Finland, så som avses i 8 §.

Enligt 2 mom. skall den ansökande medlemsstaten avge försäkran enligt 1 mom. innan beslut om utlämningen fattas. Försäkran kan ingå redan i framställningen om gripande och utlämning, och det är då givetvis inte längre nödvändigt att begära en särskild försäkran.

10 §. *Villkor som gäller livstidsstraff.* Paragrafen gäller situationer när det i den ansökande medlemsstaten kan följa frihetsstraff på livstid på den gärning som ligger till grund för framställningen. Utlämningen kan då förenas med villkoret att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att ett utdömt straff enligt dess lagstiftning eller rättspraxis kan omprövas eller anhållan om benådning göras.

Till skillnad från de situationer som avses i 8 och 9 § är det inte obligatoriskt att ställa ett sådant villkor som avses i paragrafen. Villkoret kan bli aktuellt i sådana fall när man vet att den ansökande medlemsstaten tillämpar frihetsstraff på livstid, som också i praktiken innebär ett mycket långvarigt frihetsberövande. Bestämmelsen grundar sig på artikel 5.2 i rambeslutet.

I 2 mom. sägs att den ansökande medlemsstaten skall avge försäkran enligt 1 mom. innan beslut om utlämningen fattas. Det är fråga om en motsvarande bestämmelse som den som föreslås i 8 § 2 mom. Försäkran kan ingå redan i framställningen om gripande och utlämning, och det är då givetvis inte längre nödvändigt att begära en särskild försäkran.

Behöriga myndigheter

11 §. *Behöriga domstolar.* I paragrafen anges de domstolar som är behöriga att besluta om utlämning för brott till en annan av Europeiska unionens medlemsstater samt om fortsatt förvar i samband härmed.

Enligt 1 mom. fattas beslut om utlämning och fortsatt förvar av de fyra tingsrätter som

nämns i momentet. Dessa fyra tingsrätter är tingsrätterna i Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborg.

Enligt propositionen är det naturligt att tingsrätten är den myndighet som beslutar om utlämningen, eftersom behandlingen av ett utlämningsärende till sin natur påminner om behandlingen av ett brådsäkande tvångsmedelsärende och tingsrätterna har god beredskap för behandling av dylika ärenden.

I propositionen har det ansetts motiverat att koncentrera beslutsfattandet i utlämningsärenden till fyra tingsrätter. Antalet utlämningsärenden är litet i Finland, varför ett koncentrerat beslutsfattande gör det möjligt för vissa tingsrätter att specialisera sig på dessa ärenden. Om antalet utlämningsärenden ökar i framtiden kan antalet behöriga tingsrätter vid behov utökas. De ovan nämnda fyra tingsrätterna har valts på grund av storleken och det geografiska läget.

Frågan om vilken tingsrätt som är behörig att besluta om utlämningen avgörs på basis av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats. I paragrafen anges vilken tingsrätt som är behörig i fråga om vilka domkretsar.

Om fortsatt förvar i samband med utlämningen beslutar samma tingsrätt som den som beslutar om utlämningen.

Enligt 2 mom. kan en tingsrätt som nämns i 1 mom. av särskilda skäl besluta om utlämning och fortsatt förvar oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats. Det har ansetts nödvändigt att bestämmelsen medger en viss flexibilitet i fråga om var saken behandlas. I synnerhet den omständigheten att utlämningsförfarandet skall vara snabbt kan i praktiken förutsätta en annan behandlingsplats än den normala. Det snabba förfarandet kan t.ex. innebära att det kan bli nödvändigt att hålla en person i förvar på någon annan plats än den som anges i bestämmelsen i 1 mom., och saken kan i ett sådant fall behandlas i den tingsrätt enligt 1 mom. som ligger nära den plats där personen hålls i förvar.

Paragrafen grundar sig på artikel 6 i rambeslutet, där det sägs att en rättslig myndighet skall besluta om verkställighet av en europeisk arresteringsorder. Detta betyder att justi-

tieministeriet inte längre kan vara den myndighet som fattar beslut i utlämningsärenden som gäller Europeiska unionens medlemsstater. Finland kommer att i enlighet med artikel 6 i rambeslutet underrätta rådets generalsekretariat om att de tingsrätter som anges i paragrafen är behöriga myndigheter i Finland.

12 §. *Behöriga åklagare.* I paragrafen anges vilka åklagare som är behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i den föreslagna lagen.

Enligt 1 mom. är åklagarna vid åklagarämbetet i Helsingfors, Kuopioregionens, Tammerfors och Uleåborgs härad behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i lagen. Enligt 6 § lagen om häradsåklagare (195/1996) är åklagarna inom en tingsrätts domkrets behöriga att sköta åklagaruppgifter i de ärenden i vilka tingsrätten är behörig. Åklagarna vid de fyra ovan nämnda åklagarämbeten är således behöriga att vid tingsrätten i sin domkrets sköta de utlämningsärenden i vilka tingsrätten i fråga är behörig enligt 11 §.

I 2 mom. sägs att också någon annan åklagare än en sådan som avses i 1 mom. kan vara behörig åklagare av särskilda skäl. Med sådana särskilda skäl som medför undantag från regeln i 1 mom. avses i praktiken att den som begärs utlämnad grips i Finland under ett veckoslut eller vid en sådan tid på dygnet att en jourhavande åklagare som inte är åklagare vid åklagarämbetet i någon av de häraderna som nämns i 1 mom. börjar behandla ärendet.

Riksåklagarämbetet kan meddela närmare föreskrifter än de som finns i paragrafen om de behöriga åklagarna. I praktiken kommer vissa personer att utses för att sköta de uppgifter som avses i denna lag vid de i 1 mom. nämnda åklagarämbeten.

Åklagaren har en central ställning i förfarandet enligt den föreslagna lagen. När den som begärs utlämnad har gripits i Finland, skall åklagaren sköta förberedelsen av ärendet och hos tingsrätten göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen. Enligt propositionen är det motiverat att ge åklagaren en central ställning, eftersom det i samarbetet enligt rambeslutet uttryckligen är fråga om samarbete mellan de rättsliga myndigheterna. Dessutom är det enligt proposi-

tionen inte motiverat att föra ett utlämningsärende till tingsrätten för avgörande utan adekvat förberedelse. De grunder för förvägande som hänför sig till utlämningsförfarandet är till sin natur sådana att förberedelsen och prövningen i samband med dem lämpligast kan utföras av en åklagare. Också det att åklagaren är den myndighet som hos en annan medlemsstat skall göra en sådan framställning om åtgärder för väckande av åtal som avses i den föreslagna lagen är en grund för att åklagaren även skall ansvara för behandlingen av framställningar som inkommer till Finland.

Översändande av en framställning om utlämning och framställningens innehåll

13 §. *Kontaktordning.* Paragrafen innehåller bestämmelser om hur en annan medlemsstats myndighet till Finland skall översända en framställning om gripande och utlämning. Bestämmelserna grundar sig på artiklarna 9 och 10 i rambeslutet.

Enligt 1 mom. skall den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten sända en framställning om gripande och utlämning till Schengens informationssystem (SIS) eller till motsvarande system. SIS har en ytterst central ställning vid översändandet av framställningar. Detta beror på att myndigheterna i normala fall inte vet var den som begärs utlämnad befinner sig, och framställningen sänds därför till det ovan nämnda informationssystemet, som är det system som EU:s medlemsstater i regel använder för att söka efter personer som begärs utlämnade. Normalt blir ett utlämningsärende anhängigt i Finland när den som begärs utlämnad påträffas här och grips på basis av en framställning i SIS. Också den lokala polisen i Finland har tillgång till framställningarna i SIS. Det SIRENE-kontor som finns i anslutning till centralkriminalpolisens informationstjänst svarar för den nationella delen av Schengens informationssystem, N.SIS. SIRENE-kontoret har således en central roll vid översändandet av framställningar.

En framställning kan dock även översändas till ett system som motsvarar SIS. Här avses särskilt Interpol, som också används för att söka efter personer som begärs utlämnade.

Av de nuvarande medlemsstaterna använder Förenade kungariket och Irland ännu inte SIS i sin verksamhet, och de kommer således att vara tvungna att förmedla sina framställningar enligt rambeslutet genom Interpol om de inte vet var den som begärs utlämnad befinner sig. Inte heller de nya medlemsstater som ansluter sig till Europeiska unionen i maj 2004 kan genast använda SIS i sin verksamhet, och även de blir tvungna att förmedla sina framställningar genom Interpol. En framställning skall således behandlas som en framställning enligt denna lag även om den översänts genom Interpol, om den kommer från en av EU:s medlemsstater. Förenade kungariket väntas börja använda SIS för att söka efter personer som begärs utlämnade tidigast 2004, Irland tidigast 2005 och de nya medlemsstaterna tidigast 2007.

Även om den ansökande medlemsstaten använder SIS har det förutom framställningen i SIS sannolikt också gjorts en internationell efterlysning, dvs. en framställning om provisoriskt omhändertagande, genom Interpol. Detta är det naturliga då den ansökande medlemsstatens myndigheter inte vet var den som begärs utlämnad befinner sig. Om den som begärs utlämnad grips i Finland, skall myndigheterna agera utifrån framställningen i SIS, eftersom framställningarna i SIS till innehållet alltid är sådana framställningar som avses i den föreslagna lagen och utlämningsförfarandet mellan EU:s medlemsstater grundar sig på dessa.

I 2 mom. sägs att en framställning får sändas direkt till den behöriga åklagaren, om det är känt var i Finland den som begärs utlämnad befinner sig. Dessa situationer kommer i praktiken att vara sällsynta, eftersom utlämningsförfarandet i regel inleds med att en person grips i Finland på basis av en framställning i SIS, såsom konstaterats ovan. En framställning kan också sändas till åklagaren genom internationella kontaktkanaler. Framställningar kan således översändas till åklagaren på ett mycket smidigt sätt med hjälp av de olika kanaler som finns att tillgå. Dylika kanaler är för det första Interpol. Ett översändande genom Interpol innebär i praktiken att framställningen sänds till åklagaren genom centralkriminalpolisen. Också i ett sådant fall som avses i 2 mom. kan framställ-

ningen skickas genom SIS, dvs. genom det SIRENE-kontor som finns i anslutning till centralkriminalpolisen. Man kommer också att kunna använda det skyddade informationssystem inom det europeiska rättsliga nätverket som EU:s medlemsstater har för avsikt att ta i bruk. Också Eurojust kan anses ha behörighet att förmedla framställningar.

Om en framställning sänds till någon annan myndighet i Finland än den behöriga åklagaren, skall myndigheten vidarebefordra framställningen till den behöriga åklagaren och informera den myndighet i den andra medlemsstaten som har skickat framställningen om saken.

Framställningen skall sändas till åklagaren, eftersom åklagaren enligt propositionen är den centrala myndighet som sköter förfarandet i Finland innan saken förs till domstol. I praktiken, och detta gäller i synnerhet situationer när framställningen har registrerats i Schengens informationssystem, kan en polismyndighet dock gripa personen och besluta om förvar, även om åklagaren ännu inte har informerats om framställningen. Artikel 9 i rambeslutet förutsätter att framställningen sänds till den myndighet som ansvarar för verkställigheten. Trots att det enligt propositionen är domstolen som fattar beslut om utlämningen, är det inte motiverat att framställningen sänds till domstolen.

Enligt 3 mom. skall åklagaren underrätta centralkriminalpolisen om sådana framställningar som inte har sänts genom centralkriminalpolisen. Eftersom SIRENE-kontoret finns i anslutning till centralkriminalpolisen, har det i propositionen ansetts ändamålsenligt att centralkriminalpolisen skall ha uppgifter om alla de utlämningsärenden enligt denna lag som är anhängiga i Finland. Målet är att också de övriga myndigheterna skall kunna få uppgifter av centralkriminalpolisen om alla de framställningar om gripande och utlämning enligt denna lag som gäller en viss person.

I artikel 95 i Schengenkonventionen bestäms om det s.k. flaggningsförfarandet. I Finland ansvarar SIRENE-kontoret för detta förfarande. Artikel 9.3 i rambeslutet kan anses innebära att förfarandet fortsätter att vara i kraft. Vid förfarandet kontrolleras om en registrering enligt artikel 95 som har gjorts

av en annan medlemsstat överensstämmer med nationell lag. Efter att den föreslagna lagen trätt i kraft gäller kontrollen huruvida en framställning överensstämmer med den föreslagna lagen. Om kontrollen förutsätter detta kan de finska myndigheterna vid behov begära kompletterande uppgifter.

Till Finland inkommer framställningar om gripande och utlämning på ovan nämnt sätt antingen genom SIS så som anges i 1 mom. eller genom att de sänds till åklagaren så som anges i 2 mom. Enligt artikel 7 i rambeslutet får en medlemsstat också utse en centralmyndighet, om organisationen av det nationella rättsväsendet så kräver. Enligt artikeln skall centralmyndigheten ha till uppgift att biträda de behöriga rättsliga myndigheterna och att ansvara för det administrativa överlämnandet och mottagandet av framställningar samt all korrespondens i anslutning till dessa. I praktiken inkommer framställningarna dock i regel via SIS, dvs. SIRENE-kontoret. SIRENE-kontoret skulle också på basis av sin nuvarande ställning ha uppgifter som hänför sig till förmedling av information i samband med utlämningsförfarandet. I propositionen föreslås dessutom att SIRENE-kontoret bl.a. skall ha information om alla de utlämningsärenden enligt denna lag som är anhängiga i Finland. Trots att rättsväsendet i Finland inte kan anses kräva att en centralmyndighet utses, är det enligt propositionen motiverat att SIRENE-kontoret vid central-kriminalpolisen utses till centralmyndighet enligt artikel 7. Härigenom klargörs för de övriga medlemsstaterna att framställningar enligt den föreslagna lagen och sådana uppgifter som hänför sig till framställningarna kan sändas genom SIRENE-kontoret. Eftersom SIRENE-kontorets ställning inte helt och hållet motsvarar innehållet i artikel 7, och eftersom man inte har fått några uppgifter om att de övriga medlemsstaterna genom att lämna sådana uppgifter som avses i artikel 7 kommer att klarlägga vilken ställning deras SIRENE-kontor har, kommer Finland i sin underrättelse att precisera att SIRENE-kontoret sköter de ovan nämnda uppgifterna. Enligt propositionen är det motiverat att Finland utser också justitieministeriet till centralmyndighet, men även justitieministeriets uppgifter kommer att avvika från vad

som anges i artikel 7. För justitieministeriets del kommer Finland i sin underrättelse att klargöra att en myndighet i en annan medlemsstat kan kontakta justitieministeriet i allmänna frågor som hänför sig till en europeisk arresteringsorder. Vid behov kan justitieministeriet också ta emot framställningar enligt rambeslutet. En framställning kan således också sändas till åklagaren genom justitieministeriet.

14 §. *Framställningens innehåll och form.* I 1 mom. finns bestämmelser om vilka uppgifter en framställning om gripande och utlämning skall innehålla. Paragrafen motsvarar innehållet i artikel 8 i rambeslutet.

Utlämningsförfarandet enligt rambeslutet består av en enda fas med bara en framställning, som skall ha det innehåll som förutsätts i paragrafen. Gällande praxis, enligt vilken man först gör en framställning om provisoriskt omhändertagande som sedan följs av en särskild framställning om utlämning, ändras således så att det enligt det nya förfarandet endast görs en framställning, som kan anses innefatta såväl en begäran om provisoriskt omhändertagande som en begäran om utlämning.

När det gäller innehållet i en framställning är det väsentliga att det rättsliga beslut eller den rättsliga dom som framställningen grundar sig på inte enligt 3 punkten behöver fogas till framställningen. Det är tillräckligt att framställningen innehåller en uppgift om att ett sådant beslut eller en sådan dom föreligger. I rambeslutet anges inte närmare vilka slags beslut och domar som kan ligga till grund för en framställning. I praktiken blir det fråga om ett häktningsbeslut när det gäller framställningar som gjorts för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, på samma sätt som i det nuvarande utlämningsförfarandet. När det gäller verkställighet av frihetsstraff blir det fråga om en verkställbar dom.

Framställningen görs i regel enligt formuläret i bilagan till rambeslutet. I formuläret finns särskilda punkter i vilka i detalj anges all den information som skall ges enligt rambeslutet. Formuläret behöver dock inte användas, utan en framställning kan också formuleras fritt.

Den behöriga myndigheten i den ansökan-

de medlemsstaten kan komplettera sin framställning, trots att det inte har ansetts nödvändigt att ta in en särskild bestämmelse om saken i lagen. I praktiken kan det ofta bli fråga om att komplettera en framställning i det skedet när den som begärs utlämnad har gripits i Finland och den egentliga behandlingen av utlämningsärendet inleds. När en person har gripits i Finland, skall centralkriminalpolisen enligt den föreslagna lagens 16 § underätta den ansökande medlemsstaten om saken. Efter mottagandet av underrättelsen viljar ansvaret för att komplettera en framställning på den ansökande medlemsstaten. Om framställningen kompletteras, skall centralkriminalpolisen tillställa den behöriga åklagaren de nya uppgifterna. I allmänhet kommer framställningarna att finnas i elektronisk form i Schengens informationssystem. I synnerhet i den fas när förfarandet enligt rambeslutet börjar tillämpas kan det hända att all den information som rambeslutet förutsätter inte kan registreras i informationssystemet, och det kan särskilt i sådana situationer bli nödvändigt att komplettera en framställning. Det finns dock inte några avsevärda skillnader mellan den information som förutsätts vid en registrering i SIS enligt artikel 95 i Schengenkonventionen och den information som rambeslutet förutsätter. En framställning kan också kompletteras t.ex. så att utlämning begärs på basis av flera gärningar.

I artikel 9.3 andra stycket konstateras att en registrering i systemet under en övergångsperiod, till dess att SIS kan överföra all den information som förutsätts i rambeslutet, skall anses vara likvärdig med en europeisk arresteringsorder, i avvaktan på att originalet i vederbörlig ordning mottas av den verkställande rättsliga myndigheten. Detta betyder att myndigheterna i den medlemsstat som mottar en framställning kan vidta åtgärder utifrån en registrering i SIS, även om registreringen inte innehåller all den information som anges i rambeslutet. Med åtgärder avses i synnerhet gripande och tagande i förvar. Det förutsätts dock att registreringen innehåller den information som krävs för en registrering i SIS. Såsom konstaterats ovan finns det inte några större skillnader mellan den information som krävs vid en registrering i SIS och de uppgifter som förutsätts i en framställning enligt

rambeslutet.

Enligt 2 mom. kan en framställning göras skriftligen, i form av ett elektroniskt meddelande eller på något annat sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Såsom konstaterats ovan kommer framställningarna oftast att översändas i form av ett elektroniskt meddelande i SIS, men de kan också översändas på något annat sätt. Bestämmelsen grundar sig på artikel 10.4 i rambeslutet.

15 §. *Språk och översättningar.* Paragrafen innehåller bestämmelser om det språk på vilket en framställning om gripande och utlämning som görs hos de behöriga myndigheterna i Finland skall vara avfattad.

Enligt 1 mom. skall en framställning avfattas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

I 2 mom. sägs att en framställning kan verkställas även om den inte är avfattad på finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns hinder för att framställningen verkställs. Syftet med bestämmelsen är att de finska myndigheterna på ett smidigt sätt skall kunna godkänna också framställningar på andra språk, även om de inte är skyldiga att göra detta.

I 3 mom. förutsätts dock att centralkriminalpolisen ser till att framställningen översätts, om framställningen har avfattats på något annat språk än finska eller svenska. En framställning skall således finnas att tillgå på finska eller svenska när utlämningsförfarandet inleds. Framställningen skall översättas så snabbt som möjligt efter att den som begärs utlämnad har gripits.

Finland kommer att i enlighet med artikel 8.2 i rambeslutet avge en förklaring enligt vilken Finland förutom framställningar på landets officiella språk godtar också framställningar på engelska. I praktiken kommer de framställningar som förmedlas genom SIS att vara avfattade på engelska. Detta betyder att det vid den översättning som avses i 3 mom. i allmänhet kommer att bli fråga om översättning av handlingar från engelska till finska eller svenska. Om de behöriga myndigheterna i Finland har godtagit en framställning på något annat språk än finska, svenska eller engelska i enlighet med 2 mom., dvs. om myndigheterna inte kräver

att den ansökande medlemsstatens myndighet översätter handlingen till något av dessa språk, kommer det vid översättningen enligt 3 mom. att bli fråga om översättning från det ifrågavarande främmande språket till finska eller svenska. Översättningen skall i allmänhet utföras så snart som möjligt efter att den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland.

Gripande och tagande i förvar

16 §. *Gripande*. I paragrafen föreskrivs om en polismanns rätt att gripa en person som begärs utlämnad.

Enligt huvudregeln i 1 mom. får en polisman gripa den som begärs utlämnad med stöd av den föreslagna lagen, när det har beslutats att personen i fråga skall tas i förvar. Om tagande i förvar föreskrivs i 17 §. I regel får en polisman således inte gripa en person som begärs utlämnad enbart på basis av en framställning från annan medlemsstat om gripande och utlämning, utan dessutom skall en anhållningsberättigad tjänsteman ha bestämt att personen skall tas i förvar.

Enligt 2 mom. får en polisman dock gripa den som begärs utlämnad även utan något beslut om att personen i fråga skall tas i förvar, om verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. Det har ansetts nödvändigt att en polisman i synnerhet i en sådan situation när det finns risk för att den som begärs utlämnad flyr skall ha rätt att utföra gripandet självständigt. Tröskeln för denna rätt till självständigt gripande är låg, eftersom det sannolikt ofta finns en flyktrisk och därmed en risk för att verkställigheten av en framställning äventyras.

I fråga om gripandet gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om detta i tvångsmedelslagen. I tvångsmedelslagen finns bestämmelserna om gripande i 1 kap. 1 och 2 §. Av dessa bestämmelser tillämpas bestämmelserna i 2 § 2 mom. om att en polisman utan dröjsmål skall göra en anmälan om gripandet hos en anhållningsberättigad tjänsteman. Denne skall inom 24 timmar efter gripandet besluta om den gripne skall frigges eller tas i förvar. Den som gripits skall också genast underrättas om orsaken därtill.

Enligt 3 mom. skall centralkriminalpolisen och den behöriga åklagaren utan dröjsmål underrättas om gripandet. Med den behöriga åklagaren avses den åklagare som är behörig enligt 12 §. Centralkriminalpolisen skall underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten om att den som begärs utlämnad har gripits. Det har ansetts motiverat att denna underrättelseskyldighet skall ankomma på centralkriminalpolisen, eftersom SIRENE-kontoret enligt det nuvarande förfarandet redan sköter motsvarande underrättelser.

17 §. *Tagande i förvar*. I paragrafen föreskrivs om rätten att ta den som begärs utlämnad i förvar.

Enligt 1 mom. får en anhållningsberättigad tjänsteman besluta att ta den som begärs utlämnad i förvar. Personen kan tas i förvar för att säkerställa utlämningen. Den anhållningsberättigade tjänstemannen är dock inte skyldig att ta den som begärs utlämnad i förvar utan kan med hänsyn till omständigheterna bedöma om åtgärden är nödvändig. I praktiken är huvudregeln dock att den som begärs utlämnad tas i förvar, eftersom detta i allmänhet är en förutsättning för att utlämningen skall kunna säkerställas. Om en framställning undantagsvis t.ex. till stora delar är klart bristfällig eller klart verkar sakna grund, skall den som begärs utlämnad inte tas i förvar. Om en polismyndighet i ett undantagsfall anser att det inte är skäl att ta den som begärs utlämnad i förvar, är det tillbörligt att myndigheten såvitt möjligt kontaktar den behöriga åklagaren innan beslutet fattas.

De handlingar som gäller förvaret skall utan dröjsmål sändas till den behöriga åklagaren. Till dessa handlingar hör också framställningen om gripande och utlämning, som senast nu skall tillställas den behöriga åklagaren. Med den behöriga åklagaren avses den behöriga åklagaren enligt 12 §. Denne skall i enlighet med 16 § ha underrättats om gripandet så snart som möjligt efter att den som begärs utlämnad har gripits. Åklagaren i fråga skall efter att ha fått handlingarna besluta om förvaret skall fortsätta. Om åklagaren beslutar att förvaret skall fortsätta, skall åklagaren underrätta den behöriga tingsrätten om saken. När de handlingar som gäller förvaret tillställs åklagaren överförs ansvaret i saken på

denne.

I propositionen har man valt den lösningen att vilken anhållningsberättigad tjänsteman som helst får fatta beslut om att den som begärs utlämnad skall tas i förvar, men därefter övergår ansvaret i saken på åklagaren. Det har för det första ansetts motiverat att vilken anhållningsberättigad tjänsteman som helst skall kunna fatta beslut om förvar, eftersom syftet med regleringen är att det inom 24 timmar från det att den som begärs utlämnad har gripits skall beslutas om personen i fråga skall försättas på fri fot eller tas i förvar. Dylika beslut kan snabbare fattas inom en och samma organisation, och polisen har ett adekvat jourssystem så att beslut kan fattas också under veckosluten.

Å andra sidan har det ansetts motiverat att ansvaret i saken i dess helhet skall överföras på åklagaren efter att beslutet om förvar har fattats. Förfarandet avviker från regleringen i 19 och 20 § allmänna utlämningslagen samt från regleringen i tvångsmedelslagen. Avvikelsen har dock ansetts vara befogad, eftersom åklagaren har en mycket central ställning i det föreslagna utlämningsförfarandet jämfört med åklagarens ställning i förfarandet enligt allmänna utlämningslagen eller vid förundersökning, som leds av undersökningsledaren. I det föreslagna utlämningsförfarandet är det inte fråga om förundersökning som leds av polisen utan om ett utlämningsärende som bereds av åklagaren och som förs till tingsrätten för avgörande. Av principiella skäl är det motiverat att i ett ärende som bereds av åklagaren samma myndighet skall ansvara också för användningen av tvångsmedel. Också av praktiska skäl är det ändamålsenligt att befogenheterna inte fördelas på flera myndigheter, eftersom behandlingen av ärenden då i praktiken försvåras. Eftersom avsikten är att förfarandet skall vara snabbt, är det särskilt viktigt att beredningen av ärendena är klar, och den koncentreras därför till en myndighet. Syftet med förfarandet är att hela utredningen i praktiken i enkla fall skall kunna läggas fram vid ett enda sammanträde, vid vilket man således skall kunna behandla både frågan om fortsatt förvar och huvudsaken. P.g.a. åklagarens centrala ställning är detta inte möjligt om inte åklagaren deltar i saken redan på ett så tidigt stadium

som möjligt. Av de ovan nämnda orsakerna är det motiverat att åklagaren i enlighet med den föreslagna 18 § skall ansvara för att framställa yrkande om förvar i tingsrätten. Att förfarandet avviker från förfarandet enligt allmänna utlämningslagen utgör inget problem, eftersom dessa två förfaranden ändå i hög grad avviker från varandra.

Den föreslagna 18 § innebär att ett ärende som gäller förvar skall behandlas i tingsrätten senast fyra dygn efter gripandet. Den behöriga åklagaren kan i regel föra ett ärende som gäller fortsatt förvar till tingsrätten inom ramen för den normala arbetstiden, oberoende av när den som begärs utlämnad har gripits. Om den som begärs utlämnad har gripits t.ex. på en onsdag, vilket betyder att frågan om fortsatt förvar skall behandlas i tingsrätten senast påföljande söndag, kan åklagaren föra saken till tingsrätten redan på fredagen, och något veckoslutsarbete behövs således inte. Också i övrigt är åklagarens uppgifter enligt lagen sådana att den behöriga åklagaren i regel kan sköta dem inom ramen för den normala arbetstiden. Avsikten är inte att skapa något nytt jourssystem för åklagarna, eftersom antalet utlämningsfall har varit litet i Finland. Vid behov kan man införa någon form av beredskapssystem för de behöriga åklagarna. I varje fall kan man om det behövs utnyttja det riksomfattande joursystemet för åklagare. För närvarande har enligt joursystemet två åklagare åt gången jour i ett verksamhetsområde som omfattar hela landet.

Om åklagaren innan beslutet om att den som begärs utlämnad skall tas i förvar fattas får veta att personen i fråga har gripits, kan åklagaren om han eller hon så önskar fatta beslut om förvaret. Också i de fall när en framställning om gripande och utlämning sänds direkt till åklagaren kan denne själv fatta beslut om förvaret. I praktiken blir utlämningsärendena dock anhängiga genom att polisen griper den som begärs utlämnad på basis av en framställning i SIS.

Enligt 2 *mom.* gäller i fråga om förvaret i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rannsakningsfängelse.

I 3 *mom.* sägs att den som begärs utlämnad kan meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar. I fråga om reseförbudet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om reseför-

bud i tvångsmedelslagen och bestämmelserna om tagande i förvar i denna lag. Reseförbudet är dock en exceptionell åtgärd, eftersom ett säkerställande av utlämningen i princip kan anses förutsätta att personen i fråga tas i förvar. Om en polismyndighet i ett undantagsfall när den fattar ett sådant beslut som avses i paragrafens 1 mom. anser att ett reseförbud är en tillräcklig åtgärd, är det tillbörligt att myndigheten kontaktar den behöriga åklagaren innan den fattar beslutet.

Bestämmelsen grundar sig på artikel 12 i rambeslutet.

18 §. *Fortsatt förvar.* I paragrafen föreskrivs om behandlingen i tingsrätten av ett ärende som gäller förvar.

Sedan tingsrätten underrättats om att den som begärs utlämnad har tagits i förvar skall tingsrätten enligt 1 mom. utan dröjsmål ta upp saken, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i tvångsmedelslagen föreskrivs om handläggning av häktningsyrkanden. Hänvisningen till tvångsmedelslagen innebär att bestämmelserna om häktning i 1 kap. tvångsmedelslagen i tillämpliga delar skall tillämpas på förfarandet. Detta betyder att på förfarandet skall tillämpas bl.a. den bestämmelse i 1 kap. 14 § tvångsmedelslagen enligt vilken tingsrätten skall ta upp ett ärende senast fyra dygn efter gripandet, vilket är av avgörande betydelse för hur snabbt ärendena kan tas till behandling.

Såsom konstaterats ovan i motiveringen till 17 § skall åklagaren i tingsrätten framställa yrkande om att förvaret skall förbli i kraft.

Enligt 2 mom. skall domstolen bestämma att beslutet om förvar skall förbli i kraft, om det finns skäl att befara att verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. Det har ansetts nödvändigt att i paragrafen föreskriva om villkoren för när domstolen skall bestämma att ett beslut skall förbli i kraft. Domstolen skall således inte tillämpa de förutsättningar för häktning om vilka föreskrivs i tvångsmedelslagen. En framställning om gripande och utlämning, och således indirekt också ett beslut om tagande i förvar, kan även grunda sig på en gärning som inte utgör brott enligt finsk lag. När domstolen behandlar frågan om förvar skall den inte ta ställning till om det finns förutsättningar för utlämning. Om

en framställning dock verkar vara helt ogrundad, kan det inte anses nödvändigt att säkerställa verkställigheten av utlämningen, och förvaret skall inte fortsätta. Den föreslagna tröskeln för när domstolen skall besluta att förvaret fortsätter är låg, eftersom det nästan som regel kan anses att verkställigheten av en framställning kan äventyras om beslutet om förvar inte förblir i kraft. Domstolen kan således endast i undantagsfall anse att säkerställandet av verkställigheten av en framställning inte förutsätter att förvaret förblir i kraft. Åklagaren skall underrätta centralkriminalpolisen om tingsrättens beslut.

På förfarandet skall också i tillämpliga delar tillämpas bl.a. bestämmelsen om utredning i häktningsärenden i 1 kap. 16 § tvångsmedelslagen. På motsvarande sätt skall i ett ärende som gäller förvar för domstolen läggas fram en utredning om att det finns förutsättningar för förvar. Utredningen skall således gälla frågan om huruvida det finns skäl att befara att verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning äventyras, om den som begärs utlämnad inte hålls i förvar. Utöver denna utredning samt vad den som yrkandet om förvar gäller har anfört får inte läggas fram annan utredning i saken, om inte domstolen anser att det finns särskilda skäl.

På förfarandet skall också i tillämpliga delar tillämpas vad som i 1 kap. 22 § tvångsmedelslagen föreskrivs om ny behandling av ett ärende. Bestämmelsen i fråga har ändrats genom lagen (646/2003). I enlighet med den nya paragrafen, som träder i kraft den 1 januari 2004, skall ett ärende utan dröjsmål och senast fyra dygn efter att begäran framställdes tas upp till ny behandling, om den som tagits i förvar begär det. Ett ärende behöver dock inte tas upp till ny behandling tidigare än två veckor efter den föregående behandlingen. Domstolen skall dock ta upp ärendet till ny behandling också tidigare än detta, om det finns skäl till det med anledning av någon omständighet som framkommit efter den föregående behandlingen.

På förfarandet tillämpas också 1 kap. 24 § tvångsmedelslagen i tillämpliga delar. Också den ifrågavarande paragrafen har ändrats genom den ovan nämnda lagen (646/2003). I enlighet med den nya paragrafen skall dom-

stolen på eget initiativ eller på framställning av åklagaren förordna att den som har tagits i förvar genast skall frigges, om det inte längre finns förutsättningar för förvar.

På förfarandet skall också i tillämpliga delar tillämpas förbudet mot oskälig häktning i 1 kap. 26 a § tvångsmedelslagen. Bestämmelsen kan bli tillämplig i sådana fall när den som begärs utlämnad har varit frihetsberövad under en oskäligt lång tid i relation till den gärning på basis av vilken utlämning begärs. Eftersom tidsfristerna inom förfarandet är korta, kommer bestämmelsen att tillämpas ytterst sällan. Tiden för frihetsberövande kan dock bli oskäligt lång t.ex. i en sådan situation när en finsk domstol har begärt förhandsavgörande från Europeiska gemenskapernas domstol. I avvaktan på avgörandet från Europeiska gemenskapernas domstol kan den finska domstolen enligt prövning frige personen, om den anser att frihetsberövandet kan bli oskäligt långt. Frihetsberövandet kan betraktas som oskäligt långt om det varar längre än det frihetsstraff som har dömts ut eller kan komma att dömas ut för den gärning som ligger till grund för framställningen.

Paragrafen hänför sig på samma sätt som 17 § till artikel 12 i rambeslutet. Enligt den nämnda artikeln skall, när den som begärs utlämnad grips, den verkställande rättsliga myndigheten fatta beslut i enlighet med den nationella lagstiftningen om huruvida personen skall hållas kvar i häkte.

19 §. *Klagomål över fortsatt förvar.* Enligt paragrafen får den som har tagits i förvar utan tidsbegränsning anföra klagomål över ett beslut som tingsrätten har fattat om fortsatt förvar. Klagomålet skall anföras hos högsta domstolen, eftersom denna föreslås vara besvärinstans när det gäller de beslut som tingsrätten fattar i utlämningsärenden. För

klagomål hos högsta domstolen krävs inte besvärstillstånd.

Biträde och försvarare

20 §. *Rätt till biträde och försvarare.* I denna paragraf definieras rätten för den som begärs utlämnad att anlita ett biträde och en försvarare.

I 1 mom. ingår en allmän bestämmelse enligt vilken den som begärs utlämnad skall ha rätt att anlita ett biträde. Rätten att anlita ett biträde gäller särskilt i fråga om sådana underrättelser och förfrågningar som avses i 21 § och vid den efterföljande behandlingen av utlämningsärendet samt vid behandlingen av fortsatt förvar. Till den del biträdet fungerar som rättegångsbiträde skall 15 kap. 2 § rättegångsbalken tillämpas, enligt vilken man såsom rättegångsombud eller rättegångsbiträde får anlita en advokat eller någon annan redbar person som har avlagt juris kandidatexamen och som annars är lämplig och skickad för uppdraget samt som inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats.

Om den som begärs utlämnad begär det, skall enligt 2 mom. för honom eller henne förordnas en sådan försvarare som avses i 2 kap. lagen om rättegång i brottmål. En försvarare skall alltså inte regelmässigt utses, utan utses i allmänhet endast om den som begärs utlämnad begär det. Det utgör inte en förutsättning för att en försvarare skall kunna förordnas att de krav som anges i 2 kap. 1 § 2 mom. lagen om rättegång i brottmål är uppfyllda. Domstolen skall fastställa en skälig ersättning som skall betalas till försvararen och som staten skall svara för. Beloppet av ersättningen till försvararen fastställs alltså inte enligt bestämmelserna i nämnda 2 kap. I avvikelse från bestämmelserna i nämnda kapitel skall staten dessutom alltid svara för den ersättning som betalas till försvararen av statens medel.

På försvararen skall man i övrigt i tillämpliga delar tillämpa vad som föreskrivs i 2 kap. lagen om rättegång i brottmål. Bestämmelserna i 2 kap. skall i tillämpliga delar tillämpas på förfarandet då en försvarare förordnas vid en domstol, samt även i övrigt i fråga om försvararens verksamhet. Försvararen skall således enligt 2 § i regel vara ett offentligt rättsbiträde eller en advokat. Då den som begärs utlämnad själv föreslår en person som fyller behörighetsvillkoren till sin försvarare, skall denne utses, om inte särskilda skäl kräver något annat. En försvarare skall enligt 4 § förordnas av den domstol som också är behörig att behandla utlämningsärendet. Försvararen kan fungera som biträde då i

21 § avsedda underrättelser och förfrågningar görs och vid den efterföljande behandlingen av utlämningsärendet samt vid behandlingen av fortsatt förvar. Enligt 2 kap. 4 § lagen om rättegång i brottmål kan ett förordnande ges retroaktivt så att det gäller nödvändiga åtgärder som redan har vidtagits i målet.

Om den som begärs utlämnad inte själv begär en försvarare, skall en sådan förordnas för honom eller henne på tjänstens vägnar, med iakttagande i tillämpliga delar av nämnda 2 kap. 1 § 3 mom. För den som begärs utlämnad skall således en försvarare förordnas bl.a. om han eller hon inte klarar av att försvara sig själv eller är under aderton år, ifall det inte är uppenbart att han eller hon inte behöver en försvarare.

Fastän den som begärs utlämnad har rätt att anlita ett biträde och en försvarare redan då i 21 § avsedda underrättelser och förfrågningar görs, är det dock möjligt att vidta sådana åtgärder innan den som begärs utlämnad har fått tillgång till biträdet eller försvararen. Biträdet eller försvararen kan således vara närvarande om han eller hon har kunnat inkallas i tid. Detsamma gäller också behandlingen vid tingsrätten.

När den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland, skall polisen enligt 3 mom. utan dröjsmål informera personen i fråga om rätten att anlita biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne. Underrättelsen skall ske så fort som möjligt efter att personen har gripits eller annars påträffats, så att den som begärs utlämnad om han eller hon så önskar får tillgång till ett biträde i ett så tidigt skede som möjligt. Om den som begärs utlämnad inte själv kan skaffa sig en försvarare, skall polisen hjälpa honom eller henne att skaffa sig ett biträde.

I denna paragraf har man gjort ett avsteg från föreskrifterna i 24 § allmänna utlämningslagen, enligt vilken den som begärs utlämnad alltid skall biträdas av en advokat. Ett obligatoriskt biträde har inte ansetts nödvändigt med tanke på rättsskyddet för den som begärs utlämnad eller med tanke på förfarandets smidighet, eftersom de frågor som blir föremål för prövning vid förfarandet är begränsade. Dessutom skall ärendet alltid behandlas vid en domstol där den som tagits i

förvar själv är närvarande. Förfarandet avviker inte i sådan utsträckning från en vanlig straffprocess att ett obligatoriskt biträde kunde anses nödvändigt. Den som begärs utlämnad har dock alltid rätt att på begäran få en försvarare, och han eller hon bör alltid underättas om denna rättighet så fort som möjligt efter gripandet. Vid det förfarande som regleras i nordiska utlämningslagen förutsätts inte heller att den som begärs utlämnad skall ha ett obligatoriskt biträde, utan enligt 11 § i nämnda lag har den vars utlämning begärs rätt att anlita ett biträde. Det har inte heller ansetts nödvändigt att biträdet alltid skall vara en advokat. Såsom ovan konstaterats, kan förfarandet inte betraktas som så avvikande i förhållande till en vanlig straffprocess att ett advokattvång skulle vara motiverat.

Denna paragraf ansluter sig till artikel 11.2, enligt vilken den som begärs utlämnad skall ha rätt till ett juridiskt biträde i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten.

Beredningen av ett utlämningsärende

21 §. *Underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad.

När den som begärs utlämnad har tagits i förvar eller annars påträffats i Finland med anledning av en framställning om gripande och utlämning, skall centralkriminalpolisen enligt 1 mom. utan dröjsmål bevisligen delge personen i fråga framställningen om gripande och utlämning, dvs. den europeiska arresteringsordern. Delgivningen kan ske t.ex. i ett vittnes närvaro eller så att den som begärs utlämnad undertecknar ett bevis på att delgivning skett. Om den framställning som skall delges inte ännu har hunnit översättas till finska eller svenska, skall centralkriminalpolisen delge framställningen på ett främmande språk.

Dessutom skall man redogöra för innehållet i framställningen för den som begärs utlämnad. Den som begärs utlämnad skall också upplysas om möjligheten att samtycka till utlämning och till att han eller hon i den

medlemsstat till vilken utlämningen sker får åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs, samt till att han eller hon kan vidareutlämnas till någon annan medlemsstat i Europeiska unionen. Den som begärs utlämnad skall således upplysas om de samtycken han eller hon har möjlighet att ge i ett senare skede av förfarandet. Den som begärs utlämnad skall dessutom upplysas om betydelsen av dessa samtycken.

Den som begärs utlämnad skall också tillfrågas om han eller hon har för avsikt att samtycka till utlämningen eller anser att de grunder för förvägrande eller de villkor som anges i denna lag kan tillämpas i saken. Avsikten med bestämmelsen är att åklagaren av centralkriminalpolisen skall få information om huruvida den som begärs utlämnad samtycker till eller motsätter sig utlämning och om man i fråga om honom eller henne kan tillämpa de grunder för förvägrande som ingår i 5 och 6 § i den föreslagna lagen eller de villkor som ingår i 8–10 §. Om den som begärs utlämnad har ett biträde eller om han eller hon har begärt att få en sådan försvarare som avses i 20 § och denna snabbt kan inställa sig, kan denna fungera som biträde då personen i fråga framför sin åsikt i saken.

De uppgifter som i denna paragraf anges för centralkriminalpolisen är mycket begränsade, eftersom det inte här är fråga om att någon undersökning skall göras, utan endast om att de uppgifter som anges i paragrafen skall utföras. Det skall inte göras någon mer omfattande utredning beträffande de nämnda frågorna, utan centralkriminalpolisen kan utföra de uppgifter som avses i paragrafen t.ex. med hjälp av ett särskilt frågeformulär som uppgörs för detta ändamål. I fråga om de grunder för förvägrande som skall tillämpas kan centralkriminalpolisen med hjälp av formuläret upplysa den som begärs utlämnad om vilka grunder för förvägrande den föreslagna lagen innehåller och förhöra sig om vilken åsikt personen i fråga har om deras tillämpning. På samma sätt kan man förfara i fråga om de villkor som kan tillämpas. Om den behöriga åklagaren anser att det behövs, kan centralkriminalpolisen på åklagarens begäran också ställa mer detaljerade frågor till

den som begärs utlämnad.

Enligt 2 *mom.* skall de underrättelser och förfrågningar som avses i 1 *mom.* göras på ett språk som den som begärs utlämnad förstår. Bestämmelser om användningen av finska och svenska finns i språklagen (423/2003). Detta innebär att underrättelser till personer med annat språk än finska, svenska eller samiska skall framföras med anlitande av en avgiftsfri tolk, om inte centralkriminalpolisen själv sköter tolkningen eller använder ett sådant språk som den som begärs utlämnad förstår. Rätten för den som begärs utlämnad att använda finska eller svenska bestäms i enlighet med principerna i språklagen.

Enligt 3 *mom.* skall ett protokoll upprättas över de åtgärder som har vidtagits. I protokollet antecknas åtgärderna samt de uppgifter som har erhållits. Centralkriminalpolisen skall tillställa den behöriga åklagaren protokollet och de övriga handlingarna.

Enligt 15 § allmänna utlämningslagen infattar det i lagen avsedda förfarandet undersökning som skall göras av centralkriminalpolisen. Den föreslagna lagen innehåller däremot inga bestämmelser om att undersökning skall göras av centralkriminalpolisen, utan man har ansett det motiverat att frångå en sådan undersökning. Undersökningen har ersatts av de underrättelser och förfrågningar som enligt den föreslagna paragrafen skall göras till den som begärs utlämnad. Avskaffandet av undersökningen kan inte anses äventyra en persons rättsskydd, eftersom personen i varje fall blir hörd vid en domstol.

Denna paragraf grundar sig delvis på artikel 11.1 och 11.2 i rambeslutet.

22 §. *Iakttagande av tidsfristerna.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om åklagarens skyldighet att svara för utlämningsärendets behandling.

Enligt denna paragraf skall åklagaren, efter att i enlighet med 17 § ha fått de handlingar som gäller tagande i förvar, se till att utlämningsärendet behandlas utan dröjsmål, så att domstolen kan iakta de tidsfrister som anges i den föreslagna lagen. Om åklagaren har tagit ärendet till behandling redan då den som begärs utlämnad har gripits eller tidigare, blir åklagaren ansvarig för ärendets behandling redan då. Såsom ovan konstaterats, blir åkla-

garen dock vanligen ansvarig för förberedelsen av utlämningsärendet för tingsrättens behandling och för tagande i förvar först efter att han eller hon har fått de handlingar som gäller tagande i förvar. Syftet med bestämmelsen är att betona åklagarens ansvar för ärendets förberedelse och fortsatta behandling, så att domstolen kan iaktta de tidsfrister som anges i den föreslagna lagen.

23 §. *Begäran om kompletterande uppgifter.* Enligt denna paragraf kan åklagaren och polisen vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. En tidsfrist får fastställas inom vilken uppgifterna skall lämnas.

Polisen kan ha behov av att begära kompletterande uppgifter särskilt i samband med gripandet och i samband med att det första beslutet om tagande i förvar fattas. För åklagarens del kan det uppkomma ett behov av att begära kompletterande uppgifter då ansvaret för ärendet överförs till honom eller henne. Om den ansökande medlemsstaten inte iakttar den tidsfrist som åklagaren fastställt, skall åklagaren överväga om den ansökande medlemsstaten beviljas tilläggstid eller om ärendet skall avgöras av en domstol trots att uppgifterna saknas. Åklagaren har skäl att vid behov kontakta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten.

Begäran om kompletterande uppgifter kan sändas via centralkriminalpolisens SIRENE-kontor, men särskilt i det skede då ärendet har överförts till åklagaren är det ändamålsenligt att åklagaren direkt kontaktar den myndighet som gjort framställningen.

Denna paragraf ansluter sig till artikel 15.2 i rambeslutet.

24 §. *Översändande av en framställning till tingsrätten.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om hur åklagaren skall överföra ärendet till en domstol för avgörande.

Enligt 1 mom. skall åklagaren hos tingsrätten göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen. Framställningen skall göras skriftligen, och åklagaren skall sända en kopia av den till den som begärs utlämnad. Kopian av framställningen kan tillställas den som begärs utlämnad formfritt på ett ändamålsenligt sätt. Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, kan fram-

ställningen t.ex. sändas per brev till den adress som uppgivits av personen i fråga. Kopian kan också överlämnas t.ex. vid den domstolsbehandling som gäller fortsatt förvar. Man har inte ansett att noggrannare formföreskrifter behöver iakttas, eftersom centralkriminalpolisen redan har delgett den som begärs utlämnad framställningen om gripande och utlämning. Senast i detta skede är det skäl att tillställa den som begärs utlämnad en finsk- eller svenskspråkig översättning av framställningen om gripande och utlämning. Om den som begärs utlämnad har ett biträde eller en försvarare, är det skäl att åklagaren i praktiken också tillställer denna person framställningen.

Åklagarens framställning innehåller en begäran om att ärendet skall behandlas vid tingsrätten. Åklagaren skall alltid föra ärendet till en domstol för avgörande, även då åklagaren anser att den andra medlemsstatens framställning om gripande och utlämning saknar grund. Åklagaren skall dock utnyttja sin prövningsrätt i ärendet, så att han eller hon innan ärendet förs till tingsrätten för avgörande prövar ärendet och i sin framställning redogör för sin syn på saken. I den föreslagna 28 § ingår en bestämmelse om att åklagaren skall bevaka den ansökande medlemsstatens intressen. Detta innebär att åklagaren i första hand skall se till att det straffrättsliga ansvaret sätts i verket genom att den andra medlemsstatens framställning bifalls. Liksom i fråga om vanliga åtalsärenden skall åklagaren dock i sin verksamhet iaktta principerna om rättvisa, oberoende och jämlikhet. Åklagaren skall således i sin framställning också beakta de frågor som ligger i den persons intresse som begärs utlämnad. Dessutom skall åklagaren ta hänsyn till finska statens intresse i saken och till eventuella målsägande i Finland.

I 2 och 3 mom. bestäms vilka uppgifter som skall uppges i åklagarens framställning. De uppgifter som anges i momenten anses vara sådana som behövs för domstolens beslutsfattande. Om åklagaren anser att det behövs, kan framställningen också innehålla andra uppgifter. I bestämmelsen klargörs samtidigt vilka faktorer åklagaren skall utreda och pröva innan ärendet förs till tingsrätten för avgörande.

Åklagaren skall alltså i sin framställning framföra sin ståndpunkt åtminstone gällande de frågor som anges i 2 mom. Om åklagaren anser att utlämning enligt den föreslagna lagen bör vägras, skall åklagaren således framföra detta i sin framställning. Åklagaren skall likaså ta ställning till uppställandet av sådana villkor för utlämning som ingår i den föreslagna lagen. Eftersom åklagaren inte kan fatta beslut om att ärendet inte skall föras till en domstol för avgörande, påminner åklagarens ställning till denna del om föredragandens. Enligt det förfarande som föreslås i propositionen skall alla beslut som gäller utlämning fattas av en domstol.

För att erhålla de uppgifter som anges i 1 mom. 5 punkten skall åklagaren hos både centralkriminalpolisen och justitieministeriet göra förfrågningar om huruvida det har gjorts övriga framställningar om utlämning av den som begärs utlämnad.

Det är också viktigt att åklagaren innan ärendet förs till tingsrätten utreder om det i Finland finns flera brottmål anhängiga gällande den som begärs utlämnad. Till den del åklagaren inte kan utreda detta med hjälp av de informationssystem åklagaren har till sitt förfogande, kan han eller hon begära behövliga uppgifter av SIRENE-kontoret som finns i samband med centralkriminalpolisen. Om andra mål är anhängiga, skall åklagaren utreda vilken åsikt undersökningsledaren, åklagaren eller Brottspåföljdsverket i respektive mål har beträffande utlämningen. Vid behov bör också eventuella målsägandes åsikter utredas. Om en målsägande skall höras kan hörandet skötas av den myndighet som är behörig i ärendet i fråga.

Uppgifter om övriga anhängiga ärenden behövs särskilt med tanke på tillämpningen av de av prövning beroende grunder för förvägrande som ingår i 6 § 1 punkten i den föreslagna lagen. Utredningen av om övriga brottmål är anhängiga i Finland har också samband med tillämpningen av 49 § i den föreslagna lagen. Enligt denna paragraf kan utlämningen skjutas upp om den som begärs utlämnad kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om utlämning. Utlämningen kan enligt nämnda paragraf också skjutas upp om den som begärs utlämnad avtjänar ett

straff i Finland. Åklagaren skall i sin framställning vid behov också ta ställning till tillämpningen av nämnda 49 §.

Behandlingen av ett utlämningsärende

25 §. *Andra bestämmelser som skall iaktas.* Om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen, iaktas enligt denna paragraf vid behandlingen av ett utlämningsärende i tingsrätten i tillämpliga delar vad som föreskrivs om behandling av brottmål i tingsrätten. Till de delar den föreslagna lagen inte innehåller särskilda bestämmelser om förfarandet, iaktas således i tillämpliga delar lagen om rättegång i brottmål och övriga bestämmelser som gäller behandlingen av brottmål.

26 §. *Iakttagandet av tidsfristerna i tingsrätten.* I denna paragraf ingår för tingsrättens del en motsvarande bestämmelse om skyldighet att svara för behandlingen av ett utlämningsärende som för åklagarens del ingår i 22 §.

Enligt denna paragraf skall tingsrätten se till att ett utlämningsärende behandlas utan dröjsmål så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt den föreslagna lagen. Avsikten med paragrafen är att betona tingsrättens skyldighet att se till att ett ärende behandlas på ett sådant sätt att lagens tidsfrister kan iaktas.

27 §. *Tingsrättens sammansättning och sammanträdet i tingsrätten.* Enligt 1 mom. är tingsrätten vid behandlingen av ett utlämningsärende domför även med ordföranden ensam. Ett sammanträde kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om en allmän underrätts sammanträde.

Enligt 2 mom. kan ett ärende som gäller utlämning behandlas vid det sammanträde i tingsrätten där det avgörs om förvaret skall hållas i kraft. Ärendet kan behandlas vid ett särskilt sammanträde, om inte tingsrätten anser att det är uppenbart onödigt. Det behöver således inte hållas något särskilt sammanträde för behandlingen av ett utlämningsärende om ärendet har behandlats vid det sammanträde i tingsrätten där det avgjorts om förvaret skall hållas i kraft. Fastän ett utlämningsärende behandlas vid det sammanträde där

det avgörs om förvaret skall hållas i kraft, skall man vid ärendets behandling iaktta vad som föreskrivs om ett ärendes behandling vid tingsrätten. Detta avser särskilt de krav som ställs i 28 och 29 § i denna lag. Om ett utlämningsärende är okomplicerat, skall den behöriga myndigheten sträva efter att ärendet behandlas i samband med frågan om förvar.

Ett särskilt sammanträde kan dock hållas, om inte tingsrätten anser att det är uppenbart onödigt. Det beror således på tingsrättens prövning om ett särskilt sammanträde hålls eller inte. Behovet av att hålla ett särskilt sammanträde kan yppa sig antingen på initiativ av åklagaren eller på initiativ av den som begärs utlämnad. I båda fallen skall tingsrätten bedöma behovet av att hålla ett sammanträde. Tingsrätten kan även själv bedöma att det finns skäl att hålla ett särskilt sammanträde i ärendet.

Enligt 3 *mom.* skall tingsrätten efter att ha fått åklagarens framställning underrätta åklagaren och den som begärs utlämnad om tidpunkten och platsen för det sammanträde vid vilket saken skall behandlas. Om ärendet skall behandlas vid det sammanträde i tingsrätten där frågan om förvar behandlas, behöver sammanträdet tidpunkt inte meddelas separat. Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, skall denne dessutom underrättas om vilken påföljden kan vara om han eller hon inte infinner sig till sammanträdet. Delgivningen gällande sammanträdet skall ske i enlighet med bestämmelserna i 11 kap. rättegångsbalken.

28 §. *Närvaro vid sammanträdet.* Enligt 1 *mom.* skall åklagaren vara närvarande vid tingsrättens sammanträde och där redogöra för innehållet i sin framställning. Åklagaren skall bevaka den ansökande medlemsstatens intressen. Såsom ovan framförts i motiveringen till 24 § påminner åklagarens ställning till vissa delar om föredragandens i förhållande till tingsrätten. Åklagaren skall dock även bevaka den ansökande medlemsstatens intressen och således i mån av möjlighet se till att domstolen bifaller medlemsstatens framställning. Å andra sidan skall åklagaren också föra fram frågor som är av betydelse för de finska myndigheternas del och för den persons del som begärs utlämnad.

Enligt 2 *mom.* skall också den som begärs

utlämnad och som har tagits i förvar vara närvarande vid sammanträdet. Han eller hon skall hämtas till tingsrättens sammanträde och höras med anledning av innehållet i åklagarens framställning. Den som begärs utlämnad kan, om han eller hon så önskar, ge en skriftlig utsaga angående innehållet i framställningen. Denna persons biträde eller försvarare skall fungera som biträde vid sammanträdet. Den som begärs utlämnad skall till att börja med höras med anledning av vad åklagaren själv framfört i sin framställning. Det centrala i denna framställning utgörs av åklagarens utredning av förutsättningarna för utlämning, av de grunder för förvägrande och de villkor som kan tillämpas i ärendet samt av de eventuella samtycken som den som begärs utlämnad har meddelat att han eller hon ämnar ge. Den som begärs utlämnad skall också höras med anledning av de handlingar som är bifogade till åklagarens framställning, av vilka den viktigaste naturligtvis är den andra medlemsstatens framställning om gripande och utlämning. Vilken åsikt den som begärs utlämnad har i dessa frågor skall preliminärt ha utretts av central-kriminalpolisen i enlighet med 21 §. Tingsrätten har en i 6 kap. 5 § lagen om rättegång i brottmål avsedd sedvanlig skyldighet att övervaka att ärendet blir behandlat på ett erfoderligt sätt. Tingsrätten skall alltså vid behov genom att ställa frågor se till att ärendet inte förblir oklart eller blir bristfälligt utrett.

Enligt 3 *mom.* är det inte nödvändigt att den som begärs utlämnad och inte har tagits i förvar är närvarande vid sammanträdet. Han eller hon skall dock ges tillfälle att bli hörd med anledning av innehållet i åklagarens framställning. Det räcker att den som begärs utlämnad i enlighet med 21 § bevisligen blivit delgiven framställningen om gripande och utlämning och att han eller hon i enlighet med 27 § har blivit underrättad om tingsrättens sammanträde. Den som begärs utlämnad skall dessutom enligt 24 § ha fått en kopia av åklagarens framställning. Om den som begärs utlämnad uteblir från behandlingen utan laga förfall, kan saken prövas och avgöras trots hans eller hennes utevaro. Det kan anses motiverat att saken kan behandlas och avgöras utan att den som begärs utlämnad är närvarande, eftersom han eller hon enligt vad

som konstateras ovan skall ha blivit underrättad om ärendets innehåll och behandling.

3 mom. gäller de i praktiken fåtaliga fall där den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar. Om den som begärs utlämnad inte i enlighet med vad som framförts ovan kan ges tillfälle att bli hörd, kan ärendet inte behandlas vid en domstol. Sammanträdet kan hållas och saken avgöras först då personen i fråga har påträffats.

Denna paragraf ansluter sig till artikel 14 i rambeslutet, enligt vilken en person som begärs utlämnad och som inte samtycker till utlämningen skall ha rätt att bli hörd av den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den nationella lagstiftningen. I denna paragraf har rätten för den som begärs utlämnad att bli hörd vid tingsrättens sammanträde inte begränsats till de situationer där personen inte samtycker till utlämningen. En sådan begränsning har inte ansetts motiverad, eftersom det också i de situationer där en person samtycker till utlämningen kan finnas sådana frågor som det är skäl att behandla vid domstolen när personen i fråga har rätt att vara närvarande.

29 §. *Samtycke*. I denna paragraf föreskrivs hur den som begärs utlämnad skall ge ett eventuellt samtycke. Den som begärs utlämnad kan, om han eller hon så önskar, ge sitt samtycke till utlämningen. Den som begärs utlämnad kan också ge sitt samtycke till att han eller hon i den medlemsstat till vilken utlämningen sker åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs. Den som begärs utlämnad kan också ge sitt samtycke till vidareutlämning till någon annan medlemsstat i Europeiska unionen.

Enligt 1 mom. skall den som begärs utlämnad ge de ovan avsedda samtyckena personligen vid tingsrättens sammanträde.

Enligt 2 mom. skall tingsrätten innan ett samtycke ges underrätta den som begärs utlämnad om innebörden av samtycket. I 7 § i den föreslagna lagen ingår bestämmelser om vilken betydelse det har att den som utlämnas samtycker till utlämningen.

Enligt 3 mom. skall det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. protokollföras.

Denna paragraf grundar sig på artikel 13 i

rambeslutet.

30 §. *Återkallelse av samtycke*. Enligt 1 mom. kan den som begärs utlämnad återkalla ett samtycke som avses i den föreslagna lagen. Enligt 29 § kan den som begärs utlämnad ge sitt samtycke till utlämningen, dvs. till själva utlämningsförfarandet. Dessutom kan han eller hon ge sitt samtycke till avvikelser från den s.k. specialitetsbestämmelsen och från vidareutlämningsförbudet. Alla dessa samtycken kan också återkallas. Återkallandet är möjligt ända tills beslutet om utlämning har verkställts, dvs. tills personen har utlämnats från Finland.

Om den som begärs utlämnad återkallar samtycket till utlämningen, dvs. till själva utlämningsförfarandet, skall enligt 2 mom. den tid som förflyter mellan dagen för samtycket och dagen för återkallelsen inte beaktas när tidsfristerna enligt den föreslagna lagen beräknas. Om den som begärs utlämnad återkallar sitt samtycke till utlämningen, dvs. till själva utlämningsförfarandet, och domstolen före återkallelsen har hunnit fatta beslut om utlämningen, skall domstolen behandla ärendet på nytt.

I fråga om beräkningen av förfarandets tidsfrister saknar det betydelse om samtycket till avvikelser från den s.k. specialitetsbestämmelsen eller från vidareutlämningsförbudet återkallas. Om domstolen har hunnit ge sitt beslut, skall åklagaren underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten om återkallelsen.

Denna paragraf grundar sig på artikel 13.4 i rambeslutet samt på den resolution Finland gett i samband med godkännandet av rambeslutet.

31 §. *Begäran om kompletterande uppgifter*. Enligt denna paragraf kan tingsrätten innan den fattar sitt beslut vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten får utsätta en tid inom vilken uppgifterna skall lämnas. Den som begärs utlämnad skall höras med anledning av de uppgifter som lämnats, så som anges i 28 §. Vid behov kan flera sammanträden hållas vid tingsrätten.

För att påskynda förfarandet kan det i praktiken vara ändamålsenligt att åklagaren vidarebefordrar tingsrättens begäran om komplet-

terande uppgifter till den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Åklagaren står sannolikt redan i direkt kontakt med myndigheterna i den ansökande medlemsstaten, så uppgifterna kan fås fortare ifall begäran förmedlas av åklagaren.

Denna paragraf grundar sig på artikel 15.2 och 15.3 i rambeslutet.

32 §. *Tidsfrister.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om inom vilka tidsfrister tingsrätten skall fatta sitt beslut.

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen, skall tingsrätten enligt denna paragraf fatta beslut om utlämningen inom tre dagar från den dag då samtycket gavs. Samtycket skall enligt 29 § ges vid tingsrättens sammanträde. Efter sammanträdet har tingsrätten tre dagar på sig att fatta beslut i saken. Tingsrätten skall dock alltid fatta beslutet om utlämning inom 26 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland. Tingsrätten skall sträva efter att fatta beslutet inom den nämnda tiden. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom den nämnda tiden, skall det fattas så snart som möjligt.

Denna paragraf grundar sig på artikel 17 i rambeslutet. I rambeslutet uppställs en skyldighet att iaktta de i artikeln föreskrivna tidsfristerna, vilka är bindande för Finland. Lagen tillåter dock en viss flexibilitet, eftersom det inte har ansetts ändamålsenligt att kräva ett ovillkorligt iakttagande av tidsfristerna. Från de tidsfrister som uppställs i lagen kan dock avsteg göras endast av särskilda skäl.

I 35 § i den föreslagna lagen ingår bestämmelser om påföljderna ifall de tidsfrister som uppställs i denna paragraf inte iakttas. Tidsfristerna grundar sig direkt på ovan nämnda artikel 17, där det bestäms inom vilken tidsfrist ett utlämningsärende skall vara avgjort genom ett lagakraftvunnet beslut. För att de tidsfrister som uppställts för ett lagakraftvunnet beslut i rambeslutet skall kunna iakttas, har man i den föreslagna paragrafen uppställt kortare tidsfrister på tre dagar och 26 dagar för tingsrättens beslut.

33 §. *Tingsrättens beslut.* I denna paragraf ingår föreskrifter om innehållet i tingsrättens beslut.

Vid behandlingen av ett ärende i tingsrätten iakttas enligt 25 § i den föreslagna lagen i

tillämpliga delar vad som föreskrivs om behandling av brottmål i tingsrätten, om inte något annat föreskrivs i denna lag. Bl.a. i fråga om innehållet i tingsrättens beslut, beslutets motivering och dess avkunnande gäller således i tillämpliga delar vad som föreskrivs om domen i brottmål. I paragrafen ingår några specialbestämmelser med noggrannare föreskrifter om beslutets innehåll.

Om det ställs ett sådant villkor för utlämningen som avses i 8—10 §, skall villkoret enligt *I mom.* anges i tingsrättens beslut. Genom att villkoret innefattas i beslutet säkerställer man att det iakttas i den ansökande medlemsstaten. I tingsrättens beslut skall dessutom uppges eventuella samtycken av den som begärs utlämnad. Särskilt när det är fråga om samtycken som gäller avvikelse från specialitetsbestämmelsen och vidareutlämningsförbudet klargörs den ansökande medlemsstatens rättigheter i förhållande till den som blir utlämnad genom att samtycket innefattas i beslutet.

Om tingsrätten beviljar utlämning skall i tingsrättens beslut även nämnas att den ansökande medlemsstaten är skyldig att iaktta bestämmelserna i artiklarna 27 och 28 i rambeslutet. Artikel 27 i rambeslutet gäller den ansökande medlemsstatens rätt att åtala, döma eller på annat sätt beröva en person friheten för en annan gärning som har begåtts före utlämningen än den som ligger till grund för framställningen. Artikel 28 gäller för sin del den ansökande medlemsstatens rätt att vidareutlämna en utlämnad person till en tredje medlemsstat eller till en stat som inte hör till Europeiska unionen. Artikel 28.4 innehåller ett förbud mot att vidareutlämna en utlämnad person till en tredje stat utan samtycke av den stat som har utlämnat personen. På grund av bestämmelsen kan en person som har utlämnats från Finland till en annan medlemsstat inte utlämnas till en tredje stat utan samtycke från Finland. Trots att medlemsstaternas skyldighet att iaktta bestämmelserna i fråga följer direkt av förpliktelseerna enligt rambeslutet, har det ansetts ändamålsenligt att den ansökande medlemsstaten påminns om denna skyldighet. Avsikten med detta är att säkerställa att artiklarna 27 och 28 i rambeslutet iakttas i den ansökande medlemsstaten.

I 2 mom. ingår bestämmelser om vad man i

tingsrättens utlämningsbeslut skall bestämma om förvar av den som begärs utlämnad.

Beviljar tingsrätten utlämning, skall den som begärs utlämnad hållas i förvar, om inte domstolen bestämmer något annat. När tingsrätten beviljar utlämning skall den som blir utlämnad således i regel hållas i förvar tills utlämningsbeslutet verkställs, oberoende av om han eller hon har hållits i förvar under utlämningsförfarandet eller inte. Tingsrätten kan dock i sitt beslut föreskriva annat, dvs. att den som blir utlämnad får vara fri. Om tingsrättens beslut överklagas hos högsta domstolen, kan högsta domstolen ändra tingsrättens beslut om tagande i förvar.

Vägrar tingsrätten utlämning, kan den efter att ha hört åklagaren och den som begärs utlämnad i saken bestämma att förvaret fortsätter till dess att beslutet om utlämningen har vunnit laga kraft eller högsta domstolen bestämmer något annat. Denna bestämmelse kan tillämpas bara när den som begärs utlämnad har hållits i förvar redan under förfarandet. Om tingsrätten i en sådan situation inte beviljar utlämning, kan den dock efter att ha hört parterna bestämma att den som begärs utlämnad skall hållas i förvar. Den som begärs utlämnad skall i regel inte släppas fri genast efter tingsrättens beslut om att vägra utlämning, eftersom åklagaren har en möjlighet att överklaga beslutet hos högsta domstolen. För att säkerställa verkställigheten av högsta domstolens beslut, skall den som begärs utlämnad i en sådan situation kunna hållas i förvar tills högsta domstolen gett sitt beslut.

Om den som begärs utlämnad inte har hållits i förvar under förfarandet och tingsrätten inte beviljar utlämning, kan man inte bestämma att den som begärs utlämnad skall hållas i förvar fastän åklagaren överklagar tingsrättens beslut.

2 mom. ansluter sig till artikel 17.5 i rambeslutet, enligt vilken den verkställande rättsliga myndigheten skall säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande av personen föreligger tills myndigheten har fattat ett slutgiltigt beslut.

Enligt 3 mom. gäller vad som föreskrivs i 2 mom. i tillämpliga delar också reseförbud.

34 §. *Konkurrerande framställningar.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om

konkurrerande framställningar, dvs. situationer där det gjorts flera framställningar om utlämning av samma person.

1 mom. gäller situationer där flera medlemsstater i Europeiska unionen begär utlämning av samma person. Alla framställningar grundar sig då på rambeslutet. När domstolen fattar beslut om utlämning i en sådan situation, skall den samtidigt besluta om till vilken av medlemsstaterna personen i fråga skall utlämnas. När domstolen fattar beslutet skall den beakta alla de omständigheter som inverkar på saken, särskilt gärningarnas art och den plats där de begicks, datum för respektive framställning samt huruvida syftet med framställningen är att vidta åtgärder för väckande av åtal eller verkställa ett frihetsstraff. I regel torde en framställning som gjorts i syfte att vidta åtgärder för väckande av åtal kunna ges företräde framom en framställning som gäller verkställighet av ett frihetsstraff.

När domstolen fattar beslut om till vilken medlemsstat en person skall utlämnas, kan den enligt artikel 16.2 i rambeslutet fråga Eurojust om råd inför beslutet. De råd som kan fås torde närmast utgöras av sakkunnigutlåtanden, med hjälp av vilka man kan jämföra betydelsen av de olika framställningarna. Fastän Eurojust rådfrågas kan dess ståndpunkt dock inte betraktas som bindande i frågan.

Om framställningarna gäller olika brott, kan domstolen enligt 2 mom. samtidigt bestämma att den som utlämnas till en medlemsstat skall vidareutlämnas från denna till en annan medlemsstat på de villkor som anges i denna lag. Tingsrättens beslut är överklagbart också till den del som avses i 1 och 2 mom.

3 mom. gäller däremot situationer där både en medlemsstat och en utomnordisk stat som inte hör till Europeiska unionen begär utlämning av samma person. I en sådan situation fattar domstolen beslut om medlemsstatens framställning och justitieministeriet fattar beslut om den framställning som gjorts av en stat som inte hör till Europeiska unionen. Ifall både domstolen och justitieministeriet anser att samtycke kan ges till framställningen, skall justitieministeriet så som anges i 25 § allmänna utlämningslagen avgöra till

vilken stat utlämning skall ske. I denna situation skall domstolen skjuta upp verkställigheten av ett lagakraftvunnet beslut och sända ärendet till justitieministeriet för avgörande.

I 4 mom. ingår en specialbestämmelse som gäller det fall där både en medlemsstat i Europeiska unionen och en internationell brottmålsdomstol begär utlämning av samma person. Begreppet internationell brottmålsdomstol som används i denna paragraf kan avse både den egentliga internationella brottmålsdomstolen och den internationella domstol som behandlar brott som begåtts i det före detta Jugoslavien. I ett sådant fall skall domstolsbehandlingen av en framställning enligt denna lag skjutas upp till dess att justitieministeriet har fattat beslut om den framställning som gjorts hos ministeriet.

Denna paragraf grundar sig på artikel 16 i rambeslutet.

35 §. *Förseningar.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om påföljderna ifall ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom de tidsfrister som anges i paragrafen.

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från det att den som begärs utlämnad greps, skall åklagaren enligt 1 mom. underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och ange skälen till förseningen. Om tidsfristerna i den föreslagna lagen iakttas, räcker förfarandet från att en person grips till dess att utlämningsärendet blir avgjort genom ett lagakraftvunnet beslut 60 dagar. Eftersom lagen om beräknande av laga tid (150/1930) skall tillämpas i fråga om de tidsfrister som uppställts i den föreslagna lagen, kan förfarandet trots att lagens tidsfrister iakttas ändå räcka över 60 dagar, beroende på vilken veckodag den som begärs utlämnad har gripits. Man har ändå inte ansett det motiverat att förkorta de föreslagna tidsfristerna så att förfarandet trots iakttagandet av lagen om beräknande av laga tid alltid skulle räcka 60 dagar. Detta innebär att åklagaren kan bli tvungen att lämna en sådan underrättelse som avses i 1 mom. fastän tidsfristerna i den föreslagna lagen har iakttagits.

2 mom. innehåller en motsvarande bestämmelse angående de situationer där den som begärs utlämnad har samtyckt till utläm-

ningen. Om utlämningsärendet i ett sådant fall inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom tio dagar från det att samtycket gavs, skall åklagaren på motsvarande sätt lämna en sådan underrättelse som avses i 1 mom.

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 30 dagar efter att de tidsfrister som anges i 1 och 2 mom. har löpt ut, skall åklagaren enligt 3 mom. underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen.

Bestämmelserna i denna paragraf grundar sig på artikel 17 i rambeslutet. Enligt punkt 7 skall en medlemsstat som har drabbats av upprepade förseningar med att verkställa arresteringsorder från en annan medlemsstats sida underrätta rådet så att genomförandet av detta rambeslut kan utvärderas på medlemsstatnivå.

36 §. *Underrättelse om beslutet.* Enligt denna paragraf skall åklagaren omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och centralkriminalpolisen om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. I praktiken innebär underrättelsen att åklagaren tillställer den ansökande medlemsstaten en kopia av domstolens lagakraftvunna dom. Om utlämning har vägrats, skall den ansökande medlemsstaten också informeras om grunden för vägran. Den ansökande medlemsstaten skall också informeras om hur länge den som begärs utlämnad har varit frihetsberövad i Finland med anledning av framställningen. Underrättelserna kan i praktiken lämnas direkt till den behöriga myndigheten eller förmedlas t.ex. av SIRENE-kontoret.

Om domstolens beslut om utlämning behöver översättas kan justitieministeriet sköta om översättningen.

Denna paragraf grundar sig på artiklarna 17.6, 22 och 26.2 i rambeslutet.

Ändringssökande

I 37—43 § ingår bestämmelser om ändringssökande. Av 21 § 2 mom. grundlagen följer att den som begärs utlämnad alltid skall ha rätt att söka ändring i tingsrättens beslut om utlämning. Till följd av de korta tidsfristerna i rambeslutet är det inte möjligt att

iakttas det normala sättet för ändringssökande där tingsrättens beslut kan överklagas på två nivåer. I propositionen föreslås att tingsrättens beslut om utlämning får överklagas direkt hos högsta domstolen. Man har inte valt hovrätten som sista rättsinstans eftersom det här är fråga om ett helt nytt slags system gällande vars tillämpning det finns behov av prejudikat av högsta domstolen. Högsta domstolen har dessutom redan för närvarande som uppgift att ge utlåtanden om utlämningslagligheten om den som begärs utlämnad motsätter sig utlämningen. Denna uppgift kommer högsta domstolen fortsättningsvis att ha när det gäller utlämning med stöd av någon annan lag än den föreslagna EU-utlämningslagen. Genom att välja detta förfarande strävar man också efter att säkerställa enhetligheten i rättspraxis i fråga om utlämningsärenden.

Det föreslagna ändringssökandet sker i tillämpliga delar på det sätt som föreskrivs i 30 kap. rättegångsbalken om fullföljd i ärenden som hovrätten handlagt i första instans. Det är motiverat att utgå från dessa bestämmelser eftersom de gäller ändringssökande i situationer där högsta domstolen är den enda instansen för ändringssökande och besvärstillstånd inte behöver sökas. I de föreslagna paragraferna om ändringssökande ingår således föreskrifter bara till den del det föreslagna förfarandet avviker från fullföljd i ärenden som hovrätten har handlagt i första instans.

37 §. *Besvärsrätt*. Enligt denna paragraf får ett beslut om utlämning som tingsrätten har fattat utan ansökan om besvärstillstånd överklagas hos högsta domstolen genom besvär. Av skäl som är förknippade med de ovan angivna strikta tidsfristerna, enhetligheten inom rättspraxis och ärendenas karaktär av prejudikat, har det ansetts motiverat att ändring söks direkt hos högsta domstolen. Både åklagaren och den som begärs utlämnad har rätt att överklaga beslutet.

I samband med ändringssökandet hos högsta domstolen skall riksåklagarämbetet inneha sin nuvarande ställning. Enligt 4 § 4 mom. lagen om allmänna åklagare (199/1997) skall riksåklagaren företräda åklagarna i högsta domstolen. Till denna del kan saken ordnas på samma sätt som för närvarande gäller i fråga om normalt ändringssökande, så att

åklagarnas ändringsansökningar granskas vid riksåklagarämbetet. I en situation där åklagarens personliga närvaro är av betydelse, kan 10 § lagen om allmänna åklagare tolkas så att t.ex. den åklagare som i praktiken skött ett ärende kan förordnas att utföra åtalet också vid högsta domstolen.

38 §. *Anförande av besvär*. Enligt denna paragraf skall den som vill söka ändring i tingsrättens beslut om utlämning inom sju dagar från beslutet tillstålla tingsrätten en till högsta domstolen riktad besvärsskrift. Sju dagar har reserverats för uppgörandet av besvärsskriften. Den föreslagna tidsfristen som är kortare än normalt grundar sig på förfarandets speciella karaktär och skyndsamhet samt på de tidsfrister som föreskrivs i rambeslutet. Den osedvanligt korta tidsfristen kan dock anses tillräcklig med hänsyn till att det inte är fråga om en brottmålsrättegång eller om bedömning av en persons skuld, utan att det enbart är fråga om utlämning av en person med bedömning av relativt begränsade grunder för förvägande. Enligt vad som konstateras i den föreslagna 42 §, tillämpas på ändringssökandet i tillämpliga delar de bestämmelser i 30 kap. rättegångsbalken som gäller fullföljd av talan från hovrätt till högsta domstolen i ärenden som hovrätten avgjort i första instans. Beträffande besvärsskriftens innehåll gäller således i tillämpliga delar vad som föreskrivs bl.a. i 30 kap. 6 § rättegångsbalken. Enligt denna paragraf skall besvär som inte inkommit inom utsatt tid avvisas. Den föreslagna bestämmelsen innebär att beslutet kan verkställas om besvärsskriften inte inkommer inom utsatt tid.

39 §. *Bemötande av besvären*. Enligt denna paragraf har ändringssökandens motpart, dvs. beroende på situationen antingen åklagaren eller den som begärs utlämnad, rätt att skriftligen bemöta besvären. För avgivande av bemötande får motparten från tingsrätten kopior av besvärsskriften och av de handlingar som fogats till den. Rättigheten att få tillgång till handlingarna motsvarar vad som föreskrivs i 30 kap. rättegångsbalken om fullföljd i ärenden som hovrätten handlagt i första instans, men för klarhetens skull har man tagit in uttryckliga bestämmelser om saken i denna lag. Detta förfarande är påkallat bl.a. med anledning av de strikta tidsfrister som upp-

ställs i rambeslutet. Det sedvanliga delgivningsförfarandet skulle ta för lång tid.

Tiden för inlämnande av bemötande är sju dagar från den dag då besvärstiden löper ut. Motparten skall inom denna tid tillstålla tingsrätten ett skriftligt bemötande. Ändringssökanden får från tingsrätten en kopia av bemötandet och de handlingar som fogats till det. I fråga om bemötandet har man således föreslagit samma förfarande som i fråga om delgivning av besvärsskriften. Fastän inget bemötande har inlämnats är det klart att ett ärende kan avgöras efter att tidsfristen för inlämnande av bemötande har löpt ut.

40 §. *Översändande av handlingarna till högsta domstolen.* Enligt denna paragraf skall tingsrätten utan dröjsmål efter att besvärsskriften med bilagor har inkommit sända dessa till högsta domstolen. Akten i ärendet och en kopia av tingsrättens beslut skall översändas samtidigt. På motsvarande sätt skall bemötandet med bilagor sändas till högsta domstolen utan dröjsmål efter att de har inkommit. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar till sin utformning 30 kap. 15 § 2 mom. rättegångsbalken. Bestämmelsen avviker från rättegångsbalkens bestämmelse så tillvida att man inte väntar på bemötandet av besvaren utan sänder besvärsskriften till högsta domstolen genast efter att den inkommit. På detta sätt får högsta domstolen mera tid på sig för att sätta sig in i ärendet och detta kan behandlas så fort som möjligt.

41 §. *Ärendets brådskande natur.* Enligt 1 mom. skall högsta domstolen behandla ärendet i brådskande ordning och fatta beslutet i fråga om utlämningen senast 20 dagar efter att tiden för ingivande av bemötande har löpt ut. Med anledning av de tidsfrister som anges i rambeslutet och förfarandets brådskande natur skall beslutet fattas snabbt. De föreslagna 20 dagarna kan dock anses vara en tillräckligt lång tid då man beaktar att det är relativt få frågor som behöver prövas i ett enskilt utlämningsärende.

Om tidsfristen i 1 mom. av särskilda skäl inte kan iakttas, skall beslutet enligt 2 mom. fattas så snart som möjligt. I 35 § finns bestämmelser om påföljderna i det fall att de i paragrafen angivna tidsfristerna inte iakttas. Det är dock möjligt att göra avsteg från paragrafens tidsfrister, men endast av särskilda

skäl. I vissa undantagsfall kan det finnas behov av flexibilitet i fråga om tidsfristerna.

42 §. *Övriga bestämmelser.* Om inte något annat följer av annan lagstiftning, tillämpas enligt denna paragraf i övrigt på ändringssökandet i tillämpliga delar de bestämmelser i 30 kap. rättegångsbalken som gäller fullföljd i ett ärende som hovrätten handlagt i första instans. Sådana är t.ex. bestämmelserna om innehållet i besvaren och bemötandet, liksom bestämmelserna om besväransvisning och om komplettering av besvaren och bemötandet. Såsom ovan konstaterats, innehåller de föreslagna paragraferna om ändringssökande föreskrifter bara till den del det föreslagna förfarandet avviker från ändringssökandet i ärenden som hovrätten handlagt i första instans.

Det föreslås också att de bestämmelser i denna lag som gäller behandlingen av ärenden i tingsrätten i tillämpliga delar skall tillämpas på behandlingen av ett ärende i högsta domstolen. Detta innebär t.ex. att också högsta domstolen vid behov kan begära kompletterande uppgifter av en annan medlemsstat under samma förutsättningar som tingsrätten är berättigad att göra det enligt 31 §. Hänvisningen betyder också att t.ex. vad som sagts om innehållet i tingsrättens beslut i 33 § och om de villkor som kan uppställas med stöd av 8—10 § samt om antecknande av samtycke i beslutet, i tillämpliga delar skall tillämpas på högsta domstolens beslut.

43 §. *Frigivning.* Om högsta domstolen vägrar utlämning, skall den enligt denna paragraf bestämma att den som hålls i förvar genast skall frigges. I en situation där en person försatts i reseförbud, skall detta beslut likaså upphävas. Efter att en framställning slutgiltigt förkastats är det naturligtvis inte längre motiverat att begränsa en persons frihet på basis av framställningen. En motsvarande bestämmelse ingår i 21 § 1 mom. allmänna utlämningslagen.

Verkställighet

44 §. *Ansvarig myndighet.* Enligt denna paragraf svarar centralkriminalpolisen för verkställigheten av ett beslut om utlämning. Detta motsvarar gällande praxis i Finland i fråga

om utlämning.

Enligt den föreslagna 36 § skall åklagaren omedelbart underrätta centralkriminalpolisen om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. Om domstolen har fattat beslut om att bevilja utlämning skall centralkriminalpolisen vidta åtgärder för att verkställa beslutet.

45 §. *Verkställighet av beslut.* Enligt 1 mom. skall ett beslut om utlämning verkställas när det har vunnit laga kraft.

Enligt 2 mom. kan den som begärs utlämnad skriftligen meddela tingsrätten att han eller hon inte kommer att överklaga tingsrättens beslut. I detta fall kan beslutet verkställas redan innan det vunnit laga kraft. Verkställigheten förutsätter dock att den behöriga åklagaren samtycker till att verkställigheten tidigareläggs på detta sätt. Syftet med bestämmelsen är att trygga åklagarens rätt till ändringssökande. Med den behöriga åklagaren avses en sådan i 12 § avsedd åklagare som handhaft ärendet i tingsrätten.

46 §. *Tiden för verkställigheten.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om inom vilka tidsfrister ett beslut om utlämning skall verkställas.

Enligt 1 mom. skall den som begärs utlämnad utlämnas till den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten så snart som möjligt. Personen i fråga skall dock utlämnas senast tio dagar efter det att beslutet om utlämning vann laga kraft. Utlämningen skall ske vid den tidpunkt som de behöriga myndigheterna kommer överens om.

Om det inte är möjligt att iakttäta den tidsfrist som anges i 1 mom. på grund av ett oöverstigligt hinder, skall de behöriga myndigheterna enligt 2 mom. komma överens om en ny dag för utlämningen. Ett oöverstigligt hinder kan uppkomma antingen i Finland eller i den ansökande medlemsstaten. I detta fall skall utlämningen äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

Bestämmelserna i denna paragraf grundar sig på artikel 23.1—3 i rambeslutet.

47 §. *Senareläggning av verkställigheten.* Enligt denna paragraf kan domstolen senarelägga verkställigheten av ett beslut om utlämning, om omständigheterna är sådana att utlämningen för den som blir utlämnad skulle vara oskälig av humanitära skäl. Bestämmelsen grundar sig på artikel 23.4 i rambeslutet,

enligt vilken överlämnandet i undantagsfall kan skjutas upp tillfälligt av allvarliga humanitära skäl. Sådana skäl kan enligt artikeln vara t.ex. att det finns godtagbara skäl att anta att verkställigheten uppenbart skulle innebära en fara för den eftersöktes liv eller hälsa. Enligt rambeslutet är således tröskeln hög för att utlämningen skall skjutas upp på denna grund.

Också enligt paragrafens ordalydelse förutsätter dess tillämpning att det föreligger en oskälig situation för den som blir utlämnad och tröskeln är hög för att förfarandet skall anses som oskäligt av humanitära skäl. Närmast torde det kunna bli fråga om sådana situationer som nämns i rambeslutet där en persons liv eller hälsa uppenbart äventyras.

Utlämningsbeslutet skall dock verkställas så snart sådana omständigheter inte längre föreligger. De behöriga myndigheterna skall då komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

48 §. *Frigivning.* Om den som begärs utlämnad fortfarande hålls i förvar när de tidsfrister som anges i 46 och 47 § har löpt ut skall han eller hon enligt denna paragraf frigges. Bestämmelsen grundar sig på artikel 23.5 i rambeslutet.

49 §. *Uppskov med verkställigheten.* Enligt 1 mom. kan domstolen skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som skall utlämnas kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen eller, om dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av utlämningsbeslutet kan domstolen enligt 2 mom. tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten. Den tillfälliga utlämningen sker på villkor som skall fastställas mellan de behöriga myndigheterna. Dessa villkor skall ingå i en skriftlig överenskommelse. Den myndighet som för Finlands del är behörig att avtala om saken är en i 11 § avsedd behörig domstol.

Om en annan medlemsstats framställning om gripande och utlämning har gjorts i syfte att vidta åtgärder för väckande av åtal och inte i syfte att verkställa ett straff, kan det ofta vara mer motiverat att domstolen tillfälligt utlämnar personen i fråga till en annan

medlemsstat istället för att utlämningsbeslutets verkställighet skjuts upp. I fråga om straff som dömts ut kan det anses klart att endast avtjänande av ett frihetsstraff i Finland i regel kan utgöra en grund för att verkställigheten av ett utlämningsbeslut skjuts upp.

Denna paragraf grundar sig på artikel 24 i rambeslutet.

Specialitetsbestämmelse och vidareutlämning

50 §. *Framställning om tillstånd.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om hur en medlemsstat på begäran kan ges tillstånd till att en person som har utlämnats från Finland får åtalas, straffas eller berövas friheten i medlemsstaten i fråga för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämningen skett.

Medlemsstaten i fråga är bunden av artikel 27.2 i rambeslutet, enligt vilken staten inte får vidta de ovan avsedda åtgärderna med anledning av en annan gärning än den för vilken utlämningen skett. Medlemsstaten är alltså bunden av den s.k. specialitetsbestämmelsen. Med stöd av artikel 27.3 i rambeslutet har en medlemsstat till vilken en person har utlämnats från Finland dock rätt att i den utsträckning artikeln tillåter det åtala och straffa personen också för andra brott än det för vilket utlämningen skett. I praktiken kan medlemsstaten dock ha ett behov av att åtala eller straffa den utlämnade personen i större omfattning. I detta fall skall staten begära tillstånd till det av Finland som har utlämnat personen i fråga till medlemsstaten.

Tillstånd behövs också då medlemsstaten i fråga har dömt den utlämnade personen till ett frihetsstraff så som artikel 27.3 i rambeslutet tillåter, men staten inte har rätt att verkställa straffet utan tillstånd av Finland.

I enlighet med vad som framförts ovan bestäms i denna paragraf att en medlemsstat som har gjort en framställning om gripande och utlämning på begäran kan ges tillstånd till att en person som har utlämnats från Finland får åtalas, straffas eller berövas friheten i medlemsstaten i fråga för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämningen skett.

Enligt paragrafen kan den ansökande med-

lemsstaten på motsvarande sätt på begäran ges tillstånd till att en person som utlämnats från Finland får vidareutlämnas till någon annan medlemsstat i Europeiska unionen. I fråga om vidareutlämning är den medlemsstat till vilken en person har utlämnats från Finland bunden av artikel 28.2 i rambeslutet, enligt vilken staten endast under de förutsättningar som anges i artikeln får överlämna en person vidare till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Det kan dock finnas ett mer omfattande behov av vidareutlämning än vad som tillåts i bestämmelsen. I ett sådant fall skall medlemsstaten begära tillstånd till vidareutlämningen av Finland därifrån personen i fråga har utlämnats.

Den framställning som avses i paragrafen skall tillställas den behöriga åklagaren. Den behöriga åklagaren är den åklagare som enligt 12 § är behörig och som har handlagt det ursprungliga utlämningsärendet med anledning av vilket en person har utlämnats från Finland till en annan medlemsstat. Framställningen skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § och de bestämmelser om språk och översättningar som ingår i 15 § skall också tillämpas på den.

Den medlemsstat som gjort en framställning om gripande och utlämning kan också begära att den utlämnade personen får vidareutlämnas till en stat som inte hör till Europeiska unionen. I detta fall är antingen justitieministeriet eller inrikesministeriet behörigt att bevilja tillstånd till vidareutlämningen, beroende på om framställningen har gjorts av ett nordiskt land eller av ett utomnordiskt land som inte hör till Europeiska unionen. Justitieministeriet fattar beslut om beviljande av tillstånd i enlighet med 32 § allmänna utlämningslagen. När det gäller ett nordiskt land kan inrikesministeriet fatta beslut om vidareutlämning i enlighet med nordiska utlämningslagen. I fråga om Sverige och Danmark kan både nordiska utlämningslagen och EU-utlämningslagen tillämpas. Artikel 28.4 i rambeslutet innehåller en bestämmelse om detta, men man har inte ansett att en motsvarande bestämmelse behöver ingå i lagen. Om begäran om vidareutlämning gäller en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen kan det anses klart att en domstol inte kan fatta beslut i saken, utan beslutet skall fattas

av den behöriga myndigheten, dvs. antingen justitieministeriet eller inrikesministeriet.

51 §. *Beviljande av tillstånd.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om hur och under vilka förutsättningar ett sådant tillstånd som avses i 50 § skall beviljas.

Vid förfarandet för beviljande av tillstånd iakttas enligt 1 mom. i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om behandlingen av utlämningsärenden. Åklagaren skall alltså på det sätt som avses i 24 § hos den behöriga domstolen göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen. Ärendet kan enligt 27 § behandlas även av ordföranden ensam. Den behöriga tingsrätten är den tingsrätt som enligt 11 § är behörig och som också har behandlat det ursprungliga utlämningsärendet med anledning av vilket personen i fråga har utlämnats från Finland till en annan medlemsstat.

För den utlämnade skall enligt denna paragraf förordnas en i 20 § avsedd försvarare. I avvikelse från vad som bestäms i 20 § skall alltså en försvarare alltid förordnas. Den avvikande bestämmelsen har ansetts motiverad eftersom det är fråga om en situation där en person redan har utlämnats till en annan medlemsstat och inte kan höras personligen. Enligt paragrafen skall försvararen höras innan tillståndet beviljas. Hörandet skall ske vid tingsrättens sammanträde. Den utlämnade hörs alltså inte personligen, utan vid tingsrättens sammanträde är den försvarare som förordnats för den utlämnade närvarande. Åklagaren skall se till att en försvarare förordnas.

Enligt paragrafen kan dock tingsrätten också ge den utlämnade tillfälle att bli hörd skriftligen. Tingsrätten har alltså ingen skyldighet att skriftligen höra en person som redan blivit utlämnad, men detta kan göras vid behov. Rambeslutet innehåller inga bestämmelser om hur hörandet skall ske i en sådan situation. Enligt propositionen skall den utlämnades rättsskydd beaktas på det ovan beskrivna sättet genom att den utlämnades försvarare skall höras innan tillståndet beviljas. I paragrafen har man inte kunnat ta in sådana föreskrifter som skulle vara bindande för en annan medlemsstats myndigheter om att den utlämnade skall höras skriftligen, eftersom rambeslutet inte innehåller några bestämmel-

ser om detta. Enligt artikel 12.1 punkt a i 1957 års europeiska utlämningskonvention skall den utlämnade i en sådan situation höras i den stat som gjort en tilläggsframställning och den utlämnades skriftliga utsaga skall sedan bifogas till framställningen. Om den andra medlemsstatens myndighet sänder en sådan skriftlig utsaga i en situation där den föreslagna lagen tillämpas är det klart att någon separat skriftlig utsaga inte längre behövs.

Enligt 2 mom. skall tingsrätten bevilja tillstånd enligt 50 §, om utlämning skulle vara tillåten enligt den föreslagna lagen. Tillstånd skall beviljas också i de fall där utlämning är möjlig enligt 4 § i den föreslagna lagen, fastän rambeslutet inte förutsätter detta. I bestämmelsen har det klargjorts att tingsrätten vid behov skall bestämma om sådana villkor som anges i 8—10 §.

Enligt 3 mom. skall tingsrättens beslut fattas inom 30 dagar från det att framställningen inkom till åklagaren. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom denna tid, skall det fattas så snart som möjligt.

Denna paragraf grundar sig på artiklarna 27.4 och 28.3 i rambeslutet.

52 §. *Ändringssökande.* Ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 51 § får enligt denna paragraf överklagas hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 37—43 § föreskrivs om ändringssökande.

3 kap. Utlämnning från en annan medlemsstat till Finland

Allmänna förutsättningar

53 §. *Förutsättningarna för en framställning.* I denna paragraf ingår bestämmelser om förutsättningarna för att en finsk myndighet skall kunna göra framställning om att en person som uppehåller sig i en annan medlemsstat skall gripas och utlämnas till Finland. Framställningen kan göras antingen för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas eller för att ett frihetsstraff skall kunna verkställas.

1 mom. gäller framställning om att en person som uppehåller sig i en annan medlemsstat skall gripas och utlämnas till Finland för

att åtgärder skall kunna vidtas för väckande av åtal. En sådan framställning kan göras om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen är fängelse i minst ett år. Vid bedömningen av förutsättningarna för framställningen skall man endast beakta den straffskala som fastställts för gärningen, dvs. det centrala är att ett tillräckligt straff enligt skalan kan dömas ut för gärningen. Hänsyn skall inte tas till de övriga bestämmelserna i strafflagen, med stöd av vilka det straff som eventuellt döms ut för gärningen kan vara kortare än vad det skulle vara enligt skalan.

Framställningen skall grunda sig på ett häktningsbeslut. Det är fråga om ett vanligt häktningsbeslut som påyrkats med stöd av tvångsmedelslagen.

2 mom. gäller däremot framställning om utlämning för verkställighet av ett frihetsstraff. En sådan framställning kan göras om en verkställbar dom har meddelats i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen och om den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff på minst fyra månader. Det är väsentligt att uttryckligen den utdömda påföljden är minst fyra månader. Fastän det oavtjänade straffet är kortare än detta kan en framställning göras. En annan sak är om det är ändamålsenligt att göra en framställning i fråga om korta frihetsstraff.

3 mom. innehåller en specialbestämmelse. Om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning är fängelse i minst tre år och det är fråga om någon av de gärningar som nämns i 3 § 2 mom., skall den anmodade medlemsstaten enligt denna bestämmelse underrättas om detta i framställningen. Bestämmelsen i 3 mom. tillämpas både på framställningar som gäller åtgärder för väckande av åtal och på framställningar som gäller verkställighet av frihetsstraff. I fråga om framställningar som gäller verkställighet av frihetsstraff skall också de förutsättningar som anges i 2 mom. vara uppfyllda för att en framställning skall kunna göras. Bestämmelsen har betydelse med tanke på prövningen i den anmodade medlemsstaten. Om de finska myndigheterna har gjort en sådan underrättelse som avses i 3 mom., skall myndigheterna i den anmodade

medlemsstaten enligt artikel 2 i rambeslutet bifalla framställningen om gripande och utlämning utan att pröva straffbarheten av den gärning som utgör grund för framställningen.

Bestämmelserna i 1—3 mom. grundar sig på artikel 2 i rambeslutet.

I 4 mom. sägs att om den gärning som ligger till grund för framställningen uppfyller villkoren i 1 och 2 mom., kan utlämning begäras också för gärningar som inte uppfyller villkoren enligt någotdera momentet. Denna bestämmelse som gäller situationer när det finns flera brott har ansetts motiverad trots att rambeslutet inte innehåller någon motsvarande bestämmelse.

Eftersom rambeslutet inte innehåller några bestämmelser om saken, är en annan medlemsstat inte skyldig att bifalla en framställning när det gäller sådana gärningar som avses i 4 mom. Om det finns bestämmelser om saken i den andra medlemsstatens nationella lagstiftning kan medlemsstaten emellertid bifalla framställningen. Det sannolika är att frågan om huruvida framställningen skall bifallas när det gäller gärningar som avses i 4 mom. är beroende av prövning i den andra medlemsstaten. När det gäller framställningar till Finland finns motsvarande bestämmelse i den föreslagna lagens 4 §.

Bestämmelsen har ansetts nödvändig, eftersom den gällande regleringen möjliggör framställningar om utlämning även för andra brott. Det har inte ansetts ändamålsenligt att den lagstiftning som gäller EU:s medlemsstater skall vara mera begränsad till dessa delar. Trots att den andra medlemsstaten inte är skyldig att bifalla framställningen är det dock möjligt att göra en framställning som gäller flera brott. Bestämmelsen har främst betydelse med tanke på sådana gärningar för vilka det strängaste föreskrivna straffet är mindre än ett års fängelse eller för vilka ett fängelsestraff på mindre än fyra månader skulle ha dömts ut. När det gäller gärningar på vilka endast bötesstraff kan följa är det inte nödvändigt att göra någon framställning, eftersom en person enligt den föreslagna lagens 58 § 2 mom. kan åtalas för sådana gärningar utan samtycke av den medlemsstat som har utlämnat personen.

I det nuvarande utlämningsförfarandet har man i Finland följt en praxis enligt vilken

framställningen inte har innehållit något häkttningsbeslut för de övriga brottsens del i sådana fall när det har varit fråga om flera brott. Det finns dock inte några särskilda bestämmelser om saken i de gällande internationella avtalen. Det kan antas att nuvarande praxis kan fortsätta, och därför föreslås i propositionen inte några särskilda bestämmelser om häkttningsbeslut.

Förfarande

54 §. *Behöriga myndigheter.* I denna paragraf fastställs vilka myndigheter i Finland som är behöriga att göra sådana framställningar som avses i 53 §.

Enligt denna paragraf gör åklagaren de framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller åtgärder för väckande av åtal. Den åklagare som skall göra framställningen är inte den som enligt 12 § är behörig, utan den åklagare som är behörig att väcka åtal i det brottmålsaken gäller. Det har inte ansetts ändamålsenligt att framställningarna koncentreras till vissa åklagare, utan det har ansetts motiverat att framställningen i Finland skall göras av den åklagare som är behörig i brottmålet i fråga. Denna åklagare känner bäst till sitt eget åtalsärende och kan bäst bedöma om det finns förutsättningar för att en framställning skall kunna göras och bedöma om en framställning är påkallad och ändamålsenlig.

Undersökningsledaren kan ta initiativ till att en framställning skall göras, men framställningen skall göras av åklagaren som också svarar för dess innehåll. Överföring av en person till Finland för hörande enbart i samband med förundersökning hör inte till lagens tillämpningsområde. En förutsättning för att åklagaren skall kunna göra en framställning om gripande och utlämning är att åklagaren har bedömt att det på basis av de uppgifter som finns att tillgå i ärendet finns förutsättningar för att åtal skall kunna väckas. Fastän det förutsätts att åklagaren gör en sådan bedömning, kan en framställning göras trots att förundersökningen i ett ärende till vissa delar ännu är oavslutad.

Enligt propositionen är det motiverat att åklagaren gör framställningen, eftersom det är fråga om en framställning för att åtgärder skall kunna vidtas för väckande av åtal. In-

nan framställningen görs skall åklagaren bl.a. överväga om utlämningsförfarandet är det ändamålsenligaste sättet att sköta ärendet på eller om det t.ex. skulle vara lämpligare att överföra åtalet till den andra medlemsstaten. Fastän utlämning EU:s medlemsländer emellan underlättas är det ändå fråga om ett besvärligt förfarande som inte skall tillgripas på alltför lätta grunder. Det är också viktigt att åklagaren utreder om det i Finland finns andra brottmål anhängiga gällande den som begärs utlämnad och utreder hur åklagarna eller Brottspåföljdsverket anser att man skall förfara i dessa eventuella mål. Oftast är det ändamålsenligast att det i fråga om alla de brottmål i Finland för vilka utlämning anses påkallad görs en gemensam framställning om gripande och utlämning. Vid behov kan åklagaren av SIRENE-kontoret som finns i samband med centralkriminalpolisen begära uppgifter om alla de brottmål i Finland som gäller den som begärs utlämnad.

De framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff skall göras av Brottspåföljdsverket, som i Finland ansvarar för verkställigheten av frihetsstraff. Innan en framställning görs skall också Brottspåföljdsverket utreda om det finns flera brottmål anhängiga i Finland gällande den som begärs utlämnad och utreda hur de åklagare som ansvarar för dessa mål anser att man skall förfara i dessa fall. Brottspåföljdsverket kan också vid behov begära uppgifter av det SIRENE-kontor som finns i anslutning till centralkriminalpolisen om alla de brottmål som är anhängiga i Finland gällande den som begärs utlämnad.

Finland skall med stöd av artikel 6 i rambeslutet göra en sådan underrättelse som motsvarar innehållet i denna paragraf om vilka myndigheter som i Finland är behöriga att utfärda en arresteringsorder.

55 §. *Kontaktordning.* I denna paragraf fastställs den kontaktordning som skall iaktas när framställningarna sänds, dvs. hur de i 54 § avsedda behöriga finska myndigheterna skall sända framställningarna till andra medlemsstaters behöriga myndigheter.

Enligt 1 mom. skall den behöriga myndighet som avses i 54 § sända framställningen till Schengens informationssystem eller till motsvarande system. Inmatningen av de nöd-

vändiga uppgifterna i Schengens informationssystem skall i enlighet med gällande praxis göras av lokalpolisen i samarbete med åklagaren. Centralkriminalpolisens SIRENE-kontor skall granska framställningen innan den slutgiltigt godkänns i informationssystemet. En framställning kan också sändas till ett sådant system motsvarande Schengens informationssystem som är avsett att användas vid sökandet efter personer som begärs utlämnade. Här avses särskilt Interpol, som Förenade kungariket, Irland och de nya medlemsstaterna kommer att vara tvungna att använda under de närmaste åren så som sägs i detaljmotiveringen till 13 §, eftersom Schengens informationssystem då ännu inte används i dessa länder. Om man tror att den som begärs utlämnad kan finnas i någon av dessa medlemsstater är det ändamålsenligt att skicka framställningen till Interpolsystemet.

Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, får den behöriga myndighet som avses i 54 § enligt 2 mom. översända framställningen till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat, antingen direkt eller genom internationella kontaktkanaler.

Enligt 3 mom. skall centralkriminalpolisen underrättas om sådana framställningar som inte sänds genom centralkriminalpolisen. Liksom i fråga om framställningar som sänds till Finland har man också i fråga om framställningar som sänds från Finland ansett det ändamålsenligt att centralkriminalpolisen får information om alla framställningar som görs av finska myndigheter. Underrättelsen skall göras innan framställningen sänds.

Denna paragraf grundar sig på artikel 9 och 10 i rambeslutet.

56 §. *Framställningens innehåll och form.* I denna paragraf bestäms vilka uppgifter en framställning som görs av de i 54 § avsedda behöriga finska myndigheterna skall innehålla samt i vilken form framställningen skall göras.

Enligt paragrafen skall en framställning innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom., dvs. samma uppgifter som skall ingå i en sådan framställning som görs av en annan medlemsstat till de finska myndigheterna. I framställningen är det skäl att med hjälp av samma terminologi som används i rambeslutet meddela att det är fråga om en europe-

isk arresteringsorder.

En framställning kan översändas så som anges i 14 § 2 mom. Framställningen kan således översändas skriftligen, i form av ett elektroniskt meddelande eller på något annat sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

Denna paragraf grundar sig på artiklarna 8 och 10.4 i rambeslutet.

57 §. *Språk och översättningar.* Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, skall framställningen enligt 1 mom. avfattas på den anmodade medlemsstatens språk. Om denna medlemsstat har meddelat att den också godkänner framställningar på något annat språk, kan framställningen avfattas på ett av medlemsstaten godkänt språk.

Paragrafens ordalydelse omfattar också de situationer där man då framställningen görs inte känner till var personen befinner sig. Då kan paragrafens krav på vilket språk som skall användas inte ännu tillämpas. Eftersom framställningen i denna situation vanligen inmatas i det informationssystem som avses i Schengenavtalet, görs framställningen på det språk som informationssystemet förutsätter. När det blir klart på vilken ort den som begärs utlämnad befinner sig, skall framställningen avfattas på språket i den anmodade medlemsstaten, dvs. på språket i den medlemsstat där den som begärs utlämnad har påträffats, eller på ett annat språk som godkänns av medlemsstaten i fråga.

Enligt 2 mom. skall centralkriminalpolisen se till att framställningarna översätts så som avses i 1 mom. och översänds till den anmodade medlemsstaten.

Denna paragraf grundar sig på artikel 8.2 i rambeslutet.

Specialitetsbestämmelse

58 §. *Iakttagande av specialitetsbestämmelsen.* I denna paragraf ingår föreskrifter om den s.k. specialitetsbestämmelsen som är bindande för de finska myndigheterna. Dessutom innehåller paragrafen undantag till bestämmelsen.

I 1 mom. finns föreskrifter om innehållet i den s.k. specialitetsbestämmelsen. Enligt specialitetsbestämmelsen får den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte

åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott som begåtts före utlämningen än det som låg till grund för utlämningen. Beträffande gärningar som utförts efter utlämningen finns det ingen motsvarande begränsning.

2 mom. innehåller vissa undantag till den bestämmelse som ingår i 1 mom. Enligt momentet tillämpas förbudet för det första inte om den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet (1 punkten). Enligt 2 punkten skall förbudet inte tillämpas om brottet inte kan leda till fängelsestraff. En person får således åtalas och dömas för en gärning som bara kan leda till bötesstraff. Enligt 3 punkten skall förbudet inte heller tillämpas om brottet inte föranleder åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks. Detta innebär att en person får åtalas och dömas också i det fall att fängelsestraff kan följa på gärningen, så länge personens frihet inte inskränks på grund av gärningen under förundersökningen eller rättegången eller till följd därav. Om personen döms till ett frihetsstraff, kan straffet inte verkställas förrän personen i fråga eller den medlemsstat som utlämnat honom eller henne ger sitt samtycke till att frihetsstraffet verkställs. Denna punkt gäller också gärningar som kan leda till antingen fängelse- eller bötesstraff. Om en person döms till ett bötesstraff, behövs inte samtycke till straffets verkställighet av den medlemsstat som utlämnat honom eller henne.

Enligt 4 punkten skall förbudet i 1 mom. inte heller tillämpas om den utlämnade kommer att bli föremål för en icke-frihetsberövande påföljd, inbegripet en ekonomisk påföljd eller en åtgärd som träder i stället för en sådan påföljd, även om påföljden inskränker hans eller hennes frihet. Denna punkt innebär att en person kan dömas till ett bötesstraff som också kan omvandlas till ett förvandlingsstraff. Verkställigheten av förvandlingsstraffet kräver inte samtycke av den medlemsstat som utlämnat personen. På basis av denna punkt kan en person också meddelas näringsförbud.

Specialitetsbestämmelsen skall inte heller tillämpas om den utlämnade har samtyckt till

att bli utlämnad och avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom. (5 punkten). Det samtycke som avses i denna punkt skall vara givet i den medlemsstat från vilken personen har utlämnats till Finland. Denna medlemsstat skall ha underrättat de finska myndigheterna om att samtycket getts. Specialitetsbestämmelsen skall inte heller tillämpas om den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen (6 punkten). Avståndet skall göras inför tingsrätten i enlighet med 29 §. Det samtycke som avses i denna punkt skall alltså ges i Finland efter utlämningen. Den utlämnade skall personligen vara närvarande i tingsrätten då samtycket ges och tingsrätten skall innan samtycket mottas underrätta den utlämnade om betydelsen av samtycket. I protokollet skall de anteckningar göras som anges i 29 §. För att samtycket skall kunna ges behöver det inte hållas ett särskilt sammanträde vid tingsrätten utan samtycket kan ges vid vilket sammanträde som helst som kan anses lämpligt för ändamålet. Den utlämnade skall ha rätt att anlita ett biträde då samtycket ges. Man har dock inte ansett att det behövs någon särskild bestämmelse om detta.

Enligt 7 punkten skall förbudet i 1 mom. inte tillämpas om den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelser från förbudet. I de situationer som avses i denna punkt kan man alltså inte avvika från förbudet med stöd av 1—6 eller 8 punkten, vilket betyder att avvikelser från förbudet förutsätter samtycke av den medlemsstat som har utlämnat personen. Enligt artikel 27.4 i rambeslutet skall den medlemsstat som utlämnat personen ge sitt samtycke ifall utlämning enligt rambeslutet borde beviljas.

Specialitetsbestämmelsen skall inte heller tillämpas om den medlemsstat som har utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelser från förbudet skall anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat (8 punkten). I artikel 27.1 i rambeslutet ges en möjlighet att göra en sådan anmälan. När denna proposition avges har dock inte en

enda medlemsstat ännu gjort en sådan anmälan. Enligt rambeslutet kan anmälan göras när som helst. Anmälningar som gjorts senare kommer sannolikt att publiceras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Enligt vad som konstaterats i motiveringen till 2 mom. 7 punkten, kan de finska myndigheterna begära samtycke till att göra avsteg från den i 1 mom. avsedda specialitetsbestämmelsen av den medlemsstat som utlämnat personen i fråga till Finland. Enligt 3 mom. kan den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga begära det samtycke som avses i 7 punkten. Det är alltså här fråga om åklagaren i det brottmål för vilket samtycket behövs. Framställningen skall grunda sig på ett sådant häktningsbeslut som avses i 59 §. Häktningsbeslutet behöver dock inte bifogas framställningen om samtycke, eftersom framställningen skall innehålla motsvarande uppgifter som en framställning om utlämning, dvs. de uppgifter som nämns i 14 § 1 mom. Framställningen skall åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Såsom ovan konstaterats i motiveringen till 51 § innehåller rambeslutet inga bestämmelser om hur hörandet av den utlämnade skall ske i sådana situationer där det är fråga om avvikelse från specialitetsbestämmelsen. Enligt propositionen skall den finska åklagaren föga den utlämnades skriftliga utsaga till en sådan framställning. Det är då fråga om en utsaga som den utlämnade har gett till åklagaren. Utsagan kan också vara given vid en domstol. Om den som utlämnats till Finland inte vill ge någon utsaga, skall detta uppges i framställningen.

Ovan i motiveringen till 2 mom. 3 punkten konstaterades att avsteg från specialbestämmelsen kan göras också så att en person får dömas till ett frihetsstraff, så länge personens frihet inte inskränks på grund av gärningen under förundersökningen eller rättegången eller som följd därav. Om en person ändå döms till ett frihetsstraff, kan straffet inte verkställas förrän personen i fråga eller den medlemsstat som utlämnat honom eller henne ger sitt samtycke till att frihetsstraffet verkställs. I fråga om detta samtycke föreskrivs i 3 mom. att Brottspåföljdsverket kan begära samtycke till verkställighet av en så-

dan dom. Framställningen om samtycke skall grunda sig på domen. Domen behöver dock inte bifogas framställningen, utan även denna framställning skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Denna paragraf grundar sig på artikel 27 i rambeslutet.

59 §. *Förutsättningarna för ett häktningsbeslut.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om de förutsättningar under vilka domstolen kan utfärda ett sådant häktningsbeslut som avses i 58 § 3 mom. På grundval av ett sådant beslut kan de finska myndigheterna hos den medlemsstat som utlämnat en person till Finland göra en framställning om att personen skall kunna åtalas för någon annan gärning än den som avses i utlämningsbeslutet. Om åtal får väckas för gärningen med stöd av 58 § 2 mom. 1—6 eller 8 punkten, behövs inget samtycke. Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll 30 § 2—4 mom. allmänna utlämningslagen.

Enligt 1 mom. kan domstolen på yrkande av en häktningsberättigad tjänsteman bestämma att en person som utlämnats från en annan medlemsstat till Finland skall häktas i syfte att få den andra medlemsstatens samtycke till att personen åtalas för gärningen i fråga. Detta förutsätter att personen i fråga på sannolika skäl misstänks för att ha gjort sig skyldig till någon annan än en i beslutet om utlämning avsedd gärning på vilken fängelsestraff kan följa och som har begåtts innan personen utlämnades till Finland. Ett häktningsbeslut kräver inte att de förutsättningar för häktning som ingår i tvångsmedelslagen är uppfyllda. Fastän domstolen med stöd av denna bestämmelse kan fatta beslut om häktning, får den som misstänks för brott inte berövas sin frihet med stöd av detta häktningsbeslut förrän den medlemsstat som har utlämnat personen till Finland har gett sitt samtycke till att åtal väcks. Häktningsbeslutet förfaller om medlemsstaten inte ger ett sådant samtycke.

I 2 mom. ingår bestämmelser om förfarandet när den andra medlemsstaten har gett sitt samtycke till att åtal väcks. Om den misstänkte i en sådan situation har berövats sin frihet med stöd av det i 1 mom. avsedda häktningsbeslutet, skall frågan om häktning av den misstänkte med stöd av 1 kap. 8 §

tvångsmedelslagen föras till domstol för avgörande med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 13 och 14 § i nämnda kapitel. Om den misstänkte har berövats sin frihet av någon annan orsak, skall häktningsbeslutet utan dröjsmål föras till domstol för handläggning. I praktiken sker frihetsberövandet i allmänhet av någon annan orsak.

Enligt 3 mom. skall i övrigt i fall som avses i 1 och 2 mom. i tillämpliga delar iakttas vad som i tvångsmedelslagen föreskrivs om handläggning av häktningsärenden.

Vidareutlämning

60 §. *Förbud mot vidareutlämning.* I denna paragraf ingår bestämmelser om det s.k. vidareutlämningsförbudet som är bindande för de finska myndigheterna. Dessutom innehåller paragrafen undantag från förbudet.

I 1 mom. ingår huvudregeln om förbud mot vidareutlämning. Enligt denna får den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland inte vidareutlämnas till en annan medlemsstat eller till en stat som inte hör till Europeiska unionen.

I 2 mom. ingår de undantag från huvudregeln i 1 mom. som gäller vidareutlämning till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Undantagen motsvarar till största delen de i 58 § föreskrivna undantagen från iakttagandet av den s.k. specialitetsbestämmelsen. Enligt 1 punkten tillämpas förbudet i 1 mom. inte, om den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet. Förbudet tillämpas inte heller om den utlämnade har samtyckt till att bli utlämnad och har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom. (2 punkten). Det samtycke som avses i denna punkt skall ha getts i den medlemsstat därifrån personen har utlämnats till Finland. Medlemsstaten i fråga skall ha underlåtit de finska myndigheterna om att samtycket getts. Vidareutlämningsförbudet tillämpas inte heller om den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen (3 punkten). Avståendet skall göras inför tingsrätten i enlighet med 29 §. Det

samtycke som avses i denna punkt skall således ges i Finland efter utlämningen. I fråga om givande av samtycke kan de principer tillämpas som anges ovan i motiveringen till 58 § 2 mom. 6 punkten.

Enligt 4 punkten tillämpas förbudet i 1 mom. inte om den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet. I de situationer som avses i denna punkt kan avsteg alltså inte göras från förbudet i 1 mom. med stöd av 2 mom. 1—3 punkten, vilket betyder att avvikelser från förbudet förutsätter samtycke av den medlemsstat som har utlämnat personen. Enligt artikel 28.3 i rambeslutet skall den medlemsstat som utlämnat personen ge sitt samtycke ifall utlämning enligt rambeslutet borde beviljas.

Vidareutlämningsförbudet skall inte heller tillämpas om den medlemsstat som utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelser från förbudet skall anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat (5 punkten). I artikel 28.1 ges en möjlighet att göra en sådan anmälan. När denna proposition avges har dock inte en enda medlemsstat ännu gjort en sådan anmälan. Enligt rambeslutet kan anmälan göras när som helst. Anmälningar som gjorts senare kommer sannolikt att publiceras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

I 3 mom. ingår de undantag från huvudregeln i 1 mom. som gäller vidareutlämning till en stat som inte hör till Europeiska unionen. Enligt detta moment tillämpas förbudet i 1 mom. inte på vidareutlämning till en stat som inte hör till Europeiska unionen av den som utlämnats till Finland från en medlemsstat, om den utlämnande staten ger sitt samtycke till avvikelser från förbudet. Bestämmelsen innebär att det alltid behövs samtycke av den utlämnande medlemsstaten då det är fråga om vidareutlämning till en stat som inte hör till Europeiska unionen.

Denna paragraf grundar sig på artikel 28 i rambeslutet.

61 §. *Framställning om vidareutlämning.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om det förfarande enligt vilket åklagaren av den medlemsstat från vilken en person utlämnats

till Finland skall begära samtycke till vidareutlämning till en annan medlemsstat, om en framställning om vidareutlämning har gjorts till Finland. Samtycke behövs inte om vidareutlämning är möjlig enligt 60 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten. Fastän åklagaren skaffar ett samtycke av medlemsstaten, skall beslutet om utlämning ändå alltid fattas av den behöriga myndigheten, dvs. tingsrätten. Med åklagaren avses en i 12 § avsedd behörig åklagare. Framställningen skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom. Paragrafen grundar sig på artikel 28.3.

En framställning om vidareutlämning kan göras till Finland också av en stat som inte hör till Europeiska unionen. Denna situation berörs i 60 § 3 mom. I detta fall kan framställningen om ett sådant samtycke som avses i det nämnda momentet göras av justitie- eller inrikesministeriet, som är behöriga att fatta beslut om utlämning när det är fråga om andra stater än medlemsstater i Europeiska unionen.

4 kap. Särskilda bestämmelser

62 §. *Hörande före beslutet om utlämning.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om hörande som grundar sig på artiklarna 18 och 19 i rambeslutet. Det förfarande som avses i paragrafen kan tillämpas innan beslut om utlämning fattas i sådana situationer där utlämning har begärts för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas.

Enligt 1 mom. skall den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) i de ovan nämnda situationerna på begäran av den ansökande medlemsstaten ge sitt samtycke till att den som begärs utlämnad hörs i enlighet med den nämnda lagen. Det föreligger således en skyldighet att bifalla begäran om hörande, om inte annat föreskrivs i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Hörandet skall ske i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden.

Enligt 2 mom. kan den behöriga myndighet som avses i 1 mom. på motsvarande sätt begära att en person som begärs utlämnad från en annan medlemsstat till Finland skall höras.

I paragrafen ingår inga bestämmelser om tillfällig överföring av den person som skall utlämnas, fastän artiklarna 18 och 19 i rambeslutet innehåller bestämmelser om detta. Om en i 1 mom. avsedd begäran om hörande bifalls, föreligger det enligt artikel 18 inte någon skyldighet att godta tillfällig överföring, vilket betyder att regleringen inte kan betraktas som ovillkorlig. Det har inte ansetts motiverat att ta in bestämmelser om detta i lagen, eftersom det slutliga beslutet om utlämning kan fattas relativt snabbt.

63 §. *Upphävande av villkor.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om den situation där en medlemsstat i Europeiska unionen begär en sådan person utlämnad som har utlämnats till Finland från en stat som inte hör till Europeiska unionen.

Om den som begärs utlämnad i den ovan avsedda situationen är bunden av de villkor som gäller den utlämningen, får personen i fråga enligt 1 mom. inte utlämnas till en annan medlemsstat utan samtycke av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde.

I en sådan situation som avses i 1 mom. skall den behöriga myndigheten enligt 2 mom. begära samtycke till utlämningen av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde. Eftersom det är fråga om samtycke av en stat som inte hör till Europeiska unionen, är den behöriga myndigheten i regel justitieministeriet. De tidsfrister som anges i denna lag börjar löpa först när villkoren inte längre är i kraft.

Denna paragraf grundar sig på artikel 21 i rambeslutet.

64 §. *Privilegier och immunitet.* I denna paragraf ingår föreskrifter om de situationer där den som begärs utlämnad från Finland med stöd av nationell lagstiftning eller med stöd av Finlands internationella förpliktelser har rätt till privilegier eller immunitet avseende rättegång eller verkställighet. I sådana situationer börjar tidsfristerna enligt denna lag löpa från och med den dag när den behöriga domstolen fick vetskap om att dessa privilegier eller denna immunitet upphävts.

De situationer som avses i paragrafen kommer sannolikt att vara sällsynta. Närmast kan det bli fråga om situationer där den som begärs utlämnad är en främmande stats diplomatiska sändebud. De situationer som

gäller riksdagsledamöternas immunitet enligt 30 § grundlagen eller straffrättsligt ansvar för rikets president enligt 113 § grundlagen kommer sannolikt att vara ännu mer sällsynta.

Om Finland har behörighet att upphäva privilegierna eller immuniteten, skall åklagaren i praktiken informera den behöriga myndigheten om ett ärende som gäller upphävande av privilegier eller immunitet och anhängiggöra ärendet vid myndigheten. När upphävandet av privilegier eller immunitet åligger en myndighet i en annan stat eller en internationell organisation, skall den medlemsstat som gjort framställningen om utlämning begära att myndigheten eller organisationen upphäver privilegierna eller immuniteten i fråga.

Paragrafen grundar sig på artikel 20 i rambeslutet.

65 §. *Husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom.* Denna paragraf innehåller bestämmelser om under vilka förutsättningar man i Finland får företa husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning och verkställa beslag i samband med ett utlämningsärende.

Enligt 1 mom. får den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden vidta de ovan avsedda åtgärderna enligt de villkor som anges i nämnda lag, även om den medlemsstat som har gjort framställningen om gripande och utlämning inte har begärt detta. De finska myndigheterna får således enligt sin prövning vidta de nämnda åtgärderna i enlighet med lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden, fastän någon begäran om detta inte har framställts. Om en begäran har framställts, skall de behöriga myndigheterna bifalla begäran i enlighet med bestämmelserna i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden och i enlighet med gällande internationella konventioner.

Åtgärderna får vidtas i enlighet med 15 § 1 mom. lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden. Tvångsmedel får alltså användas om detta är tillåtet enligt finsk lag om den gärning till vilken begäran hänför sig hade begåtts i Finland under motsvarande omständigheter. Husrannsakan samt kropps-

visitation och kroppsbesiktning skall företas och beslag verkställas så som särskilt föreskrivs om detta, dvs. i enlighet med tvångsmedelslagens bestämmelser. Bestämmelser om användning av tvångsmedel ingår också i 23 § i nämnda lag. De tvångsmedel som avses i denna paragraf får alltså användas bara om den gärning till vilken begäran hänför sig är eller skulle vara straffbar enligt finsk lag om den hade begåtts i Finland under motsvarande omständigheter och det även i övrigt enligt nationell lag är möjligt att använda tvångsmedel. Bestämmelsen avviker till sina principer från den föreslagna lagens bestämmelser om tagande i förvar, eftersom det är möjligt att ta en person i förvar fastän gärningen i fråga inte är straffbar i Finland.

Enligt 2 mom. kan domstolen i beslutet om utlämning bestämma att ett föremål som har tagits i beslag eller egendom som har dömts förverkad skall överföras till den ansökande medlemsstaten. Det är naturligt att överföring av föremål eller egendom endast sker på den andra medlemsstatens begäran. I fråga om överföringen tillämpas de särskilda bestämmelser som gäller denna, särskilt bestämmelserna i tvångsmedelslagen.

I 3 mom. klargörs att den behöriga myndighet som avses i 1 mom. på motsvarande sätt hos en annan medlemsstat kan framställa en begäran om husrannsakan, kroppsvisitation, kroppsbesiktning och beslag samt om överföring av egendom till Finland.

Denna paragraf grundar sig på artikel 29 i rambeslutet.

66 §. *Avräkning av tiden för frihetsberövande.* Enligt 1 mom. skall domstolen så som föreskrivs i 6 kap. 13 § strafflagen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på ett förfarande för utlämning från ett eventuellt straff som den som utlämnats till Finland döms till. Denna bestämmelse i strafflagen träder i kraft den 1 januari 2004. Domstolen skall också beakta den tid för frihetsberövande som förorsakats i en annan medlemsstat.

2 mom. innehåller en motsvarande bestämmelse i fråga om de situationer där utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff. Enligt detta moment skall direktören för straffanstalten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utläm-

nade skall avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § strafflagen.

Denna paragraf grundar sig på artikel 26 i rambeslutet.

67 §. *Kostnader.* Hos den medlemsstat som gjort en framställning kan enligt denna paragraf inte tas ut ersättning för kostnaderna för verkställighet av framställningen. Bestämelsen grundar sig på artikel 30 i rambeslutet.

Transport

68 §. *Tillstånd till transport.* I denna paragraf ingår föreskrifter om de principer med stöd av vilka den som begärs utlämnad får transporteras via Finland. Paragrafen gäller situationer där en person begärs utlämnad från en medlemsstat eller en stat som inte hör till Europeiska unionen till en annan medlemsstat.

Enligt 1 mom. beviljar justitieministeriet tillstånd till transport i enlighet med 33 § allmänna utlämningslagen, dvs. i ett sådant förfarande som avses i lagen i fråga. Detta förutsätter att justitieministeriet har erhållit de uppgifter som anges i 1 mom. Den framställning om utlämning som avses i 2 punkten är antingen en sådan framställning som avses i rambeslutet eller någon annan framställning om utlämning. Om justitieministeriet får de uppgifter som förutsätts i 1 mom. har ministeriet en skyldighet att bevilja tillstånd. Det utgör alltså inte en förutsättning för att transport skall tillåtas att Finland i motsvarande situation skulle bevilja utlämning, utan det är tillräckligt att justitieministeriet tillställs uppgifterna.

Denna paragraf grundar sig på artikel 25 i rambeslutet. I paragrafen har finska medborgare inte getts någon särställning, fastän detta är tillåtet enligt artikel 25. Om den person som skall transporteras via en medlemsstat är medborgare eller varaktigt bosatt i medlemsstaten i fråga, får transiteringen enligt punkt 1.2 underkastas villkoret att personen återlämnas till transiteringsmedlemsstaten för att där avtjäna ett eventuellt frihetsstraff. En tilläggsförutsättning är att det är fråga om utlämning i syfte att vidta åtgärder för väckande av åtal.

Det har inte ansetts motiverat att ge medborgarna en sådan särställning som artikeln tillåter, eftersom detta skulle innebära att transporten skulle ge en finsk medborgare eller en person som är varaktigt bosatt i Finland rätt att avtjäna sitt straff i Finland. Detta kan anses som en slumpmässig grund, eftersom en finsk medborgare som transporteras t.ex. via Sverige eller via Finlands lufterum inte har en sådan rättighet. Det är å andra sidan fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen, så det är nästan alltid med stöd av annan reglering möjligt att i Finland verkställa ett frihetsstraff som dömts ut i en annan medlemsstat, om en finsk medborgare eller person som är varaktigt bosatt i Finland och transporteras via Finland önskar detta.

Finland skall ge ett sådant meddelande som avses i artikel 25.2, enligt vilket justitieministeriet är ansvarigt för att ta emot framställningar och dokument som gäller transitering samt övrig officiell skriftväxling avseende framställningar om transitering. Justitieministeriet skall uppges som denna myndighet, eftersom ministeriet ansvarar för beslutsfattandet gällande transport.

Enligt 2 mom. får framställningen om transport sändas till justitieministeriet på vilket sätt som helst som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Justitieministeriet skall meddela sitt beslut på samma sätt. Denna bestämmelse grundar sig på artikel 25.3 i rambeslutet.

69 §. *Framställning om transport.* Denna paragraf innehåller föreskrifter om den framställning som gäller tillstånd till transport. Om en person som begärs utlämnad skall transporteras till Finland via en annan medlemsstat, skall den behöriga myndigheten enligt denna paragraf begära tillstånd till transporten. Framställningen skall innehålla de uppgifter som anges i 68 § 1 mom. 1—4 punkten, och den skall sändas så som anges i 68 § 2 mom.

Paragrafen kan tillämpas på utlämning till Finland både från en annan medlemsstat och från någon annan stat via en annan medlemsstat. Om det är fråga om utlämning från en annan medlemsstat till Finland är åklagaren behörig att göra framställningen. Om det däremot är fråga om utlämning från en annan

stat till Finland, är justitieministeriet den behöriga myndigheten.

70 §. *Transport med flyg.* Som transport betraktas enligt denna paragraf inte transport med flyg utan mellanlandning. Om en landing görs före den slutliga destinationen, tillämpas dock 68 och 69 §. Paragrafen grundar sig på artikel 25 i rambeslutet.

71 §. *Bemyndigande att utfärda förordning.* Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan enligt denna paragraf utfärdas genom förordning av statsrådet.

I enlighet med grundlagsutskottets utlåtanden (GrUU 40/2002 rd) skall bemyndigandet att utfärda förordningar gällande verkställigheten av denna lag tolkas och tillämpas snävt. Bemyndigandet innebär inte att man genom förordning allmänt kan utfärda bestämmelser om alla de frågor som regleras i lagen, utan bemyndigandet gäller endast bestämmelser som är nödvändiga för verkställigheten av lagen. Sådana är t.ex. de bestämmelser som är nödvändiga för styrningen av myndigheternas verksamhet. När denna proposition avges kan man inte ännu bedöma hurdana bestämmelser som eventuellt kommer att behövas. Den föreslagna lagen innehåller inga övriga bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning.

5 kap. **Ikraftträdande**

72 §. *Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.* I 1 mom. i denna paragraf ingår en sedvanlig bestämmelse om ikraftträdande.

I 2 mom. konstateras att lagen skall tillämpas på framställningar om gripande och utlämning som har översänts den 1 januari 2004 eller senare. Bestämmelsen innebär att lagen skall tillämpas på sådana framställningar enligt rambeslutet som har sänts till Schengens informationssystem, ett motsvarande system eller direkt till den behöriga myndigheten den 1 januari 2004 eller senare. Härmed avses både framställningar om gripande och utlämning som har sänts av behöriga myndigheter i Finland och framställningar om gripande och utlämning som har sänts av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat. När den föreslagna lagen träder i kraft kommer det att i Schengens informationssystem finnas ett stort antal sådana efter-

lysningar som avses i artikel 95 i Schengenkonventionen. Enligt artikel 64 i Schengenkonventionen är en sådan efterlysning till sin natur en begäran om s.k. tillfälligt omhändertagande och således inte en framställning om utlämning, varför framställningarna i fråga inte betraktas som sådana framställningar om gripande och utlämning som avses i denna lag. Om en person grips på basis av en sådan begäran om tillfälligt omhändertagande, kan myndigheten i Finland eller i en annan medlemsstat efter gripandet översända en framställning enligt den föreslagna lagen, varefter bestämmelserna i den föreslagna lagen kan tillämpas på saken.

På framställningar om utlämning från en annan medlemsstat som är anhängiga i Finland när lagen träder i kraft tillämpas inte den föreslagna lagen utan den lag som gällde den 31 december 2003. I dessa fall skall således allmänna utlämningslagen eller nordiska utlämningslagen tillämpas. I enlighet med rambeslutet tillämpas på framställningarna i fråga också de konventioner om utlämning för brott som tillämpats före den 1 januari 2004. Framställningar som är anhängiga skall således slutbehandlas enligt den tidigare lagstiftningen.

Om en annan medlemsstat har meddelat att den vid mottagandet av framställningar tillämpar de bestämmelser som gällde före den 1 januari 2004 på gärningar som har begåtts före en av medlemsstaten uppgiven tidpunkt, tillämpar också Finland enligt 3 mom. som ansökande medlemsstat den lag som gällde före den nämnda dagen.

Bestämmelserna i både 2 och 3 mom. grundar sig på artikel 32 i rambeslutet. I denna artikel tillåts medlemsstaterna vid antagandet av rambeslutet göra ett uttalande där de förklarar att de vid verkställigheten av andra medlemsstaters framställningar kommer att fortsätta att behandla framställningar som gäller gärningar som begåtts före en bestämd tidpunkt i enlighet med den reglering som gällde före den 1 januari 2004. Frankrike, Italien och Österrike har i enlighet med vad som framförts i den allmänna motiveringen gjort sådana uttalanden. Italien och Österrike har meddelat att det gamla utlämningssystemet tillämpas i fråga om gärningar som begåtts före rambeslutets ikraftträdande.

Rambeslutet trädde i kraft den 7 augusti 2002. Frankrike har gjort ett uttalande enligt vilket den gamla regleringen tillämpas i fråga om gärningar som begåtts före den 1 november 1993. Dessa medlemsstater verkställer således sådana framställningar som gäller ovan avsedda gärningar i enlighet med de konventioner som rambeslutet ersätter.

3 mom. innebär att de finska myndigheterna i fråga om sådana framställningar som verkställs på det ovan angivna sättet tillämpar den lag som gällde innan rambeslutet trädde i kraft, dvs. allmänna utlämningslagen sådan den lydte före den 1 januari 2004. I enlighet med rambeslutet tillämpas på framställningarna i fråga också de konventioner om utlämning för brott som tillämpades före den 1 januari 2004.

När den som begärs utlämnad grips i en ovan avsedd medlemsstat och det är fråga om en sådan gärning som avses i 3 mom., kan den anmodade medlemsstaten förutsätta att Finland gör en framställning om utlämning i enlighet med de konventioner som gällde innan rambeslutet trädde i kraft. Justitieministeriet skall göra framställningen i fråga i enlighet med de bestämmelser i allmänna utlämningslagen som gällde före den 1 januari 2004 och de konventioner som tillämpades före nämnda datum. När personen har utlämnats till Finland skall man i fråga om honom eller henne tillämpa de bestämmelser som gällde före rambeslutets ikraftträdande. Detta gäller i synnerhet den s.k. specialitetsbestämmelsen och bestämmelsen om vidareutlämning.

Bestämmelserna i paragrafen grundar sig på artikel 32 i rambeslutet.

1.2. Lagen om utlämning för brott

1 §. Det föreslås att 2 mom. i denna paragraf ändras så att man från lagens tillämpningsområde utesluter utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. Utlämning mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen skall enligt denna proposition regleras i EU-utlämningslagen.

2, 6, 10 och 35—47 §. I enlighet med vad som framförts i allmänna motiveringen föreslås i denna proposition att alla specialbe-

stämmelser i denna lag som gäller Europeiska unionens medlemsstater upphävs. Dessa bestämmelser togs in i lagen genom lagen 182/1999 och därigenom bringades allmänna utlämningslagen i överensstämmelse med 1995 och 1996 års EU-konventioner om utlämning. I propositionen föreslås således att 2 § 2 mom., 6 § 3 mom. och 10 § 2 mom. upphävs. På ovan nämnda grund föreslås det dessutom att bestämmelserna om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater i lagens 35—47 § upphävs, liksom också mellanrubriken före 34 §.

3 §. Det föreslås att denna paragraf ändras så att hänvisningen till en person som inte är finsk medborgare stryks. Paragrafens hänvisning till en person som inte är finsk medborgare är onödig eftersom lagen inte längre skall kunna tillämpas på utlämning av finska medborgare. Genom ändringen upphävs den specialreglering som gäller Europeiska unionens medlemsstater och som infördes genom den ovan nämnda lagen 182/1999.

4 §. Denna paragraf ändras så att de särskilda bestämmelser gällande Europeiska unionens medlemsstater som fogats till paragrafen genom den ovan nämnda lagen 182/1999 skall strykas ur paragrafen. Sådana bestämmelser ingår i 2 och 3 mom. Strykandet av de särskilda bestämmelserna förutsätter att också de hänvisningar som ingår i 4 och 6 mom. ändras.

12 §. Det föreslås att också denna paragraf ändras på det ovan angivna sättet, så att de särskilda bestämmelser gällande Europeiska unionens medlemsstater som ingår i dess 1 och 2 mom. stryks.

25 §. Denna paragraf gäller konkurrerande framställningar om utlämning och det föreslås att den ändras så att man i dess ordalydelse beaktar de ändringar som föreslagits i nordiska utlämningslagen och i denna lag.

Det föreslås att ordalydelsen i 1 mom. ändras så att hänvisningen till flera utomnordiska stater ändras till en hänvisning till flera främmande stater som gjort framställningar om utlämning varav ingen är sådan att nordiska utlämningslagen skall tillämpas på den. Genom denna ändring vill man skilja de fall där utlämning har begärts av ett nordiskt land och nordiska utlämningslagen skall tillämpas

på utlämningen från de fall där utlämning har begärts av ett nordiskt land men EU-utlämningslagen skall tillämpas på utlämningen. Enligt denna proposition kan man nämligen i förhållande till Sverige och Danmark tillämpa både nordiska utlämningslagen och EU-utlämningslagen. Avsikten är att de situationer där någon av flera framställningar om utlämning är sådan att nordiska utlämningslagen skall tillämpas på den även i fortsättningen skall uteslutas från lagens tillämpningsområde i detta moment. Eftersom två olika lagar kan tillämpas för Sveriges och Danmarks del är hänvisningen till utomnordiska stater felaktig. Avsikten med momentet är att justitieministeriet inte skall fatta det slutgiltiga beslutet i en sådan situation där en av flera konkurrerande framställningar är sådan att inrikesministeriet enligt nordiska utlämningslagen har ansett att framställningen kan bifallas. Om både inrikesministeriet och justitieministeriet fattar beslut om konkurrerande framställningar, skall statsrådet enligt 20 § nordiska utlämningslagen fatta beslut om utlämningen.

Om konkurrerande framställningar avser olika brott, får enligt 2 mom. samtidigt bestämmas att den som utlämnas till en stat skall utlämnas vidare från denna stat till en annan stat. Momentets ordalydelse skall enligt denna proposition ändras så att vidareutlämningen kan ske på de villkor som möjliggör utlämning till den ifrågavarande staten. Denna ordalydelse motsvarar till sitt innehåll den gällande ordalydelsen, men är mer allmänt utformad. En allmännare ordalydelse är motiverad, eftersom hänvisningar till denna paragraf ingår både i 34 § EU-utlämningslagen och i 20 § nordiska utlämningslagen.

26 §. I denna paragraf skall 1 mom. ändras så att Brottsförhållningsverket istället för länsstyrelsen i fråga om verkställighet av straff skall rikta en begäran till justitieministeriet om att en framställning om utlämning skall göras. Den föreslagna ändringen grundar sig på att länsstyrelserna inte längre ansvarar för verkställigheten av straff.

32 §. Det föreslås att 1 mom. i denna paragraf ändras så att den särskilda reglering gällande Europeiska unionens medlemsstater som fogats till momentet genom den ovan nämnda lagen 182/1999 stryks ur momentet.

Det föreslås också att omnämmandet om att medgivande inte kan ges till vidareutlämning av en finsk medborgare skall strykas ur momentet. Omnämmandet är onödigt eftersom lagen inte längre skall kunna tillämpas på utlämning av finska medborgare.

33 §. Det föreslås att hänvisningen till den särskilda regleringen gällande Europeiska unionens medlemsstater som ingår i 2 mom. i denna paragraf ändras så att momentet i stället innehåller en hänvisning till EU-utlämningslagen.

Enligt denna proposition får en finsk medborgare transporteras via Finland om han eller hon skall utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen. I 68 § EU-utlämningslagen ingår bestämmelser om transport. Både enligt den paragraf i vilken ändringar här föreslås och enligt den nämnda 68 § skall justitieministeriet fatta beslut om transport.

34 §. Det föreslås att innehållet i den tidigare 48 §, som föreslås bli upphävd, skall ingå i denna paragraf. I paragrafen sägs att ändring inte får sökas genom besvär i beslut som justitieministeriet har fattat med stöd av denna lag. Det har ansetts möjligt att hålla kvar besvärsförbudet i lagen, eftersom förbudet inte kan anses äventyra individens rättskydd och således stå i strid med grundlagens 21 § 2 mom. I förfarandet enligt allmänna utlämningslagen skall justitieministeriet, om den som begärs utlämnad motsätter sig utlämningen, enligt lagens 16 § begära utlåtande om saken av högsta domstolen. Ministeriet kan också annars begära utlåtande av högsta domstolen. Högsta domstolen avger ett för justitieministeriet bindande utlåtande om huruvida det finns förutsättningar för utlämning, och man får således ett ställningstagande från högsta instans om lagligheten. I förfarandet enligt allmänna utlämningslagen kan justitieministeriets beslutsfattande främst betraktas som politisk ändamålsenlighetsprövning. Även om besvärsförbudet i paragrafen slopades skulle enligt den bestämmelse som tillämpas i saken, 7 § 1 mom. förvaltningsprocesslagen (586/1996), ministeriets beslut få överklagas hos högsta förvaltnings-

domstolen endast på den grunden att beslutet strider mot lag. Högsta domstolen har dock i sitt utlåtande tagit ställning till utlämningslaglighet på ett bindande sätt. Om det vid justitieministeriet har begåtts ett klart fel i förfarandet, kan ändring sökas hos högsta förvaltningsdomstolen genom extraordinära rättsmedel enligt 11 kap. förvaltningsprocesslagen.

Med stöd av allmänna utlämningslagen fattar justitieministeriet också andra beslut än de ovan nämnda besluten enligt lagens 14 § om huruvida en framställning om utlämning skall bifallas. När flera främmande stater begär utlämning av samma person, skall justitieministeriet enligt lagens 25 § bestämma till vilken stat utlämning skall ske. Enligt lagens 33 § får justitieministeriet lämna medgivande till att en person som utlämnas av en främmande stat till en annan stat får transporteras genom Finland. Dessutom får justitieministeriet enligt lagens 32 § på framställning av en främmande stat lämna medgivande till att den som utlämnats får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen förövat brott än det för vilket utlämningen skett, eller vidareutlämnas till en annan stat. När individens rättsskydd kan anses kräva detta ger högsta domstolen också i de fall som avses i lagens 32 § ett bindande utlåtande om saken, om inte framställningen genast förkastas. Beträffande justitieministeriets prövningsrätt och högsta domstolens utlåtande hänvisas till vad som sagts ovan. Den ovan nämnda motiveringen till att hålla kvar besvärshöret är således tillämplig också på dessa beslut av justitieministeriet.

48 §. Paragrafen föreslås bli upphävd, och det föreslås att dess innehåll flyttas till 34 §.

1.3. Lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan

9 a §. Om inrikesministeriet konstaterar att utlämning till en i 1 § nordiska utlämningslagen nämnd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen inte är möjlig med stöd av denna lag, skall ministeriet enligt denna paragraf överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott

mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Även gällande en framställning som kommer från ett sådant nordiskt land som hör till Europeiska unionen, dvs. Sverige eller Danmark, tillämpas i regel nordiska utlämningslagen såsom speciallag. I de sannolikt fåtaliga situationer där en person inte kan utlämnas enligt nordiska utlämningslagen, skall däremot EU-utlämningslagens förfarande tillämpas. Dessa situationer utgörs närmast av sådana fall där en finsk medborgare begärs utlämnad. Enligt nordiska utlämningslagen får en finsk medborgare som är bosatt i Finland inte utlämnas om inte gärningen ifall den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden vore att anse som ett sådant brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är minst fyra års fängelse. I enlighet med EU-utlämningslagens förfarande skall däremot även finska medborgare utlämnas när lägre krav än de som ingår i 2 och 3 § nordiska utlämningslagen är uppfyllda.

Förfarandet enligt denna paragraf innebär att inrikesministeriet skall överföra saken till den behöriga åklagaren i den ordning som föreskrivs i EU-utlämningslagen om ministeriet konstaterar att den person som begärts utlämnad inte kan utlämnas enligt nordiska utlämningslagen. Inrikesministeriet behandlar alltså inte först saken enligt nordiska utlämningslagen och fattar inte heller beslut om att vägra utlämning med stöd av denna lag, utan utför en preliminär granskning av framställningen och överför vid behov saken till den behöriga myndigheten. Saken behandlas således inte enligt två olika lagar, utan antingen enligt nordiska utlämningslagens eller EU-utlämningslagens förfarande.

I 1 § EU-utlämningslagen utesluts dock inte möjligheten att tillämpa lagen direkt i förhållande till ett sådant nordiskt land som är medlemsstat i Europeiska unionen. Om en sådan medlemsstat begär det, kan utlämningsärendet direkt behandlas i den ordning som föreskrivs i EU-utlämningslagen och framställningen behöver inte tillställas inrikesministeriet. EU-utlämningslagen kan tillämpas i förhållande till ett nordiskt land som är medlemsstat i Europeiska unionen även i de situationer där Finland är den medlemsstat som gjort framställningen.

Övergången till utlämning enligt EU-utlämningslagens system innebär en total övergång från ett system till ett annat. När ett ärende har överförs till den behöriga åklagare som avses i EU-utlämningslagen, kan bestämmelserna i nordiska utlämningslagen inte längre tillämpas. Detta beror på att bestämmelserna i både EU-utlämningslagen och nordiska utlämningslagen är separata helheter som det inte är logiskt att tillämpa parallellt.

Den medlemsstat som begärt utlämning skall underrättas om att saken överförs till att behandlas enligt EU-utlämningslagens system. Medlemsstaten i fråga skall vara medveten om vilket förfarande som tillämpas, så att den i egenskap av mottagande medlemsstat kan tillämpa de bestämmelser som ingår i rambeslutets utlämningssystem.

20 §. Denna paragraf gäller konkurrerande framställningar. I paragrafen föreslås sådana ändringar som är påkallade p.g.a. att utlämning till ett nordiskt land i vissa situationer också kan ske i enlighet med EU-utlämningslagen. Man har också beaktat att utlämning för brott kommer att regleras i tre olika lagar efter att de föreslagna lagarna träder i kraft.

Det föreslås att *1 mom.* skall ändras så att det framgår att det såsom ovan anges finns tre olika system för utlämning. Den hänvisning till de nordiska länderna som ingår i momentet skall preciseras så att man använder en ordalydelse enligt vilken en person i enlighet med denna lag, dvs. nordiska utlämningslagen, kan begäras utlämnad till en stat som nämns i 1 §, dvs. ett nordiskt land. Syftet med denna precisering är att skilja de ovan nämnda situationerna från de situationer där utlämning till ett nordiskt land sker med stöd av EU-utlämningslagen.

Dessutom skall hänvisningen i 1 mom. till en annan stat än ett nordiskt land preciseras så att man använder en ordalydelse enligt vilken en person kan begäras utlämnad till en annan stat som inte är medlemsstat i Europeiska unionen. Syftet med denna precisering är att skilja utlämning till EU:s medlemsstater från utlämning till andra stater. Till övriga delar har momentets innehåll inte ändrats.

Till paragrafen fogas ett nytt *2 mom.* där man beaktar de situationer där de konkurre-

rande framställningarna utgörs av en framställning som gjorts i enlighet med nordiska utlämningslagen och av en framställning som gjorts i enlighet med EU-utlämningslagen. Om utlämning av en och samma person begärs både till en stat som nämns i 1 § så som avses i denna lag och till en medlemsstat i Europeiska unionen så som avses i EU-utlämningslagen, och prövar inrikesministeriet att den första och domstolen att den andra framställningen kan bifallas, skall inrikesministeriet enligt detta moment besluta till vilken stat utlämning skall ske.

Det är ändamålsenligast att inrikesministeriet är den myndighet som fattar beslut om konkurrerande framställningar i sådana situationer där det jämsides med varandra finns beslut både av en domstol och av inrikesministeriet. Man har inte ansett det motiverat att saken skulle behandlas av statsrådet. Det är inte heller ändamålsenligt att ärendet överförs till behandling vid justitieministeriet eftersom inrikesministeriet redan har satt sig in i detaljerna i ärendet.

Till övriga delar har momentet samma innehåll som 1 mom. Inrikesministeriet skall således vid sin prövning av ärendet beakta bestämmelserna i 25 § allmänna utlämningslagen, dvs. de grunder som skall beaktas vid bedömningen av vilken framställning som skall ges företräde. Inrikesministeriet beslutar även huruvida ett sådant villkor som avses i det nämnda 25 § 2 mom. skall fogas till beslutet om utlämning. Detta betyder att inrikesministeriet i vissa situationer kan ha behov av att uppställa sådana villkor som avses i EU-utlämningslagen. När domstolen fattar beslut om utlämning av en person i enlighet med EU-utlämningslagen, uppställer den dock redan i sitt beslut de villkor som behövs för utlämningen. Om inrikesministeriet beslutar att en sådan framställning skall ges företräde eller att en person skall vidareutlämnas till en sådan medlemsstat, härrör sig de villkor som skall uppställas för utlämningen direkt ur domstolens utlämningsbeslut.

I sådana exceptionella situationer där det finns tre olika slags konkurrerande framställningar, dvs. en framställning som gjorts i enlighet med nordiska utlämningslagen, en framställning som gjorts i enlighet med EU-utlämningslagen och en framställning som

gjorts i enlighet med allmänna utlämningslagen, är det klart att prioriteringen skall ske i den ordning som föreskrivs i 1 mom. Det är naturligt att saken i detta fall skall avgöras av statsrådet.

Det föreslagna 3 mom. motsvarar till innehållet det gällande 2 mom. I momentet beaktas dessutom att förutom statsrådet också inrikesministeriet skall fatta beslut om konkurrerande framställningar. Enligt momentet får ändring i statsrådets och inrikesministeriets beslut inte sökas genom besvär. Till dessa delar bibehålls det gällande systemet. Bibehållandet av besvärsförbudet grundar sig i tillämpliga delar på vad som sagts ovan i detaljmotiveringen till allmänna utlämningslagens 34 §.

21 §. Denna paragraf gäller möjligheten att meddela tillstånd till att en person får åtalas för någon annan gärning än den som avses i framställningen om utlämning eller vidareutlämnas till någon annan stat. Det föreslås att man i paragrafen skall ta hänsyn till att det kan uppkomma ett behov av att övergå från det nordiska utlämningsförfarandet till EU-utlämningslagens utlämningssystem även i ett senare skede än när en person utlämnas för första gången.

1–3 mom. skall kvarstå i sin nuvarande form. Enligt 1 mom. får inrikesministeriet i de fall som avses i 7 § på begäran meddela tillstånd till att den som enligt denna lag utlämnats från Finland får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen begånget brott än det som utlämningen grundat sig på, eller att personen i fråga för ett sådant brott får vidareutlämnas till någon annan stat som nämns i 1 §. Den nämnda 7 § innehåller de villkor som skall uppställas när samtycke ges till en framställning om utlämning.

Enligt 2 mom. får tillstånd meddelas endast om det finns förutsättningar för utlämning enligt denna lag, och härvid skall på motsvarande sätt iakttas vad som föreskrivs i 10 § 3 och 4 mom. De nämnda 10 § 3 och 4 mom. innehåller bestämmelser om det utlåtande som skall begäras av högsta domstolen och iakttagandet av detta.

Enligt propositionen ändras 4 mom. och det nuvarande 4 mom. blir 5 mom. Det nämnda 4 mom. innehåller bestämmelser om överföring av ett ärende till EU-utlämningens

system. Om inrikesministeriet konstaterar att samtycke inte på basis av 1 och 2 mom. kan lämnas till en sådan begäran som avses i 1 mom. och som framställts av en i 1 § avsedd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen, skall ministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i EU-utlämningslagen. Dessa situationer gäller tillstånd till att en person får åtalas och vidareutlämnas. Behovet av att övergå till EU-utlämningslagens system kan enligt momentet även uppkomma i ett senare skede, dvs. när personen i fråga redan har utlämnats från Finland till Sverige eller Danmark. Såsom ovan konstaterats i fråga om 9 a §, fattar inrikesministeriet inte först beslut i ärendet enligt nordiska utlämningslagen, utan utför en preliminär granskning av ärendet med stöd av vilken ärendet kan överföras till den behöriga myndigheten.

Det gällande 4 mom. blir 5 mom. Enligt detta moment skall bestämmelserna i 32 § lagen om utlämning för brott iakttas i fråga om det tillstånd som krävs för utlämning till någon annan stat än en sådan stat som nämns i 1 §. Den nämnda paragrafen innehåller bestämmelser om justitieministeriets prövning när det gäller bedömning av huruvida medgivande skall lämnas till en framställning av en utomnordisk stat. Till momentet fogas bestämmelser om den situation som gäller vidareutlämning till en annan medlemsstat i Europeiska unionen än ett nordiskt land. I detta fall skall inrikesministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i EU-utlämningslagen.

1.4. Lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

3 §. Det föreslås att 1 mom. i denna paragraf ändras så att den gärning, för vilken påföljden enligt lagen får verkställas i Finland, också kan utgöras av en sådan gärning som avses i 3 § lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Rambeslutet förutsätter att denna ändring görs, eftersom den föreslagna EU-utlämningslagen innehåller bestämmelser som är

förknippade med verkställighet av frihetsstraff utdömda av andra medlemsstater i Finland. Med stöd av 5 § 4 punkten eller 6 § 6 punkten i den föreslagna lagen kan man i Finland bli tvungen att verkställa ett straff som en finsk medborgare eller den som är varaktigt bosatt i Finland har ålagts i en annan medlemsstat. Detta gäller den situation där en annan medlemsstat har begärt utlämning för verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är en finsk medborgare eller är varaktigt bosatt i Finland och vill avtjäna frihetsstraffet i Finland. I denna situation kan Finland vägra utlämning, men detta förutsätter att det straff som dömts ut i den andra medlemsstaten verkställs i Finland. Enligt de ovan nämnda bestämmelserna skall straffet verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta. I den lag i vilken ändringar här föreslås ingår ingen skyldighet att verkställa ett straff som dömts ut i en främmande stat, men denna skyldighet är omnämnd i den föreslagna EU-utlämningslagen. I fråga om verkställigheten tillämpas bestämmelserna i den lag i vilken ändringar här föreslås. Justitieministeriet skall fatta beslut om verkställigheten.

I de situationer som avses i 8 § EU-utlämningslagen kan man på motsvarande sätt i Finland bli tvungen att verkställa ett frihetsstraff som dömts ut i en annan medlemsstat. I de situationer som avses i nämnda paragraf är det fråga om att Finland har utlämnat en finsk medborgare eller en person som är varaktigt bosatt i Finland till en annan medlemsstat för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, och personen i fråga har anhållit om att få avtjäna ett eventuellt frihetsstraff i Finland. När personen återsänds till Finland skall bestämmelserna i den lag som här är föremål för ändring tillämpas i fråga om verkställigheten av frihetsstraffet.

Bestämmelserna i denna lag kan i regel tillämpas i de ovan avsedda situationerna då ett frihetsstraff som dömts ut i en annan medlemsstat skall verkställas i Finland. Det är dock möjligt att man i Finland blir tvungen att verkställa en påföljd för en sådan gärning som avses i 3 § i den föreslagna EU-utlämningslagen. Denna gärning är sådan som enligt lagstiftningen i den medlemsstat som gjort framställningen om gripande och ut-

lämning ingår i förteckningen i nämnda 3 § 2 mom. och det strängaste straffet för gärningen är enligt medlemsstatens lag ett frihetsstraff på minst tre år. Det förutsätts dock inte att gärningen enligt finsk lag utgör ett straffbart brott. Fastän de gärningar som ingår i förteckningen i nämnda 3 § 2 mom. huvudsakligen är sådana som också enligt finsk lag är straffbara, är det möjligt att det kan vara fråga om en gärning som inte utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden.

3 § 1 mom. 2 punkten i den lag som här är föremål för ändring förutsätter dock att den gärning för vilken det bestämts en påföljd som skall verkställas i Finland utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden. Eftersom denna förutsättning i vissa situationer kan förbli ouppfylld, föreslås i propositionen att det i nämnda 2 mom. skall tas in en hänvisning till 3 § EU-utlämningslagen.

Man kan bli tvungen att verkställa de ovan avsedda straffen också i enlighet med lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål. I den lagen ingår dock inte motsvarande begränsning som i den lag som här är föremål för ändring.

I 3 § har det även uppställts andra förutsättningar för den påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat och som får verkställas i Finland. Enligt 1 mom. 1 punkten skall domen i fråga ha vunnit laga kraft och vara verkställbar i den stat där den har givits. Enligt 3 punkten skall den stat där påföljden har bestämts dessutom ha begärt eller samtyckt till att påföljden verkställs i Finland. Dessa förutsättningar är uppfyllda i de ovan beskrivna situationerna där man i Finland kan bli tvungen att verkställa ett straff i samband med utlämningen. Rambeslutet förpliktar den medlemsstat som har dömt ut ett frihetsstraff att samtycka till att straffet verkställs i Finland, vilket innebär att samtycke alltid föreligger.

Också i 3 § 2 mom. har det uppställts förutsättningar för verkställigheten av ett frihetsstraff i Finland. Enligt detta moment kan en frihetsberövande påföljd verkställas i Fin-

land, om den dömd är finsk medborgare eller har sitt hemvist här och om den dömd har givit sitt samtycke till saken. I de situationer som avses i 5 § 4 punkten och 8 § EU-utlämningslagen är det alltid fråga om finska medborgare eller personer som är varaktigt bosatta i Finland. En person som är varaktigt bosatt i Finland kan anses ha sitt hemvist i Finland. Den dömd skall också alltid ha samtyckt till att frihetsstraffet verkställs i Finland.

Också de förutsättningar som ingår i 3 § 3 mom. kan vara förknippade med utlämningsförfarandet. Om det är fråga om sådana situationer som avses i 5 § 4 mom., 6 § 6 punkten eller 8 § i den föreslagna lagen, skall de nämnda bestämmelserna vid behov beaktas.

9 §. Såsom ovan konstaterats, kan verkställigheten av rambeslutet föranleda situationer där man i Finland kan bli tvungen att verkställa frihetsstraff för gärningar som inte är straffbara i Finland. Detta kommer att vara mycket osannolikt, men med anledning av detta har man föreslagit att 3 § ändras på det ovan angivna sättet. Motsvarande ändringar skall också göras i 9 § som gäller omvandling av den frihetsberövande påföljd som har dömts ut i en främmande stat till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott. Av de skäl som anges ovan i motiveringen till 3 § föreslås att också ordalydelsen i 9 § 1 mom. ändras så att det i momentet tas in en hänvisning till 3 § i den föreslagna EU-utlämningslagen. Om en påföljd som har dömts ut för en sådan gärning skall omvandlas till ett fängelsestraff i Finland, skall den omvandlas till det fängelsestraff som föreskrivs för ett brott som till allvarligheten motsvarar en sådan gärning som avses i 3 § i EU-utlämningslagen.

19 §. Det föreslås att ordalydelsen i denna paragraf ändras så att verkställigheten av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland kan anförtros en främmande stat också om den dömd uppehåller sig i staten i fråga.

Verkställigheten av rambeslutet kan anses förutsätta en sådan ändring. I de situationer där utlämning har begärts för verkställighet av straff, kan den anmodade medlemsstaten nämligen enligt artikel 4.6 i rambeslutet vägra utlämning också om den som begärs ut-

lämnad uppehåller sig i den anmodade medlemsstaten och straffet skall verkställas i denna stat. Enligt propositionen skall den föreslagna EU-utlämningslagen inte innehålla någon bestämmelse enligt vilken utlämning från Finland till en annan medlemsstat kan vägras på denna grund. Trots detta kan en annan medlemsstat vägra verkställa en finsk begäran på basis av att den som begärs utlämnad uppehåller sig i medlemsstaten i fråga. I en sådan situation skall straffet verkställas i den anmodade medlemsstaten.

Enligt paragrafens gällande lydelse kan verkställigheten av ett straff som har dömts ut i Finland anförtros en främmande stat bara om den dömd är medborgare i den främmande staten eller har sitt hemvist där. Enligt den gällande ordalydelsen kan verkställigheten av ett straff inte anförtros en främmande stat om den dömd enbart uppehåller sig i staten i fråga. I de situationer som avses i artikel 4.6 i rambeslutet skulle således ett fängelsestraff som dömts ut i Finland inte kunna verkställas.

Ordalydelsen i den gällande paragrafen grundar sig på europeiska konventionen om överförande av dömda personer (FördrS 13/1987) samt på den förklaring Finland avgivit om vad som avses med medborgare vid tillämpningen av konventionen. Lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder är dock till sin karaktär en allmän lag som kan tillämpas även i andra situationer än vid tillämpningen av den nämnda europeiska konventionen. Det är således möjligt att ändra lagens ordalydelse så att dess tillämpningsområde blir mer omfattande än vad konventionens tillämpningsområde är. Det föreslås att ordalydelsen skall ändras så att även den förutsättning som gäller vistelseorten skall gälla allmänt. Dess tillämpningsområde skall alltså inte vara bundet till de ovan nämnda situationerna som avses i rambeslutet. I praktiken kommer dock sådana situationer sannolikt att uppkomma bara vid tillämpningen av rambeslutet. De övriga förutsättningarna i den gällande lagen kommer fortsättningsvis att vara gällande, såsom förutsättningarna om den främmande statens och den dömdes samtycke samt den finska behöriga myndighetens, dvs. justitiedepartementets, fria prövning. Å andra sidan är

även verkställighet utan den dömdes samtycke möjlig under vissa förutsättningar. Om alla lagens förutsättningar för verkställighet i en främmande stat är uppfyllda, föreligger inga hinder för att verkställigheten av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland kan anförtros den främmande stat där personen i fråga uppehåller sig.

I lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål möjliggörs på motsvarande sätt att ett fängelsestraff som dömts ut i Finland kan verkställas i ett annat nordiskt land om den dömden vid tidpunkten i fråga uppehåller sig i landet (8 §). Eftersom överlåtelse av verkställigheten vid nämnda förfarande är möjlig också utan den dömdes samtycke, förutsätts dessutom att verkställigheten med hänsyn till omständigheterna kan anses ändamålsenlig.

Enligt propositionen finns det inte behov av att ändra ordalydelsen i 3 § på motsvarande sätt, dvs. så att ett frihetsstraff som dömts ut i en främmande stat skulle kunna verkställas i Finland då den dömden uppehåller sig i landet. Eftersom rambeslutet i Finland implementeras så att utlämning inte skall vägras på basis av att den som begärs utlämnad uppehåller sig i Finland, förutsätter implementeringen av rambeslutet i Finland inte att 3 § ändras. Eftersom det i praktiken knappast i andra situationer blir aktuellt att ett fängelsestraff som dömts ut i en främmande stat skall verkställas i Finland då den dömden uppehåller sig i landet, föreslås i propositionen inte en ändring av 3 §.

2. Förklaringar som skall ges med stöd av rambeslutet

Enligt rambeslutet skall medlemsstaterna till rådets generalsekretariat lämna uppgifter som gäller tillämpningen av rambeslutet. Förklaringar kan ges enligt artiklarna 6.3, 7.2, 8.2, 13.4, 25.2, 27.1, 28.2 och 34.2.

Finland skall med stöd av artikel 6 lämna en underrättelse enligt vilken den i 1 punkten avsedda rättsliga myndighet som är behörig att utfärda arresteringsorder i Finland är åklagaren då det är fråga om åtgärder för väckande av åtal. I fråga om framställningar

som gäller verkställighet av frihetsstraff är Brottsförklaringsverket den rättsliga myndighet som utfärdar arresteringsorder. De i 2 punkten avsedda verkställande rättsliga myndigheter som är behöriga att verkställa europeiska arresteringsorder är i Finland Helsingfors, Kuopio, Tammerfors och Uleåborgs tingsrätt samt högsta domstolen. Behöriga att ta emot arresteringsorder är åklagarna vid åklagarämbetet i Helsingfors, Kuopio-regionens, Tammerfors och Uleåborgs härad, samt av särskilda skäl även andra åklagare.

Finland skall med stöd av artikel 7 lämna uppgifter om att Finland utser justitieministeriet och centralkriminalpolisens SIRENE-kontor till centralmyndigheter. I Finlands meddelande skall det dock klargöras att justitieministeriet fungerar som den centralmyndighet som andra medlemsstaters myndigheter kan kontakta i frågor som är förknippade med europeiska arresteringsorder. Om det inte kan anses ändamålsenligt att en arresteringsorder tillställs på något annat sätt, kan justitieministeriet också vid behov ta emot arresteringsordern för vidarebefordran till den behöriga åklagaren. Beträffande centralkriminalpolisens SIRENE-kontor skall det i Finlands meddelande klargöras att kontoret är behörigt att förmedla europeiska arresteringsorder samt all korrespondens i anslutning till dessa till den behöriga åklagaren. Arresteringsordern och korrespondensen i anslutning till denna kan också direkt tillställas den behöriga åklagaren.

Finland skall ge en sådan förklaring som avses i artikel 8.2, enligt vilken Finland godtar en arresteringsorder avfattad på svenska, finska eller engelska.

Finland har i samband med antagandet av rambeslutet gjort en i artikel 13.4 avsedd underrättelse, enligt vilken ett samtycke till utlämning kan återkallas och även ett eventuellt uttryckligt avstående från att utnyttja specialitetsbestämmelsen i artikel 27.2. kan återkallas i Finland. Samtycket kan återkallas i enlighet med den nationella lagstiftningen ända tills utlämningen har verkställts.

Finland skall ge ett sådant meddelande som avses i artikel 25.2, enligt vilket justitieministeriet är den myndighet som i enlighet med den nämnda bestämmelsen är ansvarig för att ta emot framställningar om transitering och

de dokument som krävs, liksom för eventuell övrig skriftväxling avseende framställningar om transitering. Enligt denna proposition skall justitieministeriet besluta om beviljande av tillstånd till transport.

Enligt artiklarna 27.1 och 28.1 i rambeslutet är det möjligt för en medlemsstat att anmäla att dess samtycke inte behöver inhämtas i fråga om avvikelser från den s.k. specialitetsbestämmelsen i artikel 27 eller från vidareutlämningsförbudet i artikel 28. Enligt denna proposition skall Finland inte göra sådana anmälningar, utan av Finland skall samtycke i varje enskilt fall inhämtas i enlighet med artikel 27 eller 28.

Enligt artikel 34.2 skall medlemsstaterna dessutom till rådets generalsekretariat och till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. Varje medlemsstat kan också ange att den omedelbart kommer att tillämpa detta rambeslut i sina förbindelser med de medlemsstater som har lämnat samma underrättelse. Finland har inte för avsikt att ge en sådan underrättelse som möjliggör en tidigare tillämpning av rambeslutet.

Såsom ovan konstaterats, innebär rambeslutets ikraftträdande att den reglering gällande utlämning för brott som ingår i de fördrag som ingåtts medlemsländerna emellan kommer att ersättas av den lagstiftning som ingår i rambeslutet. Grundfördraget i fråga om den gällande regleringen medlemsstaterna emellan utgörs av 1957 års europeiska utlämningskonvention. Enligt artikel 28.3 i nämnda konvention kan medlemsstaterna på grundval av enhetlig lagstiftning arrangera utlämning sinsemellan. Sådana fördragsslutande parter som inte tillämpar den europeiska konventionen i förhållande till varandra, skall underrätta Europarådets generalsekretär om detta. I förhandlingarna mellan medlemsstaterna har det konstaterats att varje medlemsstat bör lämna en sådan underrättelse som avses i artikeln. Finland skall lämna en sådan underrättelse i vilken man redogör för det rättsläge som kommer att bli gällande, dvs. att Finland i förhållande till andra medlemsstater i Europeiska unionen, med undantag för Sverige och Danmark, kommer att tillämpa den lagstiftning som ingår i rambe-

slutet.

3. Ikraftträdande

Enligt artikel 34 i rambeslutet skall medlemsstaterna vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i detta rambeslut före den 31 december 2003. Enligt artikel 31 skall rambeslutets bestämmelser den 1 januari 2004 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser om utlämning för brott. Därför föreslår man att de föreslagna lagarna skall träda i kraft den 1 januari 2004.

4. Lagstiftningsordning

Propositionen innehåller ett förslag om att även finska medborgare med stöd av EU-utlämningslagen mot sin vilja skall kunna utlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen. I fråga om utlämning av finska medborgare skall samma principer iaktas beträffande förutsättningarna och hindren för utlämning som i fråga om utlämning av andra personer. Det faktum att finska medborgare försätts i samma situation som andra personer grundar sig på rambeslutets bestämmelser.

Propositionen innehåller också ett förslag om att en finsk medborgare mot sin vilja skall få transporteras via Finland. I fråga om transport av finska medborgare tillämpas samma principer som gäller för andra personer. I 68 § EU-utlämningslagen ingår bestämmelser om förutsättningarna för transport. En förutsättning för att tillstånd till transport skall beviljas är att de uppgifter som anges i paragrafen har lämnats. De förutsättningar för utlämning som ingår i EU-utlämningslagen behöver inte vara uppfyllda.

Enligt 9 § 3 mom. grundlagen får finska medborgare inte hindras att resa in i landet, landsförvisas eller mot sin vilja utlämnas eller föras till ett annat land. Propositionen står till denna del i strid med 9 § grundlagen. P.g.a. detta borde EU-utlämningslagen stiftas i grundlagstiftningsordning. Grundlagsutskottet har dock i sitt utlåtande 42/2001 rd angående rambeslutet konstaterat att 9 § grundlagen till sitt uttryckssätt kommer att bli klart vilseledande då den lagstiftning som rambeslutet medför bringas i kraft i Finland.

Detta beror på att utlämning av finska medborgare till medlemsstater i Europeiska unionen inte längre kommer att vara ett undantag som är förknippat med grova brott, utan kommer att bli huvudregeln. Grundlagsutskottet har dessutom konstaterat att det inte är acceptabelt med tanke på statsförfattningen att det faktiska rättsläget i landet i en dylik fråga grundar sig på en lösning som väsentligen skiljer sig från grundlagens ordalydelse och som genomförts genom en undantagslag.

Grundlagsutskottets ståndpunkt, enligt vilken 9 § 3 mom. grundlagen skall ändras så

att den motsvarar det faktiska rättsläget i fråga om utlämning av finska medborgare, bör anses välgrundad. I denna proposition föreslås dock inte ändring av grundlagen, utan detta görs i en särskild regeringsproposition.

När det nya 9 § 3 mom. grundlagen som föreslås i den ovan nämnda propositionen har antagits av riksdagen, kan EU-utlämningslagen som ingår i denna proposition antas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag kan en person som uppehåller sig i Finland utlämnas från Finland till en annan av Europeiska unionens medlemsstater eller en person som uppehåller sig i en annan av Europeiska unionens medlemsstater begäras utlämnad till Finland för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas eller ett frihetsstraff verkställas.

straffet enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställningen är ett frihetsstraff på minst ett år, och gärningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden.

När någon har dömts till frihetsstraff skall utlämning beviljas, om den påföljd som har dömts ut är ett frihetsstraff på minst fyra månader och gärningen enligt finsk lag utgör brott eller skulle utgöra brott om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden.

3 §

2 kap.

Utlämning från Finland till en annan medlemsstat*Allmänna förutsättningar*

2 §

Utlämning vid dubbel straffbarhet

Utlämning skall beviljas, om det strängaste

Utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet

Utlämning skall beviljas oberoende av om den gärning som ligger till grund för framställningen utgör brott enligt finsk lag eller inte, om gärningen enligt den ansökande medlemsstatens lagstiftning är en sådan gärning som avses i 2 mom. och det strängaste straffet för gärningen enligt lagstiftningen i medlemsstaten i fråga är ett frihetsstraff på minst tre år.

De gärningar som avses i 1 mom. är

- 1) deltagande i en kriminell organisation,
- 2) terrorism,
- 3) människohandel,
- 4) sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi,
- 5) olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen,
- 6) olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen,
- 7) korruption,
- 8) bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen (FördrS 85/2002),
- 9) penningtvätt,
- 10) penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron,
- 11) IT-brottslighet,
- 12) miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter,
- 13) hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse,
- 14) mord, grov misshandel, orsakande av svår kroppsskada,
- 15) olaglig handel med mänskliga organ och vävnader,
- 16) människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan,
- 17) rasism och främlingsfientlighet,
- 18) organiserad stöld och väpnat rån,
- 19) olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk,
- 20) svindleri,
- 21) beskyddarverksamhet och utpressning,
- 22) förfalskning av varor och piratkopiering,
- 23) förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar,
- 24) förfalskning av betalningsmedel,
- 25) olaglig handel med hormonsubstanser och andra tillväxsubstanser,
- 26) olaglig handel med nukleära eller radioaktiva ämnen,
- 27) handel med stulna fordon,
- 28) våldtäkt,
- 29) mordbrand,
- 30) brott som omfattas av Internationella brottmålsdomstolens behörighet,
- 31) kapning av flygplan eller fartyg,

32) sabotage.

4 §

Framställningar som gäller flera brott

Om en framställning avser flera gärningar och det i fråga om någon av dessa föreligger förutsättningar enligt 2 eller 3 §, får framställningen bifallas även för de övriga gärningarnas del, om dessa eller gärningar som motsvarar dem utgör brott enligt finsk lag.

Grunder för förvägrande

5 §

Ovillkorliga grunder för förvägrande

Utlämning skall förvägras, om

1) amnesti har utfärdats i Finland genom lag för den gärning som ligger till grund för framställningen så som anges i 105 § 2 mom. grundlagen och finsk lag skulle kunna tillämpas på gärningen enligt 1 kap. strafflagen (39/1889),

2) den som begärs utlämnad har dömts genom en lagakraftvunnen dom i Finland eller i någon annan medlemsstat för den gärning som ligger till grund för framställningen och straffet, vid fällande dom, har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet,

3) den som begärs utlämnad inte hade fyllt 15 år när den gärning som ligger till grund för framställningen begicks,

4) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland. Frihetsstraffet skall verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta,

5) den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och

a) gärningen eller en gärning som motsvarar den inte är straffbar i Finland, eller

b) åtalsrätten för brottet har preskriberats enligt finsk lag, eller ett straff inte längre skulle kunna dömas ut eller verkställas,

6) det finns grundad anledning att misstänka att den, som begärs utlämnad, på grund av ursprung, tillhörighet till en viss samhällsgrupp, religion, övertygelse eller politisk åsikt blir utsatt för förföljelse som riktar sig mot hans eller hennes liv eller frihet eller annan förföljelse, eller om det med fog kan antas att hans eller hennes mänskliga rättigheter eller i grundlagen tryggade rättsskydd, yttrandefrihet eller föreningsfrihet kränks.

6 §

Av prövning beroende grunder för förvägrande

Utlämning kan förvägras, om

1) den som begärs utlämnad är åtalad i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen,

2) det i Finland har beslutats att åtal inte skall väckas för den gärning som ligger till grund för framställningen eller det har meddelats åtalseftergift,

3) den gärning som ligger till grund för framställningen i en medlemsstat omfattas av något annat slutligt avgörande än en dom vilket hindrar att åtal väcks,

4) den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och det är ändamålsenligare att behandla saken i Finland,

5) åtalsrätten för brottet har preskriberats enligt finsk lag eller ett straff inte längre skulle kunna dömas ut eller verkställas, och finsk lag kan tillämpas på gärningen enligt 1 kap. strafflagen,

6) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är varaktigt bosatt i Finland och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland, och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att frihetsstraffet avtjänas i Finland. Frihetsstraffet skall verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om detta,

7) den som begärs utlämnad har dömts genom en lagakraftvunnen dom i en annan stat än en medlemsstat i Europeiska unionen eller

i en internationell brottmålsdomstol för den gärning som ligger till grund för framställningen och straffet, vid fällande dom, har avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i domslandet,

8) den gärning som ligger till grund för framställningen har begåtts utanför den ansökande medlemsstatens territorium och finsk lag inte enligt 1 kap. strafflagen skulle kunna tillämpas på gärningen i Finland i en motsvarande situation.

7 §

Samtycke till utlämning

Även om den som begärs utlämnad samtycker till utlämningen kan utlämning förvägras på en sådan grund som anges i 6 § 1 eller 4 punkten.

Villkor

8 §

Villkor som gäller återsändande av den som skall utlämnas

När det beslutas om utlämning av en finsk medborgare för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall som villkor för utlämningen ställas att den utlämnade omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland.

Är den som begärs utlämnad varaktigt bosatt i Finland, kan det bestämmas om ett villkor enligt 1 mom., om personen i fråga i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland och det på grund av hans eller hennes personliga förhållanden eller av något annat särskilt skäl är motiverat att ett eventuellt frihetsstraff får avtjänas i Finland.

De frihetsstraff som avses i 1 och 2 mom. skall verkställas i Finland med iakttagande av

vad som föreskrivs särskilt om detta.

9 §

Villkor som gäller utevarodom

Om utlämning begärs för att ett frihetsstraff som har dömts ut i svarandens utevaro skall kunna verkställas och den dömde inte har delgivits stämningen personligen eller på annat sätt informerats om tidpunkt och plats för den domstolsförhandling som ledde till domen, skall som villkor för utlämningen ställas att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att den som begärs utlämnad kommer att ges möjlighet till en förnyad prövning av saken i medlemsstaten i fråga och möjlighet att vara närvarande vid behandlingen.

Försäkran enligt 1 mom. skall avges innan beslut om utlämningen fattas.

10 §

Villkor som gäller livstidsstraff

Om det i den ansökande medlemsstaten kan följa frihetsstraff på livstid på den gärning som ligger till grund för framställningen, kan utlämningen förenas med villkoret att den ansökande medlemsstaten avger en försäkran om att ett utdömt straff enligt dess lagstiftning eller rättspraxis kan omprövas eller anhållan om benådning göras.

Försäkran enligt 1 mom. skall avges innan beslut om utlämningen fattas.

Behöriga myndigheter

11 §

Behöriga domstolar

Beslut om utlämning och fortsatt förvar fattas av

1) Helsingfors tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Helsingfors eller Kouvola hovrätts domkrets,

2) Kuopio tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Östra Finlands hovrätts domkrets,

3) Tammerfors tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Åbo eller Vasa hovrätts domkrets,

4) Uleåborgs tingsrätt, om den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats inom Rovaniemi hovrätts domkrets.

Av särskilda skäl kan en tingsrätt som nämns i 1 mom. besluta om utlämning och fortsatt förvar oberoende av inom vilken hovrätts domkrets den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats.

12 §

Behöriga åklagare

Om inte något annat föreskrivs i denna lag är åklagarna vid åklagarämbetet i Helsingfors, Kuopio-regionens, Tammerfors och Uleåborgs härad behöriga att sköta de åklagaruppgifter som avses i denna lag.

Av särskilda skäl kan också någon annan åklagare än en sådan som avses i 1 mom. vara behörig åklagare.

Översändande av en framställning om utlämning och framställningens innehåll

13 §

Kontaktordning

Den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten skall sända en framställning om gripande och utlämning till det informationssystem som avses i tillämpningskonventionen till Schengenavtalet om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna (FördrS 23/2001), eller till motsvarande system.

Om det är känt var i Finland den som begärs utlämnad befinner sig, får framställningen sändas till den behöriga åklagaren, antingen direkt eller genom internationella kontaktkanaler.

Åklagaren skall underrätta centralkriminal-

polisen om sådana framställningar som inte har sänts genom centralkriminalpolisen.

14 §

Framställningens innehåll och form

En framställning om gripande och utlämning skall innehålla följande uppgifter:

- 1) identitet och nationalitet i fråga om den som begärs utlämnad,
- 2) namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den behöriga ansökande myndigheten,
- 3) uppgift om det föreligger ett verkställbart rättsligt beslut eller en verkställbar dom som uppfyller villkoren enligt 2 eller 3 §,
- 4) brottets beskaffenhet och brottsrubricering, särskilt i fråga om gärningar som avses i 3 § 2 mom.,
- 5) en beskrivning av omständigheterna kring brottet, inbegripet tidpunkt och plats samt på vilket sätt den som begärs utlämnad har del i brottet,
- 6) det straff som har dömts ut, om det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskala för brottet som föreskrivs i den ansökande medlemsstatens lagstiftning,
- 7) i mån av möjlighet de övriga följderna av brottet.

Framställningen kan översändas skriftligen, i form av ett elektroniskt meddelande eller på något annat sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning.

15 §

Språk och översättningar

En framställning skall avfattas på finska, svenska eller engelska eller åtföljas av en översättning till något av dessa språk.

Den behöriga myndigheten i Finland kan verkställa en framställning även om den inte är avfattad på finska, svenska eller engelska, om det inte annars finns hinder för att framställningen verkställs.

Om en framställning har avfattats på något annat språk än finska eller svenska, skall centralkriminalpolisen se till att framställningen översätts till någotdera av dessa språk.

Gripande och tagande i förvar

16 §

Gripande

En polisman får gripa den som begärs utlämnad med stöd av denna lag, när det har beslutats att personen i fråga skall tas i förvar.

En polisman får gripa den som begärs utlämnad med stöd av denna lag även utan något beslut om att personen i fråga skall tas i förvar, om verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. I fråga om gripandet gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om detta i tvångsmedelslagen (450/1987).

Centralkriminalpolisen och den behöriga åklagaren skall utan dröjsmål underrättas om gripandet. Centralkriminalpolisen skall underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten om att den som begärs utlämnad har gripits.

17 §

Tagande i förvar

För att säkerställa utlämningen får en anställningsberättigad tjänsteman besluta att ta den som begärs utlämnad i förvar. De handlingar som gäller förvaret skall utan dröjsmål sändas till den behöriga åklagaren. Om åklagaren beslutar att förvaret skall fortsätta, skall åklagaren underrätta den behöriga tingsrätten om saken.

I fråga om förvaret gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rannsakningsfängelse.

Den som begärs utlämnad kan meddelas reseförbud i stället för att tas i förvar. I fråga om reseförbudet gäller i tillämpliga delar bestämmelserna om reseförbud i tvångsmedelslagen och bestämmelserna om tagande i förvar i denna lag.

18 §

Fortsatt förvar

Sedan tingsrätten underrättats om att den

som begärs utlämnad har tagits i förvar skall den utan dröjsmål ta upp frågan om huruvida förvaret skall förbli i kraft, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i tvångsmedslagen föreskrivs om handläggning av häktningsyrkanden. Åklagaren skall framställa yrkande i tingsrätten om att förvaret skall förbli i kraft.

Domstolen skall bestämma att beslutet om förvar skall förbli i kraft, om det finns skäl att befara att verkställigheten av en framställning om gripande och utlämning annars kan äventyras. Åklagaren skall underrätta centralkriminalpolisen om tingsrättens beslut.

19 §

Klagomål över fortsatt förvar

Den som har tagits i förvar får utan tidsbegränsning anföra klagomål hos högsta domstolen över ett beslut av tingsrätten om att förvaret skall förbli i kraft.

Biträde och försvarare

20 §

Rätt till biträde och försvarare

Den som begärs utlämnad har rätt att anlita ett biträde.

Om den som begärs utlämnad begär det, skall för honom eller henne förordnas en försvarare. Till försvararen skall betalas en skälig ersättning som fastställs av domstolen och som staten skall svara för. På försvararen tillämpas i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 2 kap. lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

När den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland, skall polisen utan dröjsmål informera personen i fråga om rätten att anlita biträde och om att en försvarare kan förordnas för honom eller henne.

Beredningen av ett utlämningsärende

21 §

Underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad

När den som begärs utlämnad har tagits i förvar eller annars påträffats i Finland med anledning av en framställning om gripande och utlämning, skall centralkriminalpolisen utan dröjsmål bevisligen delge honom eller henne framställningen samt redogöra för dess innehåll. Den som begärs utlämnad skall också upplysas om möjligheten att samtycka till utlämningen och till att han eller hon i den medlemsstat till vilken utlämningen sker åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs, samt till vidareutlämning till någon annan medlemsstat. Den som begärs utlämnad skall dessutom upplysas om innebörden av samtycket. Personen i fråga skall också tillfrågas om han eller hon har för avsikt att samtycka till utlämningen eller anser att de grunder för förvägande eller de villkor som anges i denna lag kan tillämpas i saken.

De underrättelser och förfrågningar som avses i 1 mom. skall göras på ett språk som den som begärs utlämnad förstår. Bestämmelser om användningen av finska och svenska finns i språklagen (423/2003).

Över de åtgärder som har vidtagits skall upprättas ett protokoll, i vilket skall antecknas åtgärderna samt de uppgifter som har erhållits. Centralkriminalpolisen skall tillställa den behöriga åklagaren protokollet och de övriga handlingarna.

22 §

Iakttagande av tidsfristerna

Åklagaren skall, efter att i enlighet med 17 § ha fått de handlingar som gäller tagande i förvar, se till att utlämningsärendet behandlas utan dröjsmål så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt denna lag.

23 §

Begäran om kompletterande uppgifter

Åklagaren och polisen kan vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. En tidsfrist får fastställas inom vilken uppgifterna skall lämnas.

24 §

Översändande av en framställning till tingsrätten

Åklagaren skall hos tingsrätten göra en framställning om att denna fattar beslut om utlämningen. Framställningen skall göras skriftligen. Åklagaren skall tillställa den som begärs utlämnad en kopia av framställningen.

I framställningen skall uppges

1) den tidpunkt när den som begärs utlämnad har gripits eller annars påträffats i Finland,

2) om och när den som begärs utlämnad har tagits i förvar,

3) vilka förutsättningar, grunder för förvägande och villkor som gäller utlämningen,

4) om den som begärs utlämnad har uppgett att han eller hon har för avsikt att ge sitt samtycke till utlämningen eller ge annat samtycke enligt denna lag, samt

5) om det finns andra framställningar om utlämning som gäller den som begärs utlämnad.

I framställningen skall dessutom uppges namn och kontaktuppgifter för den som begärs utlämnad och dennes biträde. Till framställningen skall fogas framställningen om gripande och utlämning, eventuella kompletterande uppgifter som har lämnats och centralkriminalpolisens protokoll.

Behandlingen av ett utlämningsärende

25 §

Andra bestämmelser som skall iakttas

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas vid behandlingen av ett utlämningsärende i tingsrätten i tillämpliga delar vad

som föreskrivs om behandling av brottmål i tingsrätten.

26 §

Iakttagandet av tidsfristerna i tingsrätten

Tingsrätten skall se till att ett utlämningsärende behandlas utan dröjsmål så att domstolen kan iakttä tidsfristerna enligt denna lag.

27 §

Tingsrättens sammansättning och sammanträdet i tingsrätten

Vid behandlingen av ett utlämningsärende är tingsrätten domför även med ordföranden ensam. Ett sammanträde kan hållas även vid en annan tidpunkt och på en annan plats än vad som föreskrivs om allmän underrätts sammanträde.

Ett utlämningsärende kan behandlas vid det sammanträde i tingsrätten där det avgörs om förvaret skall förbli i kraft. Om inte tingsrätten anser att det är uppenbart onödigt kan ärendet behandlas vid ett särskilt sammanträde.

Tingsrätten skall efter att ha fått åklagarens framställning underrätta åklagaren och den som begärs utlämnad om tidpunkten och platsen för det sammanträde vid vilket saken skall behandlas. Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, skall denne dessutom underrättas om vilken påföljden kan vara om han eller hon inte infinner sig till sammanträdet.

28 §

Närvaro vid sammanträdet

Åklagaren skall vara närvarande vid tingsrättens sammanträde och där redogöra för innehållet i sin framställning. Åklagaren skall bevaka den ansökande medlemsstatens intresse.

Om den som begärs utlämnad har tagits i förvar, skall han eller hon hämtas till tingsrättens sammanträde och höras med anledning av innehållet i åklagarens framställning.

Om den som begärs utlämnad inte har tagits i förvar, skall han eller hon ges tillfälle att bli hörd med anledning av innehållet i åklagarens framställning. Om den som begärs utlämnad uteblir från behandlingen utan laga förfall, kan saken prövas och avgöras trots hans eller hennes utevaro.

29 §

Samtycke

Den som begärs utlämnad skall personligen vid tingsrättens sammanträde meddela om han eller hon samtycker till utlämningen eller till att han eller hon i den medlemsstat till vilken utlämningen sker åtalas, straffas eller berövas friheten för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämning begärs, eller till vidareutlämning till någon annan medlemsstat.

Innan samtycke enligt 1 mom. ges skall tingsrätten underrätta den som begärs utlämnad om innebörden av samtycket.

Det samtycke som avses i 1 mom. och den underrättelse som avses i 2 mom. skall protokollföras.

30 §

Återkallelse av samtycke

Den som begärs utlämnad kan återkalla ett samtycke som avses i denna lag till dess att beslutet om utlämning har verkställts.

Om den som begärs utlämnad återkallar sitt samtycke till utlämningen, skall den tid som förflyter mellan dagen för samtycket och dagen för återkallelsen inte beaktas när tidsfristerna enligt denna lag beräknas.

31 §

Begäran om kompletterande uppgifter

Innan tingsrätten fattar sitt beslut kan den vid behov begära kompletterande uppgifter av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Tingsrätten får utsätta en tid inom vilken uppgifterna skall lämnas. Den som begärs utlämnad skall höras med anledning av de uppgifter som lämnats, så

som anges i 28 §.

32 §

Tidsfrister

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen, skall tingsrätten fatta beslut om utlämningen inom 3 dagar från den dag då samtycket gavs. Tingsrätten skall dock alltid fatta beslutet inom 26 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom den nämnda tiden, skall det fattas så snart som möjligt.

33 §

Tingsrättens beslut

Om det ställs ett sådant villkor för utlämningen som avses i 8—10 § skall villkoret anges i tingsrättens beslut. Dessutom skall i tingsrättens beslut uppges eventuellt samtycke som den som begärs utlämnad har avgivit. Om tingsrätten beviljar utlämning, skall i beslutet också nämnas att den ansökande medlemsstaten är skyldig att iakttå bestämmelserna i artiklarna 27 och 28 i rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna (2002/584/RIF).

Beviljar tingsrätten utlämning, skall den som begärs utlämnad hållas i förvar, om inte domstolen bestämmer något annat. Vägrar tingsrätten utlämning, kan den efter att ha hört åklagaren och den som begärs utlämnad i saken bestämma att förvaret fortsätter till dess att beslutet om utlämningen har vunnit laga kraft eller högsta domstolen bestämmer något annat.

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller i tillämpliga delar också reseförbud.

34 §

Konkurrerande framställningar

Om flera medlemsstater begär utlämning av samma person, skall domstolen när den fattar beslut om utlämningen också besluta till vilken av medlemsstaterna personen i frå-

ga skall utlämnas. När domstolen fattar beslutet skall den beakta alla de omständigheter som inverkar på saken, särskilt gärningarnas art och den plats där de begicks, datum för respektive framställning samt huruvida syftet med framställningen är att vidta åtgärder för väckande av åtal eller att verkställa ett frihetsstraff.

Om framställningarna gäller olika brott, kan domstolen samtidigt bestämma att den som utlämnas till en medlemsstat skall vidareutlämnas från denna stat till en annan medlemsstat på de villkor som anges i denna lag.

Om både en medlemsstat och en utomnordisk stat som inte hör till Europeiska unionen begär utlämning av samma person och domstolen anser att medlemsstatens framställning kan bifallas enligt denna lag och justitieministeriet anser att den framställning som gjorts hos ministeriet kan bifallas, skall justitieministeriet så som anges i 25 § lagen om utlämning för brott (456/1970) avgöra till vilken stat utlämning skall ske. Domstolen skall skjuta upp verkställigheten av ett lagakraftvunnet beslut och sända beslutet till justitieministeriet, som avgör saken.

Om både en medlemsstat och en internationell brottmålsdomstol begär utlämning av samma person, skall domstolsbehandlingen av en framställning enligt denna lag skjutas upp till dess att justitieministeriet har fattat beslut om den framställning som gjorts hos ministeriet.

35 §

Förseningar

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från det att den som begärs utlämnad greps, skall åklagaren underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och ange skälen till förseningen.

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen och ärendet inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 10 dagar från det att samtycket gavs, skall åklagaren på motsvarande sätt lämna en sådan underrättelse som avses i 1 mom.

Om ett utlämningsärende inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom

30 dagar efter att de tidsfrister som anges i 1 och 2 mom. har löpt ut, skall åklagaren underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen.

36 §

Underrättelse om beslutet

Åklagaren skall omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och centralkriminalpolisen om ett lagakraftvunnet beslut som gäller utlämning. Om utlämning har vägrats, skall den ansökande medlemsstaten också informeras om grunden för vägran. Den ansökande medlemsstaten skall också informeras om hur länge den som begärs utlämnad har varit frihetsberövad i Finland med anledning av framställningen om gripande och utlämning.

Ändringssökande

37 §

Besvärsmått

Ett beslut om utlämning som tingsrätten har fattat får utan ansökan om besvärstillstånd överklagas hos högsta domstolen genom besvär.

38 §

Anförande av besvär

Den som vill söka ändring i tingsrättens beslut om utlämning skall inom sju dagar från beslutet tillställa tingsrätten en till högsta domstolen riktad besvärsskrift. Besvär som inte har anförts inom den utsatta tiden upptas inte till prövning.

39 §

Bemötande av besvären

Ändringssökandens motpart har rätt att skriftligen bemöta besvären. För avgivande av bemötande får motparten från tingsrätten kopior av besvärsskriften och av de handlingar som fogats till den. Tiden för inläm-

nande av bemötande är sju dagar från den dag då besvärstiden löper ut. Motparten skall inom denna tid tillställa tingsrätten ett skriftligt bemötande. Ändringssökanden får från tingsrätten en kopia av bemötandet och av de handlingar som fogats till det.

40 §

Översändande av handlingarna till högsta domstolen

Utan dröjsmål efter att besvärsskriften med bilagor har inkommit till tingsrätten skall tingsrätten sända dessa till högsta domstolen. Akten i ärendet och en kopia av tingsrättens beslut skall översändas samtidigt. På motsvarande sätt skall bemötandet med bilagor sändas till högsta domstolen utan dröjsmål efter att de har inkommit.

41 §

Ärendets brådskande natur

Högsta domstolen skall behandla ärendet i brådskande ordning och fatta beslutet i fråga om utlämningen senast 20 dagar efter att tiden för ingivande av bemötande har löpt ut.

Om tidsfristen i 1 mom. av särskilda skäl inte kan iakttas, skall beslutet fattas så snart som möjligt.

42 §

Övriga bestämmelser

Om inte något annat följer av annan lagstiftning, tillämpas på ändringssökandet i övrigt i tillämpliga delar de bestämmelser i 30 kap. rättegångsbalken som gäller fullföljd i ett ärende som hovrätten handlagt i första instans. På behandlingen av ett ärende i högsta domstolen tillämpas också i tillämpliga delar de bestämmelser i denna lag som gäller behandlingen av ärenden i tingsrätten.

43 §

Frigivning

Om högsta domstolen vägrar utlämning,

skall den bestämma att den som hålls i förvar genast skall frigges eller ett eventuellt reseförbud upphävas.

Verkställighet

44 §

Verkställande myndighet

Centralkriminalpolisen svarar för verkställigheten av ett beslut om utlämning.

45 §

Verkställighet av beslut

Ett beslut om utlämning verkställs när det har vunnit laga kraft.

Den som begärs utlämnad kan skriftligen meddela tingsrätten att han eller hon inte kommer att överklaga tingsrättens beslut. Med den behöriga åklagarens samtycke kan beslutet då verkställas innan det har vunnit laga kraft.

46 §

Tiden för verkställigheten

Den som begärs utlämnad skall utlämnas till de behöriga myndigheterna i den ansökande medlemsstaten så snart som möjligt, vid den tidpunkt som de behöriga myndigheterna kommer överens om. Personen i fråga utlämnas dock senast tio dagar efter det att beslutet om utlämning vann laga kraft.

Om det inte är möjligt att iaktta den tidsfrist som anges i 1 mom. på grund av ett oöverstigligt hinder i Finland eller i den ansökande medlemsstaten, skall de behöriga myndigheterna komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

47 §

Senareläggning av verkställigheten

Domstolen kan senarelägga verkställigheten av ett beslut om utlämning, om omstän-

digheterna är sådana att utlämningen skulle vara oskäligen av humanitära skäl. Beslutet om utlämning skall verkställas så snart sådana omständigheter inte längre föreligger. De behöriga myndigheterna skall då komma överens om en ny tidpunkt för utlämningen. Utlämningen skall äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

48 §

Frigivning

När de tidsfrister som avses i 46 och 47 § har löpt ut skall den som begärs utlämnad friges, om personen i fråga fortfarande hålls i förvar.

49 §

Uppskov med verkställigheten

Domstolen kan skjuta upp verkställigheten av ett beslut om utlämning så att den som skall utlämnas kan åtalas i Finland för en annan gärning än den som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning eller, om dom redan har fallit, kan avtjäna det straff som har dömts ut.

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning kan domstolen tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten på villkor som skall fastställas särskilt i en överenskommelse mellan de behöriga myndigheterna. Överenskommelsen skall göras skriftligen.

Specialitetsbestämmelse och vidareutlämning

50 §

Framställning om tillstånd

En medlemsstat som har gjort en framställning om gripande och utlämning kan på begäran ges tillstånd till att en person som har utlämnats från Finland får åtalas, straffas eller berövas friheten i medlemsstaten i fråga för ett annat brott som begåtts före utlämningen än det för vilket utlämningen skett, eller vidareutlämnas till någon annan medlemsstat. Framställningen skall tillställas den

behöriga åklagaren, och den skall innehålla de uppgifter som avses i 14 §.

51 §

Beviljande av tillstånd

Vid förfarandet för beviljande av tillstånd enligt 50 § iaktas i tillämpliga delar vad som i denna lag föreskrivs om behandlingen av utlämningsärenden. För den utlämnade skall förordnas en i 20 § avsedd försvarare, som skall höras vid tingsrättens sammanträde innan tillstånd beviljas. Vid behov kan tingsrätten också ge den utlämnade tillfälle att bli hörd skriftligen.

Tingsrätten skall bevilja tillstånd, om utlämning skulle vara tillåten enligt denna lag. Vid behov skall tingsrätten bestämma om sådana villkor som anges i 8—10 §.

Beslutet skall fattas inom 30 dagar från det att framställningen inkom till åklagaren. Om beslutet av särskilda skäl inte kan fattas inom denna tid, skall det fattas så snart som möjligt.

52 §

Ändringssökande

Ett sådant beslut av tingsrätten som avses i 51 § får överklagas hos högsta domstolen genom besvär, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 37—43 § föreskrivs om ändringssökande.

3 kap.

Utlämning från en annan medlemsstat till Finland*Allmänna förutsättningar*

53 §

Förutsättningarna för en framställning

Framställning kan göras om att en person som uppehåller sig i en annan medlemsstat skall gripas och utlämnas till Finland för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, om det strängaste straffet enligt finsk

lag för den gärning som ligger till grund för framställningen är fängelse i minst ett år. Framställningen skall grunda sig på ett häktningsbeslut.

Framställning kan göras om gripande och utlämning till Finland för att ett frihetsstraff skall kunna verkställas, om en verkställbar dom har meddelats i Finland för den gärning som ligger till grund för framställningen och om den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff på minst fyra månader.

Om det strängaste straffet enligt finsk lag för den gärning som ligger till grund för framställningen om gripande och utlämning är fängelse i minst tre år och det är fråga om någon av de gärningar som nämns i 3 § 2 mom., skall den anmodade medlemsstaten underrättas om detta i framställningen.

Om den gärning som ligger till grund för framställningen uppfyller villkoren i 1 eller 2 mom., kan utlämning begäras också för gärningar som inte uppfyller villkoren enligt någotdera momentet.

Förfarande

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsverket.

55 §

Kontaktordning

Den behöriga myndighet som avses i 54 § skall sända framställningen till det informationssystem som avses i tillämpningskonventionen till Schengenavtalet om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna, eller till motsvarande system.

Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, får den behöriga myndighet som avses i 54 § översända framställningen till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat, antingen direkt eller genom in-

ternationella kontaktkanaler.

Den behöriga myndighet som avses i 54 § skall underrätta centralkriminalpolisen om sådana framställningar som inte sänds genom centralkriminalpolisen.

56 §

Framställningens innehåll och form

En framställning om gripande och utlämning skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom., och den kan översändas så som anges i 14 § 2 mom.

57 §

Språk och översättningar

Om det är känt var den som begärs utlämnad befinner sig, skall framställningen avfattas på den anmodade medlemsstatens språk. Om denna medlemsstat har meddelat att den också godkänner framställningar på något annat språk, kan framställningen avfattas på ett av medlemsstaten godkänt språk.

Centralkriminalpolisen skall se till att framställningarna översätts enligt 1 mom. och översänds till den anmodade medlemsstaten.

Specialitetsbestämmelse

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland får inte åtalas, straffas eller berövas friheten för något annat brott som begåtts före utlämningen än det som låg till grund för utlämningen.

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte, om

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,

2) brottet inte kan leda till fängelsestraff,

3) brottmålet inte föranleder åtgärder som innebär att den utlämnades frihet inskränks,

4) den utlämnade kommer att bli föremål för en icke-frihetsberövande påföljd, inbegripet en ekonomisk påföljd eller en åtgärd som träder i stället för en sådan påföljd, även om påföljden inskränker hans eller hennes frihet.

5) den utlämnade har samtyckt till att bli utlämnad och avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom.,

6) den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa det förbud som avses i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen. Avståendet skall göras inför tingsrätten i enlighet med 29 §,

7) den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelser från förbudet, eller

8) den medlemsstat som har utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelser från förbudet skall anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat.

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen skall grunda sig på ett sådant häktningsbeslut som avses i 59 §, och den skall åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Brottspåföljdsverket kan begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland med stöd av 2 mom. 3 punkten. De framställningar som avses i detta moment skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

59 §

Förutsättningarna för ett häktningsbeslut

Om den som utlämnats från en medlemsstat till Finland på sannolika skäl misstänks för att ha gjort sig skyldig till någon annan än en i beslutet om utlämning avsedd gärning på vilken fängelsestraff kan följa och som har begåtts innan personen utlämnades till Finland, kan domstolen på yrkande av en anställningsberättigad tjänsteman bestämma att personen skall häktas i syfte att få den andra medlemsstatens samtycke till att personen åtalas för gärningen i fråga. Den som är

misstänkt för brott får dock inte berövas sin frihet med stöd av detta häktningsbeslut förrän medlemsstaten i fråga har gett sitt samtycke till att åtal väcks för den gärning som avses i häktningsbeslutet. Häktningsbeslutet förfaller om medlemsstaten inte ger sitt samtycke till att åtal väcks.

Om den andra medlemsstaten har gett sitt samtycke enligt 1 mom. och den misstänkte har berövats sin frihet med stöd av det i momentet avsedda häktningsbeslutet, skall frågan om häktning av den misstänkte med stöd av 1 kap. 8 § tvångsmedelslagen föras till domstol för avgörande med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 13 och 14 § i nämnda kapitel. Om den misstänkte har berövats sin frihet av någon annan orsak, skall häktningsbeslutet så snart den andra medlemsstatens samtycke erhållits utan dröjsmål föras till domstol för handläggning.

I övrigt skall i fall som avses i 1 och 2 mom. i tillämpliga delar iaktas vad som i tvångsmedelslagen föreskrivs om handläggning av häktningsärenden.

Vidareutlämning

60 §

Förbud mot vidareutlämning

Den som har utlämnats från en medlemsstat till Finland får inte vidareutlämnas till en annan medlemsstat eller till en stat som inte hör till Europeiska unionen.

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte på vidareutlämning till en annan medlemsstat av en person som utlämnats från en medlemsstat till Finland, om

1) den utlämnade har haft möjlighet att lämna Finland men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till Finland efter att först ha lämnat landet,

2) den utlämnade har samtyckt till att bli utlämnad och har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom.,

3) den utlämnade efter sin utlämning uttryckligen har avstått från att åberopa förbudet i 1 mom. med avseende på specifika gärningar som begåtts före utlämningen. Avstå-

endet skall göras inför tingsrätten i enlighet med 29 §,

4) den medlemsstat som har utlämnat personen ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet, eller

5) den medlemsstat som har utlämnat personen har anmält till generalsekretariatet för Europeiska unionens råd att samtycke till avvikelse från förbudet skall anses ha avgivits, om inte den behöriga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat.

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte på vidareutlämning till en stat som inte hör till Europeiska unionen av den som utlämnats till Finland från en medlemsstat, om den utlämnande staten ger sitt samtycke till avvikelse från förbudet.

61 §

Framställning om vidareutlämning

Om en medlemsstat gör en framställning om att någon som har utlämnats till Finland från en annan medlemsstat skall vidareutlämnas till den och vidareutlämning inte är möjlig enligt 60 § 2 mom. 1—3 eller 5 punkten, skall den behöriga åklagaren begära samtycke till vidareutlämningen av den medlemsstat från vilken personen utlämnades till Finland. Framställningen skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

62 §

Hörande före beslutet om utlämning

När en annan medlemsstat gör en framställning om gripande och utlämning för att åtgärder för väckande av åtal skall kunna vidtas, skall den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994), innan beslut om utlämningen fattas, på begäran av den ansökande medlemsstaten ge sitt samtycke till att den som begärs utlämnad hörs i enlighet med den nämnda lagen.

Den behöriga myndighet som avses i

1 mom. kan på motsvarande sätt begära att en person som begärs utlämnad från en annan medlemsstat till Finland skall höras.

63 §

Upphävande av villkor

Om den som begärs utlämnad har utlämnats till Finland från någon annan stat än en sådan som hör till Europeiska unionen och är bunden av de villkor som gäller den utlämningen, får personen i fråga inte utlämnas till en annan medlemsstat utan samtycke av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde.

I en sådan situation som avses i 1 mom. skall den behöriga myndigheten begära samtycke till utlämningen av den stat från vilken utlämningen till Finland skedde. De tidsfrister som anges i denna lag börjar löpa först när villkoren inte längre är i kraft.

64 §

Privilegier och immunitet

Om den som begärs utlämnad från Finland har rätt till privilegier eller immunitet avseende rättegång eller verkställighet, börjar tidsfristerna enligt denna lag löpa från och med den dag när den behöriga domstolen fick vetskap om att dessa privilegier eller denna immunitet upphävts.

65 §

Husrannsakan, kroppsvisitation och kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom

Den behöriga myndigheten enligt lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden får, även om den medlemsstat som har gjort framställningen om gripande och utlämning inte har begärt detta, företa husrannsakan samt kroppsvisitation och kroppsbesiktning och verkställa beslag under de förutsättningar som anges i nämnda lag, så som särskilt föreskrivs om detta.

Domstolen kan i beslutet om utlämning bestämma att ett föremål som har tagits i beslag

eller egendom som har dömts förverkad skall överföras till den ansökande medlemsstaten så som särskilt föreskrivs om detta.

Den behöriga myndighet som avses i 1 mom. kan på motsvarande sätt hos en annan medlemsstat framställa en begäran om husrannsakan, kroppsvisitation eller kroppsbesiktning samt beslag och överföring av egendom till Finland.

66 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Domstolen skall så som föreskrivs i 6 kap. 13 § strafflagen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från ett eventuellt straff som den som utlämnats till Finland döms till.

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, skall direktören för straffanstalten avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade skall avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § strafflagen.

67 §

Kostnader

Hos den medlemsstat som gjort en framställning tas inte ut ersättning för kostnaderna för verkställighet av framställningen.

Transport

68 §

Tillstånd till transport

Justitieministeriet beviljar i enlighet med 33 § lagen om utlämning för brott tillstånd till att en person som begärs utlämnad från en medlemsstat eller en stat som inte hör till Europeiska unionen till en annan medlemsstat får transporteras via Finland, om justitieministeriet har fått uppgifter om

- 1) personens identitet och nationalitet,
- 2) att det finns en framställning om utlämning,

3) brottets beskaffenhet och brottsrubricering, samt

4) omständigheterna kring brottet, inbegripet tidpunkt och plats.

Framställningen om transport får sändas till justitieministeriet på vilket sätt som helst som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Justitieministeriet skall meddela sitt beslut på samma sätt.

69 §

Framställning om transport

Om en person som begärs utlämnad skall transporteras till Finland via en annan medlemsstat, skall den behöriga myndigheten begära tillstånd till transporten. Framställningen skall innehålla de uppgifter som anges i 68 § 1 mom. 1—4 punkten, och den skall sändas så som anges i 68 § 2 mom.

70 §

Transport med flyg

Som transport betraktas inte transport med flyg utan mellanlandning. Om en landning görs före den slutliga destinationen, tillämpas dock 68 och 69 §.

71 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Ikraftträdande

72 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas på framställningar om gripande och utlämning som har översänts den 1 januari 2004 eller senare. På andra medlemsstaters framställningar om utlämning

som är anhängiga i Finland när lagen träder i kraft tillämpas den lag som gällde den 31 december 2003.

Om en annan medlemsstat har meddelat att den vid mottagandet av framställningar tillämpar de bestämmelser som gällde före den

1 januari 2004 på gärningar som har begåtts före en av medlemsstaten uppgiven tidpunkt, tillämpar också Finland som ansökande medlemsstat den lag som gällde före den nämnda dagen.

2.

Lag

om ändring av lagen om utlämning för brott

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 7 juli 1970 om utlämning för brott (456/1970) 2 § 2 mom., 6 § 3 mom., 10 § 2 mom., mellanrubriken före 34 § och 35—48 §, sådana de lyder i lag 182/1999, samt *ändras* 1 § 2 mom., 3, 4, 12 och 25 §, 26 § 1 mom., 32 § 1 mom., 33 § 2 mom. och 34 §, av dessa lagrum 3 och 12 §, 32 § 1 mom., 33 § 2 mom. och 34 § sådana de lyder i nämnda lag 182/1999 samt 4 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 298/2002, som följer:

1 §

I fråga om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen samt mellan Finland och de övriga nordiska länderna föreskrivs särskilt.

3 §

För ett brott som har begåtts i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg får utlämning ske endast om lagföring för brottet i den ansökande staten anses ändamålsenlig och det straff som i denna stat skulle kunna följa på brottet inte väsentligt avviker från den påföljd som enligt finsk lag kan följa på brottet. Begärs utlämning för verkställighet av straff, får begäran bifallas endast om straffpåföljden inte väsentligt avviker från vad som här hade kunnat följa på brottet.

4 §

Utlämning får inte ske, om inte den gärning för vilken utlämning begärs är eller, om den hade begåtts i Finland under motsvarande

förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst ett år.

Den som i en främmande stat har dömts för en gärning som avses i 1 mom. får utlämnas endast om den utmäta påföljden omfattar förlust av friheten i minst fyra månader.

Avser begäran om utlämning flera gärningar och föreligger ovan nämnda förutsättningar i fråga om någon av dessa, får begäran bifallas även för de övriga gärningarnas del, om dessa eller gärningar som motsvarar dem är straffbelagda enligt finsk rätt.

Utän hinder av 1 och 2 mom. kan utlämning ske för en gärning som, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som penningförfalskningsbrott, förberedelse till penningförfalskning eller användning av falska pengar.

12 §

Vid beviljande av utlämning skall följande villkor i tillämpliga delar ställas:

1) utan medgivande enligt 32 § får den utlämnade inte i den stat till vilken utlämningen sker åtalas eller straffas för något annat brott som begåtts före utlämningen eller vidareutlämnas till en annan stat, utom i det fall att den utlämnade inte har lämnat landet inom 45 dagar efter det att inget hinder för detta förelåg, eller om den utlämnade återvänt dit efter att ha lämnat landet,

2) den utlämnade får inte utan tillstånd åtalas för det ifrågavarande brottet vid en domstol som har fått behörighet att döma i sådana mål endast tillfälligt eller under särskilda undantagsförhållanden,

3) ett dödsstraff som ådömts den utlämnade får inte verkställas.

I det fall som avses i 5 § skall uttryckligen anges att den som utlämnas inte får straffas enligt en bestämmelse som avser militärt brott.

När någon enligt 6 § utlämnas för en gärning som inte till sin huvudsakliga beskaffenhet kan anses som ett politiskt brott, skall som villkor ställas att gärningen, då den utlämnade döms till straff, inte får anses som ett politiskt brott.

Då utlämning beviljas kan dessutom ställas andra villkor som anses nödvändiga.

25 §

Om flera främmande stater begär utlämning av samma person och ingen av framställningarna är sådan att på den skall tillämpas lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960), skall justitieministeriet, med hänsyn till brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga omständigheter som inverkar på saken, bestämma till vilken stat utlämning skall ske.

Om framställningarna avser olika brott, får samtidigt bestämmas att den som utlämnas till en stat skall utlämnas vidare från denna stat till en annan stat på de villkor som möjliggör utlämning till den ifrågavarande staten.

26 §

Om en polis- eller åklagarmyndighet eller, i

fråga om verkställighet av straff, Brottsåtgärdsverket önskar att framställning skall göras om utlämning till Finland av en person som uppehåller sig i en främmande stat, skall myndigheten eller verket rikta en begäran om detta till justitieministeriet. Anser ministeriet att begäran skall bifallas, gör ministeriet framställningen på diplomatisk väg, om inte något annat överenskommit med den främmande staten.

32 §

Utan hinder av villkoren för utlämning kan justitieministeriet på framställning av en främmande stat lämna medgivande till att den som utlämnats får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen förövat brott än det som låg till grund för utlämningen, eller vidareutlämnas till en annan stat. Beträffande framställningen och de villkor som skall ställas för utlämningen gäller på motsvarande sätt vad som föreskrivs om utlämning från Finland.

33 §

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk medborgare transporteras genom Finland, om det finns sådana förutsättningar för utlämning av personen i fråga till den mottagande staten som föreskrivs i lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan, eller om det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/).

34 §

I beslut som justitieministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960) 20 och 21 §, sådana de lyder, 20 § i lag 457/1970 och 21 § delvis ändrad i sistnämnda lag och i lag 466/1987, samt

fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

9 a §

Om inrikesministeriet konstaterar att utlämning till en i 1 § nämnd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen inte är möjlig med stöd av denna lag, skall ministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/).

20 §

Begärs utlämning av en och samma person både till en stat som nämns i 1 § så som avses i denna lag och till en annan stat, som inte är medlemsstat i Europeiska unionen, och prövar inrikesministeriet att den första och justitieministeriet att den andra framställningen kan bifallas, skall statsrådet, med beaktande av bestämmelserna i 25 § lagen den 7 juli 1970 om utlämning för brott, på fördragning från justitieministeriet besluta till vilken stat utlämning skall ske. Statsrådet beslutar även om ett sådant villkor som avses i den nämnda 25 § 2 mom. skall tas in i beslutet om utlämning.

Begärs utlämning av en och samma person både till en stat som nämns i 1 § så som avses i denna lag och till en medlemsstat i Europeiska unionen så som avses i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen,

och prövar inrikesministeriet att den första och domstolen att den andra framställningen kan bifallas, skall inrikesministeriet, med beaktande av bestämmelserna i 25 § lagen om utlämning för brott, besluta till vilken stat utlämning skall ske. Inrikesministeriet beslutar även om ett sådant villkor som avses i 25 § 2 mom. i den sistnämnda lagen skall tas in i beslutet om utlämning.

I statsrådets och inrikesministeriets beslut får ändring inte sökas genom besvär.

21 §

Inrikesministeriet får i de fall som avses i 7 § på begäran meddela tillstånd till att den som enligt denna lag utlämnats från Finland får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen begånget brott än det som utlämningen grundat sig på, eller att personen i fråga för ett sådant brott får vidareutlämnas till någon annan stat som nämns i 1 §.

Tillstånd får meddelas endast om det finns förutsättningar för utlämning enligt denna lag, och härvid skall på motsvarande sätt iakttas vad som föreskrivs i 10 § 3 och 4 mom.

En begäran som avses i denna paragraf skall innehålla uppgifter om brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet samt, om begäran avser väckande av åtal eller vidareutlämning i sådant syfte, om den straffbestämmelse som anses bli tillämplig på brot-

tet. Av begäran skall ytterligare framgå att den som avses i begäran har blivit underrättad om det rättsmedel som nämns i 10 § 3 mom.

Om inrikesministeriet konstaterar att samtycke inte på basis av 1 och 2 mom. kan lämnas till en sådan begäran som avses i 1 mom. och som framställts av en i 1 § avsedd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen, skall ministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

I fråga om det tillstånd som krävs för utlämning till någon annan stat än en sådan som nämns i 1 § skall iakttas bestämmelserna i 32 § lagen om utlämning för brott. Om det är fråga om utlämning till någon annan medlemsstat i Europeiska unionen än en sådan stat som nämns i 1 §, skall inrikesministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 16 januari 1987 om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 3 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 19 § 2 mom.,

dessas lagrum sådana de lyder, 3 § 1 mom. och 9 § 1 mom. i lag 9/1994 samt 19 § 2 mom. i lag 236/2001, som följer:

3 §

En påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat får verkställas i Finland, om

1) domen har vunnit laga kraft och den är verkställbar i den stat där den har givits,

2) den gärning för vilken påföljden har bestämts utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden, eller om gärningen är en sådan gärning som avses i 3 § lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/), samt

3) den stat där påföljden har bestämts har begärt eller samtyckt till att den verkställs här.

9 §

Domstolen skall omvandla den frihetsberövande påföljd som har dömts ut i den främmande staten till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott eller för ett brott som är så allvarligt att det motsvarar en sådan gärning som avses i 3 § lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska

unionen. Detta fängelsestraff får dock inte vara strängare än den påföljd som i den främmande staten har bestämts för brottet, även om denna påföljd är lindrigare än det minimistraff som i finsk lag föreskrivs för brottet.

19 §

Verkställigheten av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland kan enligt 1 mom. anförtros en främmande stat om den dömde är medborgare i den främmande staten eller har sitt hemvist eller uppehåller sig där och om han eller hon har samtyckt till åtgärden.

Verkställigheten av ett fängelsestraff som i Finland har ådömts någon annan än en finsk medborgare kan dock utan samtycke av den dömde anförtros behörig främmande stat, om

1) den dömde genom att fly till den främmande staten eller på något annat sätt där drar sig undan verkställigheten eller fortsatt verkställighet av fängelsestraffet, eller om

2) det till följd av fängelsestraffet eller det brott som lett till straffet genom ett laga-kraftvunnet beslut har bestämts att den dömde skall avvisas eller utvisas från Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 10 oktober 2003

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Leena Luhtanen

2.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 7 juli 1970 om utlämning för brott (456/1970) 2 § 2 mom., 6 § 3 mom., 10 § 2 mom., mellanrubriken före 34 § och 35—48 §, sådana de lyder i lag 182/1999, samt
ändras 1 § 2 mom., 3, 4, 12 och 25 §, 26 § 1 mom., 32 § 1 mom., 33 § 2 mom. och 34 §, av dessa lagrum 3 och 12 §, 32 § 1 mom., 33 § 2 mom. och 34 § sådana de lyder i nämnda lag 182/1999 samt 4 § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 298/2002, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

Om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna är särskilt stadgat.

I fråga om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen samt mellan Finland och de övriga nordiska länderna föreskrivs särskilt.

2 §

En finsk medborgare kan dock utlämnas för lagföring till en medlemsstat i Europeiska unionen. En finsk medborgare får inte utlämnas för ett politiskt brott eller för ett brott som har begåtts i Finland eller ombord på ett finskt fartyg på öppna havet eller ombord på ett finskt luftfartyg. En finsk medborgare får inte heller annars utlämnas, om inte gärningen är ett sådant brott eller gärningen, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst fyra år.

(2 mom. upphävs)

Gällande lydelse

3 §

För ett brott som har begåtts i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg får den som inte är finsk medborgare utlämnas endast, om lagföring för brottet i den stat som anhållit om utlämning anses ändamålsenlig och det straff som i den främmande staten skulle kunna följa på brottet inte väsentligt avviker från påföljd som enligt finsk lag kan följa på brottet. Begärs utlämning för verkställighet av straff, får begäran bifallas endast om straffpåföljden inte väsentligt avviker från vad som här hade kunnat följa på brottet.

4 §

Utlämning får inte ske, om inte den gärning för vilken utlämning begärs är eller, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst ett år.

Till en medlemsstat i Europeiska unionen får dock den som inte är finsk medborgare utlämnas för ett sådant brott för vilket, om det hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst sex månader och på vilket enligt lagen i den ansökande staten kan följa frihetsstraff eller frihetsberövande skyddsåtgärd upp till en tid av lägst tolv månader.

Den som inte är finsk medborgare kan också utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen för sådan konspiration eller sammanslutning av brottslingar i syfte att begå brott som avses i artikel 3.1 i konventionen om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, även om gärningen inte är straffbar enligt finsk lag.

Den som i en främmande stat har dömts för en gärning som avses i 1—3 mom. får utlämnas endast om den utmätta påföljden omfattar förlust av friheten i minst fyra månader.

Avser begäran om utlämning flera gärningar och föreligger ovan nämnda förutsättningar i fråga om någon av dessa, får begäran bifallas även för de övriga gärningarnas del, om dessa eller gärningar som motsvarar dem är straffbelagda enligt finsk rätt.

Utän hinder av 1—4 mom. kan utlämning

Föreslagen lydelse

3 §

För ett brott som har begåtts i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg får *utlämning ske* endast om lagföring för brottet i den *ansökande staten* anses ändamålsenlig och det straff som i *denna stat* skulle kunna följa på brottet inte väsentligt avviker från den påföljd som enligt finsk lag kan följa på brottet. Begärs utlämning för verkställighet av straff, får begäran bifallas endast om straffpåföljden inte väsentligt avviker från vad som här hade kunnat följa på brottet.

4 §

Utlämning får inte ske, om inte den gärning för vilken utlämning begärs är eller, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som ett brott för vilket det strängaste straffet enligt finsk lag är fängelse i minst ett år.

Den som i en främmande stat har dömts för en gärning som avses i 1 mom. får utlämnas endast om den utmätta påföljden omfattar förlust av friheten i minst fyra månader.

Avser begäran om utlämning flera gärningar och föreligger ovan nämnda förutsättningar i fråga om någon av dessa, får begäran bifallas även för de övriga gärningarnas del, om dessa eller gärningar som motsvarar dem är straffbelagda enligt finsk rätt.

Utän hinder av 1 och 2 mom. kan utlämning

ske för en gärning som, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som penningförfalskningsbrott, förberedelse till penningförfalskning eller användning av falska pengar.

ning ske för en gärning som, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse som penningförfalskningsbrott, förberedelse till penningförfalskning eller användning av falska pengar.

6 §

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte då den som inte är finsk medborgare utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen.

(3 mom. upphävs)

10 §

Förbudet i 1 mom. tillämpas inte vid utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen för ett brott på vilket enligt 1 kap. (626/1996) strafflagen finsk lag inte kan tillämpas.

(2 mom. upphävs)

12 §

Vid beviljande av utlämning skall följande villkor i tillämpliga delar ställas:

1) utan medgivande enligt 32 § får den utlämnade inte i den stat till vilken utlämningen sker åtalas eller straffas för något annat brott som begåtts före utlämningen eller vidareutlämnas till en annan stat, utom i det fall att han inte har lämnat landet inom 45 dagar efter det att inget hinder för detta förelåg, eller om han återvänt dit sedan han lämnat landet. *Har den som inte är finsk medborgare utlämnats till en medlemsstat i Europeiska unionen, kan han dock utan ett sådant medgivande som avses i 32 § åtalas eller straffas för ett annat brott som han har begått före utlämningen, om han givit sitt samtycke till detta eller om för brottet enligt lagen i den ansökande staten inte kan följa frihetsstraff eller någon annan åtgärd som omfattar frihetsberövande. Har den som inte är finsk medborgare utlämnats till en medlemsstat i Europeiska unionen kan han också utan ett sådant medgivande som avses i 32 § vidareutlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen, om han samtyckt till vidareutlämningen eller till att han kan åtalas eller straffas också för något annat brott som han har begått före utlämningen,*

2) den utlämnade får inte utan tillstånd åtalas för det ifrågavarande brottet vid en

12 §

Vid beviljande av utlämning skall följande villkor i tillämpliga delar ställas:

1) utan medgivande enligt 32 § får den utlämnade inte i den stat till vilken utlämningen sker åtalas eller straffas för något annat brott som begåtts före utlämningen eller vidareutlämnas till en annan stat, utom i det fall att den utlämnade inte har lämnat landet inom 45 dagar efter det att inget hinder för detta förelåg, eller om *den utlämnade* återvänt dit *efter att ha* lämnat landet,

2) den utlämnade får inte utan tillstånd åtalas för det ifrågavarande brottet vid en

Gällande lydelse

domstol som har fått behörighet att döma i sådana mål endast tillfälligt eller under särskilda undantagsförhållanden,

3) ett dödsstraff som ådömts den utlämnade får inte verkställas.

När en finsk medborgare utlämnas till en medlemsstat i Europeiska unionen, skall som villkor ställas att den ansökande staten förbinder sig att omedelbart återföra den utlämnade till Finland för att avtjäna eventuellt frihetsstraff efter att domen vunnit laga kraft, om den utlämnade givit sitt samtycke till detta. Frihetsstraffet verkställs i enlighet med lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987).

I det fall som avses i 5 § skall uttryckligen anges att den som utlämnas inte får straffas enligt ett stadgande som avser militärt brott.

När någon enligt 6 § utlämnas för en gärning som inte till sin huvudsakliga beskaffenhet kan anses som ett politiskt brott, skall som villkor ställas att gärningen, då den utlämnade döms till straff, inte får anses som ett politiskt brott.

Då utlämning beviljas kan dessutom ställas andra villkor som anses nödvändiga.

25 §

Begär flera utomnordiska stater utlämning av samma person, skall justitieministeriet, med hänsyn till beskaffenheten av brottet, tiden och platsen därför, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga på saken verkande omständigheter, bestämma till vilken stat utlämning bör ske.

Om framställningarna avser olika brott, må samtidigt föreskrivas, att den som utlämnas till en stat skall från denna stat utlämnas vidare till annan stat på villkor, som bestämts enligt 12 §.

Föreslagen lydelse

domstol som har fått behörighet att döma i sådana mål endast tillfälligt eller under särskilda undantagsförhållanden,

3) ett dödsstraff som ådömts den utlämnade får inte verkställas.

I det fall som avses i 5 § skall uttryckligen anges att den som utlämnas inte får straffas enligt *en bestämmelse* som avser militärt brott.

När någon enligt 6 § utlämnas för en gärning som inte till sin huvudsakliga beskaffenhet kan anses som ett politiskt brott, skall som villkor ställas att gärningen, då den utlämnade döms till straff, inte får anses som ett politiskt brott.

Då utlämning beviljas kan dessutom ställas andra villkor som anses nödvändiga.

25 §

Om flera främmande stater begär utlämning av samma person och ingen av framställningarna är sådan att på den skall tillämpas lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960), skall justitieministeriet, med hänsyn till brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet, framställningarnas tidsföljd, personens nationalitet och hemvist samt övriga omständigheter som inverkar på saken, bestämma till vilken stat utlämning skall ske.

Om framställningarna avser olika brott, får samtidigt bestämmas att den som utlämnas till en stat skall utlämnas vidare från denna stat till en annan stat på de villkor som möjliggör utlämning till den ifrågavarande staten.

26 §

Polis- eller åklagarmyndighet eller, i fråga om verkställighet av straff, länsstyrelse, som önskar att framställning skall göras om utlämning till Finland av person, som uppehåller sig i främmande stat, skall rikta begäran därom till justitieministeriet. Anser ministeriet att begäran skall villfaras, gör ministeriet framställningen på diplomatisk väg, ifall icke annorlunda överenskommits med den främmande staten.

26 §

Om en polis- eller åklagarmyndighet eller, i fråga om verkställighet av straff, *Brottsåtgärdsverket* önskar att framställning skall göras om utlämning till Finland av en person som uppehåller sig i *en* främmande stat, skall *myndigheten eller verket rikta en begäran om detta* till justitieministeriet. Anser ministeriet att begäran skall *bifallas*, gör ministeriet framställningen på diplomatisk väg, *om inte något annat* överenskommits med den främmande staten.

32 §

Utan hinder av villkoren för utlämning kan justitieministeriet på framställning av en främmande stat lämna medgivande till att den som utlämnats får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen förövat brott än det för vilket utlämningen skett, eller vidareutlämnas till en annan stat. Beträffande sådan framställning och de villkor, som skall ställas för utlämningen, gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om utlämning från Finland. *Medgivande för vidareutlämning av finsk medborgare får dock inte lämnas.*

32 §

Utan hinder av villkoren för utlämning kan justitieministeriet på framställning av en främmande stat lämna medgivande till att den som utlämnats får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen förövat brott än det *som låg till grund för utlämningen*, eller vidareutlämnas till en annan stat. Beträffande *framställningen* och de villkor som skall ställas för utlämningen gäller *på motsvarande sätt vad som föreskrivs* om utlämning från Finland.

33 §

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk medborgare transporteras genom riket, om förutsättning för utlämning av honom till den mottagande staten enligt lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960) föreligger eller det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och förutsättningarna enligt denna lag för utlämningen till den mottagande staten föreligger.

Sker utlämningen till något av de övriga nordiska länderna, får likväl även en finsk medborgare transporteras genom *Finland*, om *det finns sådana* förutsättningar för utlämning av *personen i fråga* till den mottagande staten *som föreskrivs* i lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan, *eller om det är fråga om utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen och det finns sådana förutsättningar för transporten som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/).*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater

(upphävs)

34 §

Om den som är eftersökt för utlämning till en medlemsstat i Europeiska unionen samtycker till utlämningen, tillämpas på utlämningen ett förenklat förfarande i enlighet med 35—47 §.

34 §

I beslut som justitieministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

35 §

Begäran skall innehålla uppgifter om

- 1) den eftersöktes identitet,
- 2) den myndighet som begär att den eftersökte skall tas i förvar,
- 3) att ett häktningsbeslut eller en verkställbar dom föreligger,
- 4) brottets beskaffenhet och brottsrekvisit,
- 5) omständigheterna kring brottet, inklusive uppgift om tidpunkten och platsen för brottet samt den eftersöktes del i brottet, samt
- 6) i mån av möjlighet följderna av brottet.

(upphävs)

35 §

36 §

Centralkriminalpolisen skall omedelbart underrätta justitieministeriet om begäran när den eftersökte till följd av begäran tagits i förvar eller annars påträffats, men det inte har ansetts nödvändigt att ta den eftersökte i förvar.

(upphävs)

36 §

37 §

Då den eftersökte till följd av begäran tagits i förvar eller annars påträffats, skall centralkriminalpolisen omedelbart göra en undersökning i saken.

(upphävs)

37 §

38 §

Vid undersökningen skall den eftersökte tillfrågas om han samtycker till utlämning enligt det förenklade förfarandet.

Den eftersökte skall underrättas om hans möjlighet att i enlighet med 12 § 1 mom. 1 punkten samtycka till att han i den stat till vilken han utlämnas, får åtalas eller straffas för något annat brott som han begått före utlämningen än det som ligger till grund för utlämningen, samt samtidigt till att han kan vidareutlämnas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

(upphävs)

38 §

Den eftersökte skall underrättas om betydelsen av samtycke till det förenklade förfarandet för utlämning samt sådant samtycke som avses i 2 mom. Underrättelse enligt 1 och 2 mom. skall protokollföras.

39 §

Samtycke till utlämning enligt det förenklade förfarandet och samtycke som avses i 38 § 2 mom. skall lämnas inför tingsrätten och protokollföras. Vid ärendets behandling, där den eftersökte personligen skall närvara, iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om behandling av ett häktningsyrkande. Centralkriminalpolisen skall utan dröjsmål tillställa justitieministeriet det protokoll som upprättats i saken.

(upphävs)

39 §

40 §

Justitieministeriet avgör om begäran om utlämning enligt det förenklade förfarandet skall bifallas.

Justitieministeriet kan be den ansökande staten lämna ytterligare uppgifter, om detta förutsätts för att ett beslut om utlämning skall kunna fattas.

(upphävs)

40 §

41 §

Om den eftersökte samtycker till utlämning enligt det förenklade förfarandet, skall centralkriminalpolisen omedelbart underrätta den ansökande statens behöriga myndighet om detta.

Om den eftersökte har tagits i förvar enligt 31 §, skall centralkriminalpolisen senast tio dagar från tagandet i förvar underrätta den ansökande statens behöriga myndighet om den eftersökte samtyckt till utlämningen eller inte.

Den ansökande statens behöriga myndighet skall också underrättas om den eftersökte gett sådant samtycke som avses i 38 § 2 mom.

(upphävs)

41 §

42 §

Om den eftersökte samtycker till utlämning enligt det förenklade förfarandet, skall justitieministeriet fatta beslut om utlämningen senast tjugo dagar efter att samtycke gavs.

(upphävs)

42 §

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

<p style="text-align: center;">43 §</p> <p><i>Den eftersökte kan återkalla sitt samtycke till utlämning enligt det förenklade förfarandet.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">43 §</p>
<p style="text-align: center;">44 §</p> <p><i>Centralkriminalpolisen skall underrätta den ansökande statens behöriga myndighet om utlämningsbeslutet omedelbart och senast tjugo dagar efter att samtycke gavs.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">44 §</p>
<p style="text-align: center;">45 §</p> <p><i>Den eftersökte skall utlämnas inom tjugo dagar från det att den ansökande staten har underrättats om beslutet om utlämning. Om den eftersökte fortfarande hålls i förvar då tidsfristen löper ut, skall han sättas på fri fot.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">45 §</p>
<p style="text-align: center;">46 §</p> <p><i>Centralkriminalpolisen underrättar den ansökande statens behöriga myndighet om ett oöverstigligt hinder leder till att den eftersökte inte kan utlämnas inom den tid som anges i 45 §. Myndigheterna skall då samsamma överenskomma om en ny utlämningsdag. Utlämningen skall ske inom tjugo dagar från den nya överenskomna dagen. Om den eftersökte fortfarande hålls i förvar då tidsfristen löper ut, skall han sättas på fri fot.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">46 §</p>
<p style="text-align: center;">47 §</p> <p><i>Den eftersökte har rätt till biträde enligt 24 §. Biträdet skall vara närvarande i tingsrätten vid behandlingen i enlighet med 39 §.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">47 §</p>
<p style="text-align: center;">48 §</p> <p><i>I ett beslut som justitieministeriet har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.</i></p>	(upphävs)	<p style="text-align: center;">48 §</p>

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 3 juni 1960 om utlämning för brott Finland och de övriga nordiska länderna emellan (270/1960) 20 och 21 §, sådana de lyder, 20 § i lag 457/1970 och 21 § delvis ändrad i sistnämnda lag och i lag 466/1987, samt

fogas till lagen en ny 9 a § som följer:

Gällande lydelse

20 §

Begäres utlämning av en och samma person till i 1 § nämnd stat och till annat land och prövar ministeriet för inrikesärendena den första och justitieministeriet den andra framställningen kunna bifallas, skall statsrådet, med beaktande av stadgandena i 25 § lagen den 7 juli 1970 om utlämning för brott, på föredragning från justitieministeriet besluta, till vilken stat vederbörande skall utlämnas. Statsrådet beslutar även, huruvida till utlämningsbeslutet skall fogas sådant villkor, som i 2 mom. av sagda 25 § avses.

Föreslagen lydelse

9 a §

Om inrikesministeriet konstaterar att utlämning till en i 1 § nämnd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen inte är möjlig med stöd av denna lag, skall ministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/).

20 §

Begäres utlämning av en och samma person *både till en stat som nämns i 1 § så som avses i denna lag och till en annan stat, som inte är medlemsstat i Europeiska unionen*, och prövar inrikesministeriet att den första och justitieministeriet att den andra framställningen *kan* bifallas, skall statsrådet, med beaktande av *bestämmelserna* i 25 § lagen den 7 juli 1970 om utlämning för brott, på föredragning från justitieministeriet besluta till vilken stat *utlämning skall ske*. Statsrådet beslutar även *om ett sådant villkor som avses i den nämnda 25 § 2 mom. skall tas in i beslutet om utlämning*.

Begärs utlämning av en och samma person både till en stat som nämns i 1 § så som avses i denna lag och till en medlemsstat i Europeiska unionen så som avses i lagen om utlämning för brott mellan Finland och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Över statsrådets beslut må besvär icke anföras.

21 §

Inrikesministeriet får i de fall som avses i 7 § på begäran meddela tillstånd till att den som enligt denna lag utlämnats från Finland får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen begånget brott än det för vilket utlämning skett, eller att han för ett sådant brott får utlämnas vidare till någon annan i 1 § nämnd stat.

Tillstånd må lämnas allenast om i denna lag stadgade förutsättningar för utlämning föreligga, och skall vad i 10 § 3 och 4 mom. är stadgat härvid äga motsvarande tillämpning.

I denna paragraf avsedd begäran bör innehålla uppgifter om brottets beskaffenhet, tid och plats för brottet samt, försåvitt begäran avser väckande av åtal eller utlämning vidare i sådant syfte, om det straffstadgande, som anses bliva tillämpligt på brottet. Av begäran bör ytterligare framgå, att där avsedd person blivit underrättad om det rättskyddsmedel, som nämnts i 10 § 3 mom.

Beträffande erforderligt tillstånd till utlämning till annan än i 1 § nämnd stat skall

de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen, och prövar inrikesministeriet att den första och domstolen att den andra framställningen kan bifallas, skall inrikesministeriet, med beaktande av bestämmelserna i 25 § lagen om utlämning för brott, besluta till vilken stat utlämning skall ske. Inrikesministeriet beslutar även om ett sådant villkor som avses i 25 § 2 mom. i den sistnämnda lagen skall tas in i beslutet om utlämning.

I statsrådets och inrikesministeriets beslut får ändring inte sökas genom besvär.

21 §

Inrikesministeriet får i de fall som avses i 7 § på begäran meddela tillstånd till att den som enligt denna lag utlämnats från Finland får åtalas eller straffas för något annat före utlämningen begånget brott än det som utlämningen grundat sig på, eller att personen i fråga för ett sådant brott får vidareutlämnas till någon annan stat som nämns i 1 §.

Tillstånd får meddelas endast om det finns förutsättningar för utlämning enligt denna lag, och härvid skall på motsvarande sätt iaktas vad som föreskrivs i 10 § 3 och 4 mom.

En begäran som avses i denna paragraf skall innehålla uppgifter om brottets beskaffenhet, tiden och platsen för brottet samt, om begäran avser väckande av åtal eller vidareutlämning i sådant syfte, om den straffbestämmelse som anses bli tillämplig på brottet. Av begäran skall ytterligare framgå att den som avses i begäran har blivit underrättad om det rättsmedel som nämns i 10 § 3 mom.

Om inrikesministeriet konstaterar att samtycke inte på basis av 1 och 2 mom. kan lämnas till en sådan begäran som avses i 1 mom. och som framställts av en i 1 § avsedd stat som också är medlemsstat i Europeiska unionen, skall ministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

I fråga om det tillstånd som krävs för utlämning till någon annan stat än en sådan

stadgandena i 32 § lagen om utlämning för brott äga tillämpning.

som nämns i 1 § skall iakttas bestämmelserna i 32 § lagen om utlämning för brott. Om det är fråga om utlämning till någon annan medlemsstat i Europeiska unionen än en sådan stat som nämns i 1 §, skall inrikesministeriet överföra saken till den behöriga åklagaren för behandling i den ordning som föreskrivs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av lagen om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 16 januari 1987 om internationellt samarbete vid verkställighet av vissa straffrättsliga påföljder (21/1987) 3 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 19 § 2 mom.,
 dessa lagrum sådana de lyder, 3 § 1 mom. och 9 § 1 mom. i lag 9/1994 samt 19 § 2 mom. i lag 236/2001, som följer:

Gällande lydelse

3 §

En påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat får verkställas i Finland, om

1) domen har vunnit laga kraft och den är verkställbar i den stat där den har givits,

2) den gärning för vilken påföljden har bestämts är ett brott enligt finsk lag eller skulle vara det, om den hade begåtts i Finland under motsvarande förhållanden, och

3) den stat där påföljden har bestämts har begärt eller samtyckt till att den verkställs här.

Föreslagen lydelse

3 §

En påföljd som har bestämts av en domstol i en främmande stat får verkställas i Finland, om

1) domen har vunnit laga kraft och den är verkställbar i den stat där den har givits,

2) den gärning för vilken påföljden har bestämts *utgör brott eller skulle utgöra brott enligt finsk lag om den begicks i Finland under motsvarande förhållanden, eller om gärningen är en sådan gärning som avses i 3 § lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (/), samt*

3) den stat där påföljden har bestämts har begärt eller samtyckt till att den verkställs här.

9 §

Domstolen skall omvandla den i den främmande staten utdömda frihetsberövande påföljden till det fängelsestraff som enligt finsk lag stadgas för motsvarande brott. Detta fängelsestraff får dock inte vara strängare än den påföljd som i den främmande staten har bestämts för brottet, även om denna påföljd är lindrigare än det lägsta straff som i finsk lag stadgas för brottet.

9 §

Domstolen skall omvandla den *frihetsberövande påföljd som har dömts ut i den främmande staten till det fängelsestraff som enligt finsk lag föreskrivs för motsvarande brott eller för ett brott som är så allvarligt att det motsvarar en sådan gärning som avses i 3 § lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.* Detta fängelsestraff får dock inte vara strängare än den påföljd som i den främmande staten har bestämts

för brottet, även om denna påföljd är lindrigare än det *minimistraff* som i finsk lag föreskrivs för brottet.

19 §

Verkställigheten av ett fängelsestraff som dömts ut i Finland kan enligt 1 mom. anförtros en främmande stat om den dömde är medborgare i den främmande staten eller har sitt hemvist där och om han eller hon har samtyckt till åtgärden. Verkställigheten av ett fängelsestraff som i Finland ådömts någon annan än en finsk medborgare kan dock utan samtycke av den dömde anförtros behörig främmande stat, om

1) den dömde genom att fly till den främmande staten eller på något annat sätt där drar sig undan verkställigheten eller fortsatt verkställighet av fängelsestraffet, eller om

2) det till följd av fängelsestraffet eller det brott som lett till straffet genom ett laga-kraftvunnet beslut har bestämts att den dömde skall avvisas eller utvisas från Finland.

Verkställigheten av ett fängelsestraff som *har* dömts ut i Finland kan enligt 1 mom. anförtros en främmande stat om den dömde är medborgare i den främmande staten eller har sitt hemvist *eller uppehåller sig där* och om han eller hon har samtyckt till åtgärden. Verkställigheten av ett fängelsestraff som i Finland har ådömts någon annan än en finsk medborgare kan dock utan samtycke av den dömde anförtros behörig främmande stat, om

1) den dömde genom att fly till den främmande staten eller på något annat sätt där drar sig undan verkställigheten eller fortsatt verkställighet av fängelsestraffet, eller om

2) det till följd av fängelsestraffet eller det brott som lett till straffet genom ett laga-kraftvunnet beslut har bestämts att den dömde skall avvisas eller utvisas från Finland.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RÅDETS RAMBESLUT

av den 13 juni 2002

om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna

(2002/584/RIF)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA RAMBESLUT

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 31 a och 31 b samt artikel 34.2 b i detta,

med beaktande av kommissionens förslag(1),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande(2), och

av följande skäl:

(1) Enligt slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors den 15-16 oktober 1999, särskilt punkt 35, bör det formella utlämningsförfarandet avskaffas bland medlemsstaterna när det gäller personer som är på flykt undan rättvisan efter att ha fått sin slutgiltiga dom, och förfaranden för utlämningsärenden påskyndas vad gäller personer som är misstänkta för brott.

(2) I åtgärdsprogrammet för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar i brottmål, vilket avses i punkt 37 i slutsatserna från Europeiska rådet i Tammerfors och antogs av rådet den 30 november 2000(3), behandlas frågan om ömsesidig verkställighet av arresteringsorder.

(3) Det finns ett antal konventioner på detta område till vilka alla eller en del medlemsstater har anslutit sig, däribland Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 och Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism av den 27 januari 1977. Lagstiftningen om utlämning i de nordiska länderna har identiskt innehåll.

(4) Dessutom har medlemsstaterna godkänt följande tre konventioner, som helt eller delvis gäller utlämning och ingår i gemenskapens regelverk: konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna(4) (mellan de medlemsstater som är anslutna till konventionen), konventionen av den 10 mars 1995 om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater(5) och konventionen av den 27 september 1996 om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater(6).

(1) EGT C 332 E, 27.11.2001, s. 305.

(2) Yttrandet avgett den 9 januari 2002 (ännu ej offentliggjort i EGT).

(3) EGT C 12 E, 15.1.2001, s. 10.

(4) EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

(5) EGT C 78, 30.3.1995, s. 2.

(6) EGT C 313, 13.10.1996, s. 12.

(5) Målet för unionen att bli ett område med frihet, säkerhet och rättvisa har medfört att behovet av utlämning mellan medlemsstaterna har försvunnit, och att det skall ersättas av ett system för överlämnande mellan rättsliga myndigheter. De nuvarande förfarandena för utlämning är komplicerade och riskerar att ge upphov till förseningar, vilket kan avhjälpas genom införande av ett nytt förenklat system för överlämnande av dömda eller misstänkta personer för verkställighet av domar eller lagföring. De traditionella samarbetsförbindelser mellan medlemsstaterna som hittills varit rådande bör ersättas av ett system med fri rörlighet för straffrättsliga avgöranden, såväl preliminära som slutliga, i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa.

(6) Den europeiska arresteringsorder som införs genom detta rambeslut utgör den första konkreta åtgärder på det straffrättsliga området rörande principen om ömsesidigt erkännande, vilken Europeiska rådet har kallat en "hörnsten" i det rättsliga samarbetet.

(7) Eftersom målet att ersätta den multilaterala utlämningsordning som bygger på Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957 inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför på grund av dess omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, kan rådet vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 2 i Fördraget om Europeiska unionen och i artikel 5 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskaperna. I enlighet med proportionalitetsprincipen i den sistnämnda artikeln går detta rambeslut inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(8) Beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder måste kontrolleras i tillräcklig omfattning, vilket innebär att en rättslig myndighet i den medlemsstat där den eftersökta personen har gripits måste fatta beslutet om huruvida han eller hon skall överlämnas.

(9) Centralmyndigheternas roll i verkställandet av en europeisk arresteringsorder bör begränsas till praktiskt och administrativt bistånd.

(10) Systemet med en europeisk arresteringsorder vilar på en hög grad av förtroende mellan medlemsstaterna. Tillämpningen av systemet får avbrytas endast om en medlemsstat allvarligt och ihållande åsidosätter de principer som fastställs i artikel 6.1 i Fördraget om Europeiska unionen, vilket fastslagits av rådet med tillämpning av artikel 7.1 i fördraget, och med de följder som avses i punkt 2 i samma artikel.

(11) Den europeiska arresteringsordern bör ersätta samtliga tidigare instrument för utlämning mellan medlemsstaterna, även bestämmelserna om utlämning i avdelning III i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet.

(12) Detta rambeslut respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna⁽⁷⁾, särskilt kapitel VI i denna. Inget i detta rambeslut får tolkas som ett förbud att vägra överlämna en person som är föremål för en europeisk arresteringsorder, om det finns objektiva skäl för att tro att den europeiska arresteringsordern har utfärdats för att lagföra eller straffa en person på grund av dennes kön, ras, religion, etniska ursprung, nationalitet, språk, politiska uppfattning eller sexuella läggning, eller att denna persons ställning kan skadas av något av dessa skäl.

Detta rambeslut hindrar inte en medlemsstat från att tillämpa sina konstitutionella regler om prövning i laga ordning, föreningsfrihet, tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier.

(7) EGT C 364, 18.12.2000, s. 1.

(13) Ingen får avvisas, utvisas eller utlämnas till en stat där de löper allvarlig risk att utsättas för dödsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

(14) Eftersom samtliga medlemsstater har ratificerat Europarådets konvention av den 28 januari 1981 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter, bör de personuppgifter som behandlas i samband med genomförandet av detta rambeslut skyddas i enlighet med principerna i denna konvention.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Artikel 1***Skyldighet att verkställa en europeisk arresteringsorder**

1. Den europeiska arresteringsordern är ett rättsligt avgörande, utfärdat av en medlemsstat med syftet att en annan medlemsstat skall gripa och överlämna en eftersökt person för lagföring eller för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Medlemsstaterna skall verkställa varje europeisk arresteringsorder i enlighet med principen om ömsesidigt erkännande samt bestämmelserna i detta rambeslut.

3. Detta rambeslut påverkar inte skyldigheten att respektera de grundläggande rättigheterna och de grundläggande rättsliga principerna i artikel 6 i Fördraget om Europeiska unionen.

*Artikel 2***Tillämpningsområde för en europeisk arresteringsorder**

1. En europeisk arresteringsorder får utfärdas för gärningar som enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning kan leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd i tolv månader eller mer. Detsamma gäller om ett straff eller en annan frihetsberövande åtgärd i minst fyra månader har dömts ut.

2. Följande brott skall medföra överlämnande på grundval av en europeisk arresteringsorder enligt villkoren i detta rambeslut och utan kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för gärningen, förutsatt att brotten, som de definieras i den utfärdande medlemsstatens lagstiftning, kan leda till fängelse

eller annan frihetsberövande åtgärd i minst tre år i den utfärdande medlemsstaten:

- Deltagande i en kriminell organisation.
- Terrorism.
- Människohandel.
- Sexuellt utnyttjande av barn samt barnpornografi.
- Olaglig handel med narkotika och psykotropa ämnen.
- Olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.
- Korruption.
- Bedrägeri, inbegripet bedrägeri som riktar sig mot Europeiska gemenskapernas ekonomiska intressen enligt konventionen av den 26 juli 1995 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen.
- Penningtvätt.
- Penningförfalskning, inklusive förfalskning av euron.
- IT-brottslighet.
- Miljöbrott, inbegripet olaglig handel med hotade djurarter och hotade växtarter och växtsorter.
- Hjälp till olovlig inresa och olovlig vistelse.
- Mord, grov misshandel.
- Olaglig handel med mänskliga organ och vävnader.
- Människorov, olaga frihetsberövande och tagande av gisslan.
- Rasism och främlingsfientlighet.

- Organiserad stöld och väpnat rån.
- Olaglig handel med kulturföremål, inbegripet antikviteter och konstverk.
- Svindleri.
- Beskyddarverksamhet och utpressning.
- Förfalskning och piratkopiering.
- Förfalskning av administrativa dokument och handel med sådana förfalskningar.
- Förfalskning av betalningsmedel.
- Olaglig handel med hormonsubstanser och andra tillväxsubstanser.
- Olaglig handel med nukleära och radioaktiva ämnen.
- Handel med stulna fordon.
- Våldtäkt.
- Mordbrand.
- Brott som omfattas av den internationella brottmålsdomstolens behörighet.
- Kapning av flygplan eller fartyg.
- Sabotage.

3. Rådet får, efter att ha hört Europaparlamentet i enlighet med artikel 39.1 i Fördraget om Europeiska unionen, när som helst enhälligt besluta att lägga till andra typer av brott i förteckningen i punkt 2 i den här artikeln. Mot bakgrund av kommissionens rapport enligt artikel 34.3 skall rådet bedöma om förteckningen bör utvidgas eller ändras.

4. När det gäller andra brott än de som omfattas av punkt 2 kan överlämnandet förenas med villkoret att de gärningar för vilka den europeiska arresteringsordern har utfärdats skall utgöra ett brott enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning, oberoende av brottsrekvisit eller brottets rättsliga rubricering.

Artikel 3

Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern skall vägras

Den rättsliga myndigheten i den verkställande medlemsstaten (nedan kallad den verkställande rättsliga myndigheten) skall vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder i följande fall:

1. Om det brott som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern omfattas av amnesti i den verkställande medlemsstaten då denna var behörig att lagföra brottet enligt sin egen strafflag.

2. Om det framgår av de uppgifter som står till den verkställande rättsliga myndighetens förfogande att den eftersöktes ansvar för samma gärning prövats genom lagakraftäggande dom i en medlemsstat, under förutsättning att straffet, vid fällande dom, avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i den medlemsstat i vilken avkunnandet ägt rum.

3. Om den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder på grund av sin ålder ännu inte kan ställas till straffrättsligt ansvar för de gärningar som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern enligt den verkställande medlemsstatens lag.

Artikel 4

Skäl till att verkställighet av den europeiska arresteringsordern får vägras

Den verkställande rättsliga myndigheten får vägra att verkställa en europeisk arresteringsorder

1. om, i något fall som avses i artikel 2.4, den gärning som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern inte är ett brott enligt lagen i den verkställande medlemsstaten; när det gäller skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner får dock verkställandet av den europeiska arresteringsordern inte vägras av det skälet att den verk-

ställande medlemsstatens lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller att den inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter och andra avgifter, tullar och valutatransaktioner som den utfärdande medlemsstatens lagstiftning,

2. om den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern är föremål för lagföring i den verkställande medlemsstaten för samma gärning som den som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern,

3. om de rättsliga myndigheterna i den verkställande medlemsstaten har beslutat antingen att inte väcka åtal för det brott som ligger till grund för den europeiska arresteringsordern eller att underlåta åtal, eller när den eftersökte i en medlemsstat omfattas av ett annat slutligt avgörande för samma gärningar som hindrar senare lagföring,

4. om åtal för brottet eller verkställigheten av straffet preskriberats enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning och gärningarna omfattas av denna medlemsstats behörighet enligt dess egen strafflagstiftning,

5. om det framgår av de uppgifter som står till den verkställande rättsliga myndighetens förfogande att den eftersöktes ansvar för samma gärningar prövats genom lagakraftvägande dom i tredje land, under förutsättning att straffet, vid fällande dom, avtjänats eller är under verkställighet eller inte längre kan verkställas enligt lagstiftningen i det land där domen har meddelats,

6. om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd och den eftersökte uppehåller sig i, är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten och denna stat åtar sig att själv verkställa detta straff eller denna åtgärd enligt denna medlemsstats lagstiftning.

7. om en europeisk arresteringsorder avser brott som

a) enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning anses ha begåtts helt eller delvis

på dess territorium eller en plats som är likställd med den medlemsstatens territorium, eller

b) har begåtts utanför den utfärdande medlemsstatens territorium och åtal enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning inte är tillåtet för sådana brott, när de begåtts utanför den verkställande statens territorium.

Artikel 5

Garantier som skall lämnas av den utfärdande staten i särskilda fall

Den verkställande rättsliga myndigheten får, i enlighet med den verkställande medlemsstatens lagstiftning, föreskriva att verkställigheten av en europeisk arresteringsorder är beroende av något av följande villkor:

1. När en europeisk arresteringsorder har utfärdats för verkställighet av ett straff eller en annan åtgärd som har beslutats genom utevarodom och den berörda personen inte kallats personligen eller på annat sätt informerats om tidpunkt och plats för den förhandling som ledde till att beslutet fattades genom utevarodom, får överlämnande ske på villkor att den utfärdande rättsliga myndigheten lämnar tillräckliga garantier om att den person som är föremål för den europeiska arresteringsordern kommer att ges möjlighet till en förnyad prövning av beslutet i den utfärdande medlemsstaten och att bli dömd i sin närvaro.

2. Om det brott på vars grundval en europeisk arresteringsorder har utfärdats är straffbart med fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd på livstid får verkställandet av den europeiska arresteringsordern förenas med villkoret att det i den utfärdande medlemsstatens rättssystem finns bestämmelser om att ompröva straffet - efter framställan eller senast efter 20 år - eller att tillämpa sådana åtgärder som kan ge benådning som personen är berättigad till enligt den utfärdande medlemsstatens nationella lagstiftning eller praxis i syfte att ett sådant straff eller en sådan åtgärd inte skall verkställas.

3. När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder för lagföring är medborgare eller bosatt i den verkställande medlemsstaten får överlämnandet underkastas villkoret att personen efter att ha hörts återsänds till den verkställande medlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten.

Artikel 6

Fastställande av de behöriga myndigheterna

1. Den utfärdande rättsliga myndigheten är den rättsliga myndighet i den utfärdande medlemsstaten som är behörig att utfärda en europeisk arresteringsorder enligt den utfärdande medlemsstatens lagstiftning.

2. Den verkställande rättsliga myndigheten är den rättsliga myndighet i den verkställande medlemsstaten som är behörig att verkställa den europeiska arresteringsordern enligt den verkställande medlemsstatens lagstiftning.

3. Varje medlemsstat skall underrätta rådets generalsekretariat om den, enligt sin nationella lagstiftning, behöriga rättsliga myndigheten.

Artikel 7

Centralmyndighet

1. Varje medlemsstat får utse en centralmyndighet eller, om dess rättsordning så kräver, flera centralmyndigheter för att biträda de behöriga rättsliga myndigheterna.

2. En medlemsstat får, om organisationen av det nationella rättsväsendet så kräver, låta sin eller sina centralmyndighet(er) ansvara för det administrativa översändandet och mottagandet av europeiska arresteringsorder samt all annan officiell korrespondens i anslutning till dessa.

Den medlemsstat som önskar använda sig av de möjligheter som avses i denna artikel skall lämna uppgifter om sin eller sina centralmyndighet(er) till rådets generalsekretariat. Dessa anvisningar skall vara bindande för alla myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten.

Artikel 8

Den europeiska arresteringsorderns innehåll och form

1. En europeisk arresteringsorder skall innehålla följande uppgifter uppställda i enlighet med formuläret i bilagan:

- a) Den eftersöktes identitet och nationalitet.
- b) Namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den utfärdande rättsliga myndigheten.
- c) Uppgift om förekomsten av en verkställbar dom, en arresteringsorder eller något annat verkställbart rättsligt beslut med samma rättsverkan och som omfattas av artiklarna 1 och 2.
- d) Brottets beskaffenhet och brottsrubricering, särskilt med avseende på artikel 2.
- e) En beskrivning av de omständigheter under vilka brottet begåtts, inbegripet tidpunkt och plats samt den eftersöktes delaktighet i brottet.
- f) Det straff som dömts ut, om det rör sig om en slutlig dom, eller den straffskalan för brottet som föreskrivs i den utfärdande medlemsstatens lagstiftning.
- g) Eventuella andra konsekvenser av brottet.

2. Den europeiska arresteringsordern skall översättas till ett språk som är officiellt i den verkställande medlemsstaten. Varje medlemsstat får, när detta rambeslut antas eller vid en senare tidpunkt, i en förklaring som skall deponeras hos rådets generalsekretariat

förklara att den kommer att godta en översättning till ett annat eller flera andra av Europeiska gemenskapernas officiella språk.

de efterforskningar som krävs, särskilt via det europeiska rättsliga nätverkets kontaktpunkter⁽⁸⁾, för att få denna information av den verkställande medlemsstaten.

KAPITEL 2

ÖVERLÄMNANDEFÖRFARANDE

Artikel 9

Översändande av en europeisk arresteringsorder

1. Om det är känt var personen befinner sig får den utfärdande rättsliga myndigheten översända den europeiska arresteringsordern direkt till den verkställande rättsliga myndigheten.

2. Den utfärdande rättsliga myndigheten får under alla omständigheter besluta om en registrering av den eftersökta personen i Schengens informationssystem (SIS).

3. En sådan registrering skall utföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 95 i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna. En registrering i SIS skall anses vara likvärdig med en europeisk arresteringsorder åtföljd av den information som beskrivs i artikel 8.1.

Under en övergångsperiod, till dess att SIS kan överföra all den information som beskrivs i artikel 8, skall registreringen anses vara likvärdig med en europeisk arresteringsorder i avvaktan på att originalet i vederbörlig ordning mottas av den verkställande rättsliga myndigheten.

Artikel 10

Närmare bestämmelser om översändande av en europeisk arresteringsorder

1. Om den utfärdande rättsliga myndigheten inte känner till vilken verkställande rättslig myndighet som är behörig, skall den göra

2. Om den utfärdande rättsliga myndigheten så önskar kan arresteringsordern skickas genom det europeiska rättsliga nätverkets säkrade telekommunikationssystem.

3. Om det inte går att använda SIS får den utfärdande rättsliga myndigheten använda sig av Interpols tjänster för att översända den europeiska arresteringsordern.

4. Den utfärdande rättsliga myndigheten får översända den europeiska arresteringsordern på vilket säkert sätt som helst som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, så att den verkställande medlemsstaten kan fastställa att den översända handlingen är äkta.

5. Alla svårigheter rörande översändandet av eller äktheten hos de handlingar som behövs för att verkställa den europeiska arresteringsordern skall behandlas genom direkta kontakter mellan de berörda rättsliga myndigheterna eller, i förekommande fall, med bistånd av medlemsstaternas centrala myndigheter.

6. Om den myndighet som tar emot en europeisk arresteringsorder saknar behörighet att verkställa denna, skall den självständigt översända den europeiska arresteringsordern till den behöriga myndigheten i sin medlemsstat och underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta.

⁽⁸⁾ Gemensam åtgärd av den 29 juni 1998 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk (EGT L 191, 7.7.1998, s. 4).

*Artikel 11***Den eftersöktes rättigheter**

1. När den eftersökte grips skall den behöriga verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med den nationella lagstiftningen upplysa personen om den europeiska arresteringsordern och dess innehåll samt om dennes möjlighet att samtycka till överlämnande till den utfärdande rättsliga myndigheten.

2. En eftersökt person som har gripits för att en europeisk arresteringsorder skall kunna verkställas skall ha rätt till juridiskt biträde och tolk i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten.

*Artikel 12***Fortsatt frihetsberövande**

Om en person grips på grundval av en europeisk arresteringsorder skall den verkställande rättsliga myndigheten fatta beslut i enlighet med den verkställande medlemsstatens lagstiftning om huruvida personen skall hållas kvar i häkte. Det är alltid möjligt att, i enlighet med den nationella lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten, tillfälligt försätta personen på fri fot, med förbehåll för att den behöriga myndigheten i denna medlemsstat vidtar alla åtgärder som den bedömer vara nödvändiga för att undvika att den eftersökte avviker.

*Artikel 13***Samtycke till överlämnande**

1. Om den gripne säger sig samtycka till att överlämnas skall dennes samtycke och, i förekommande fall, uttryckliga avstående från tillämpning av specialitetsbestämmelsen enligt artikel 27.2 avges inför den verkställande rättsliga myndigheten, i enlighet med den verkställande medlemsstatens nationella lagstiftning.

2. Varje medlemsstat skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att det samtycke och, i förekommande fall, det avstående som anges i punkt 1 inhämtas under sådana förhållanden att det framgår att personen har lämnat dem frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Den eftersökte skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

3. Det samtycke och, i förekommande fall, det avstående som anges i punkt 1 skall protokollföras i enlighet med det förfarande som föreskrivs i den verkställande medlemsstatens nationella lagstiftning.

4. Samtycket skall i princip vara oåterkalleligt. Varje medlemsstat får föreskriva att samtycket och, i förekommande fall, avståndet kan vara återkalleligt i enlighet med deras nationella regler. I ett sådant fall skall den tid som förflyter mellan dagen för samtycke och dagen för återkallelse inte beaktas vid fastställande av de tidsfrister som anges i artikel 17. En medlemsstat som vill använda sig av denna möjlighet skall underrätta generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd om detta vid antagandet av detta rambeslut och ange på vilka villkor samtycket kan återkallas samt alla ändringar av dessa villkor.

*Artikel 14***Hörande av den eftersökte**

En person som gripits och som inte samtycker till överlämnande enligt artikel 14 skall ha rätt att höras av den verkställande rättsliga myndigheten i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten.

*Artikel 15***Beslut om överlämnande**

1. Den verkställande rättsliga myndigheten skall, inom de tidsfrister och enligt de villkor som anges i detta rambeslut, besluta om en person skall överlämnas.

2. Om den verkställande rättsliga myndigheten anser att de uppgifter som den utfärdande medlemsstaten har meddelat inte är tillräckliga för att myndigheten skall kunna besluta om överlämnandet, skall den begära att utan dröjsmål få nödvändiga kompletterande uppgifter, i synnerhet sådana som rör artiklarna 3—5 och 8, och får dessutom fastställa en tidsfrist inom vilken de skall inkomma, med beaktande av nödvändigheten att iaktta den tidsfrist som anges i artikel 17.

3. Den utfärdande rättsliga myndigheten får när som helst överföra alla användbara kompletterande uppgifter till den verkställande rättsliga myndigheten.

Artikel 16

Beslut vid flera framställningar

1. Om flera medlemsstater har utfärdat en europeisk arresteringsorder för samma person, skall beslutet om vilken av framställningarna som skall verkställas fattas av den verkställande rättsliga myndigheten, som skall ta vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, särskilt till brottens relativa svårhetsgrad och platsen för deras förövande, datumet för de respektive europeiska arresteringsorden samt huruvida orden har utfärdats för lagföring eller för verkställande av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd.

2. Den verkställande rättsliga myndigheten får fråga Eurojust(9) om råd inför ett sådant beslut som avses i punkt 1.

3. Vid en konflikt mellan en europeisk arresteringsorder och en framställning om utlämning som givits in av ett tredje land skall beslutet om huruvida den europeiska arresteringsordern eller framställningen om utlämning skall ges företräde fattas av den behöriga myndigheten i den verkställande medlemsstaten, som skall ta vederbörlig hänsyn till alla omständigheter, särskilt de som anges i punkt 1 och de som nämns i den tillämpliga konventionen.

4. Denna artikel skall inte påverka medlemsstaternas skyldigheter enligt den internationella brottmålsdomstolens stadga.

Artikel 17

Tidsfrister och beslutsregler avseende verkställighet av den europeiska arresteringsordern

1. En europeisk arresteringsorder skall behandlas och verkställas med skyndsamhet.

2. I de fall då den eftersökte samtycker till överlämnandet skall det slutgiltiga beslutet om verkställandet av den europeiska arresteringsordern fattas inom tio dagar efter det att samtycket har givits.

3. I övriga fall skall det slutgiltiga beslutet om verkställandet av den europeiska arresteringsordern fattas inom 60 dagar efter det att den eftersökte har gripits.

4. Om den europeiska arresteringsordern i specifika fall inte kan verkställas inom de tidsfrister som anges i punkterna 2 eller 3 skall den verkställande rättsliga myndigheten omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten och ange skälen till detta. I ett sådant fall får tidsfristerna förlängas med ytterligare 30 dagar.

5. Så länge något slutgiltigt beslut om verkställande av den europeiska arresteringsordern inte har fattats av den verkställande rättsliga myndigheten skall denna säkerställa att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande av personen föreligger.

6. Varje vägran att verkställa en europeisk arresteringsorder skall motiveras.

(9) Rådets beslut 2002/187/RIF av den 28 februari 2002 om inrättande av Eurojust för att stärka kampen mot grov brottslighet (EGT L 63, 6.3.2002, s. 1).

7. Om en medlemsstat i undantagsfall inte kan iaktta de tidsfrister som föreskrivs i denna artikel skall den underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen. Dessutom skall en medlemsstat som har drabbats av upprepade förseningar med att verkställa europeiska arresteringsorder från en annan medlemsstats sida underrätta rådet så att det nationella genomförandet av detta rambeslut kan utvärderas på medlemsstatsnivå.

Artikel 18

Situation i avvaktan på beslut

1. Om den europeiska arresteringsordern har utfärdats för lagföring skall den utfärdande rättsliga myndigheten

a) antingen godta att den eftersökte hörs i enlighet med artikel 19, eller

b) godta tillfällig överföring av den eftersökte.

2. Villkoren för tillfällig överföring och dess varaktighet skall fastställas i samförstånd mellan den utfärdande och den verkställande rättsliga myndigheten.

3. Vid tillfällig överföring skall personen i fråga kunna återvända till den verkställande staten för att närvara vid den förhandling som rör honom eller henne inom ramen för förfarandet för överlämnande.

Artikel 19

Hörande av personen i avvaktan på beslut

1. Hörandet av den eftersökte skall genomföras av en rättslig myndighet, med bistånd av någon annan person som skall utses i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där den anmodande domstolen är belägen.

2. Hörandet av den eftersökte skall verkställas i enlighet med lagstiftningen i den verkställande medlemsstaten och på de villkor som fastställs i samförstånd mellan den

utfärdande och den verkställande rättsliga myndigheten.

3. Den behöriga verkställande rättsliga myndigheten får ge en annan rättslig myndighet i den egna medlemsstaten i uppdrag att delta vid hörandet av den eftersökte för att säkerställa att denna artikel och de villkor som har fastställts tillämpas på ett korrekt sätt.

Artikel 20

Privilegier och immunitet

1. Om den eftersökte har rätt till privilegier eller immunitet avseende rättsliga förfaranden eller verkställighet i den verkställande medlemsstaten skall tidsfristerna enligt artikel 17 inte börja löpa förrän om, och från och med den dag, den verkställande rättsliga myndigheten har informerats om att dessa privilegier eller denna immunitet har upphävts.

Den verkställande medlemsstaten skall se till att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande föreligger om den eftersökte inte längre har rätt till sådana privilegier eller sådan immunitet.

2. När upphävandet av privilegier eller immunitet åligger en myndighet i den verkställande medlemsstaten skall den verkställande rättsliga myndigheten utan dröjsmål begära detta hos den myndigheten. När upphävandet av privilegier eller immunitet åligger en myndighet i en annan stat eller en internationell organisation, skall den utfärdande rättsliga myndigheten begära detta hos den myndigheten eller organisationen.

Artikel 21

Samverkande internationella åtaganden

Detta rambeslut skall inte påverka den verkställande medlemsstatens åtaganden om den eftersökte har utlämnats till denna medlemsstat från ett tredje land och den eftersök-

te är skyddad genom specialitetsbestämmelserna i den ordning enligt vilken han eller hon utlämnades. Den verkställande medlemsstaten skall vidta alla åtgärder som krävs för att utan dröjsmål begära samtycke från den stat som den eftersökte utlämnades ifrån, så att han eller hon kan överlämnas till den utfärdande medlemsstaten. Tidsfristerna enligt artikel 17 börjar inte löpa förrän från och med den dag dessa specialitetsbestämmelser upphör att gälla. I avvaktan på beslutet i den stat varifrån den eftersökte har utlämnats skall den verkställande medlemsstaten se till att de nödvändiga materiella villkoren för ett faktiskt överlämnande föreligger.

Artikel 22

Underrättelse om beslutet

Den verkställande rättsliga myndigheten skall omedelbart meddela den utfärdande rättsliga myndigheten om sitt beslut med anledning av en europeisk arresteringsorder.

Artikel 23

Tidsfrist för överlämnande av personen

1. Den eftersökte skall överlämnas så snart som möjligt vid en tidpunkt som de berörda myndigheterna skall komma överens om.

2. Den eftersökte personen skall överlämnas senast tio dagar efter det slutgiltiga beslutet om att verkställa den europeiska arresteringsordern.

3. Om omständigheter som ligger utanför någon av de berörda medlemsstaternas kontroll hindrar att den eftersökte överlämnas inom den tidsfrist som anges i punkt 2, skall den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten omedelbart kontakta varandra och komma överens om en ny tidpunkt för överlämnandet. I så fall skall överlämnandet äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

4. Överlämnandet kan i undantagsfall skjutas upp tillfälligt, av allvarliga humanitära skäl, till exempel om det finns godtagbara skäl att anta att verkställigheten uppenbart skulle innebära en fara för den eftersöktes liv eller hälsa. Verkställandet av den europeiska arresteringsordern skall äga rum så snart dessa skäl inte längre föreligger. Den verkställande rättsliga myndigheten skall omedelbart underrätta den utfärdande rättsliga myndigheten om detta och komma överens om en ny tidpunkt för överlämnandet. I så fall skall överlämnandet äga rum inom tio dagar från den nya tidpunkt som bestämts.

5. När de tidsfrister som anges i punkterna 2—4 har löpt ut skall personen, om han eller hon fortfarande kvarhålls i häkte, försättas på fri fot.

Artikel 24

Uppskjutet eller villkorligt överlämnande

1. Den verkställande rättsliga myndigheten får, efter att ha fattat beslut om verkställighet av en europeisk arresteringsorder, skjuta upp överlämnandet av den eftersökte så att personen kan åtalas i den verkställande medlemsstaten eller, om dom redan har fallit, i den staten kan avtjäna ett straff som har dömts ut för en annan gärning än den som den europeiska arresteringsordern avser.

2. I stället för att uppskjuta överlämnandet får den verkställande rättsliga myndigheten tillfälligt överlämna den eftersökte till den utfärdande medlemsstaten på villkor som skall fastställas i samförstånd mellan den verkställande och den utfärdande rättsliga myndigheten. Överenskommelsen skall göras skriftligt och villkoren skall vara bindande för alla myndigheter i den utfärdande medlemsstaten.

Artikel 25

Transitering

1. Varje medlemsstat skall, utom när den utnyttjar möjligheten att vägra när transite-

ring begärs för en medborgare eller varaktigt bosatt för verkställighet av ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd, tillåta transitering genom sitt territorium av en eftersökt person som överlämnas, förutsatt att medlemsstaten har fått uppgifter om

- a) identitet och nationalitet på den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder,
- b) att det finns en europeisk arresteringsorder,
- c) brottets beskaffenhet och brottsrubricering,
- d) brottets omständigheter, bland annat tidpunkt och plats.

När den person som är föremål för en europeisk arresteringsorder i lagföringssyfte är medborgare eller varaktigt bosatt i transiteringsmedlemsstaten, får transiteringen underkastas villkoret att personen, efter att ha hörts, återsänds till transiteringsmedlemsstaten för att där avtjäna det fängelsestraff eller den frihetsberövande åtgärd som dömts ut i den utfärdande medlemsstaten.

2. Varje medlemsstat skall utse en myndighet som skall vara ansvarig för att ta emot framställningar om transitering och de dokument som krävs, liksom eventuell övrig officiell skriftväxling avseende framställningar om transitering. Medlemsstaterna skall meddela rådets generalsekretariat vilka myndigheter som utsetts.

3. Framställningen om transitering samt de uppgifter som avses i punkt 1 får sändas till den myndighet som utsetts enligt punkt 2 på varje sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Transiteringsmedlemsstaten skall meddela sitt beslut på samma sätt.

4. Detta rambeslut gäller inte om transporten sker med flyg utan planerad mellanlandning. Om en icke planerad landning görs skall emellertid den utfärdande medlemsstaten förse den myndighet som utsetts enligt

punkt 2 med de uppgifter som avses i punkt 1.

5. När en transitering gäller en person som skall utlämnas från ett tredje land till en medlemsstat, skall denna artikel gälla i tillämpliga delar. I synnerhet uttrycket "europeisk arresteringsorder" skall ersättas med "framställning om utlämning".

KAPITEL 3

FÖLJDER AV ÖVERLÄMNANDET

Artikel 26

Avräkning av tiden för frihetsberövande i den verkställande staten

1. Den utfärdande medlemsstaten skall avräkna tiden för frihetsberövande som beror på verkställighet av en europeisk arresteringsorder från det totala frihetsberövande som skall avtjänas i den utfärdande medlemsstaten som ett resultat av att ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd har dömts ut.

2. I detta syfte skall den verkställande rättsliga myndigheten, eller den centralmyndighet som utsetts enligt artikel 7, vid överlämnandet översända alla uppgifter om hur länge den eftersökte varit frihetsberövad på grundval av den europeiska arresteringsordern till den utfärdande rättsliga myndigheten.

Artikel 27

Möjligheter till åtal för andra brott

1. Varje medlemsstat får anmäla till generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd att, i medlemsstatens förbindelser med andra medlemsstater som har lämnat samma förklaring, samtycke skall anses ha givits till åtal, dom eller frihetsberövande för att verkställa ett fängelsestraff eller en annan frihetsberövande åtgärd för ett annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för

vilket personen överlämnades, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt beslut om överlämnande.

2. Utom i de fall som avses i punkterna 1 och 3 får en överlämnad person inte åtalas, dömas eller på annat sätt berövas sin frihet för något annat brott, som begicks före överlämnandet, än det brott för vilket personen överlämnades.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas i följande fall:

a) Om personen har haft möjlighet att lämna territoriet i den medlemsstat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det.

b) Brottet kan inte leda till fängelse eller annan frihetsberövande åtgärd.

c) Det straffrättsliga förfarandet föranleder inte tillämpning av en åtgärd som innebär att den personliga friheten inskränks.

d) Om personen kommer att bli föremål för en icke frihetsberövande påföljd, inbegripet böter eller en åtgärd som träder istället för detta, även om påföljden inskränker den personliga friheten.

e) Om personen har samtyckt till att bli överlämnad och i förekommande fall avstått från tillämpning av specialitetsbestämmelsen i enlighet med artikel 13.

f) Om personen efter sitt överlämnande uttryckligen avstått från att utnyttja specialitetsbestämmelsen med avseende på specifika gärningar som begåtts före överlämnandet. Avståendet skall göras inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten och skall protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Avståendet skall inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Personen skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

g) Om den verkställande rättsliga myndigheten som överlämnat den eftersökte ger sitt samtycke i enlighet med punkt 4.

4. En framställan om samtycke skall överlämnas till den verkställande rättsliga myndigheten, tillsammans med de uppgifter som anges i artikel 8.1, och åtföljas av en översättning enligt artikel 8.2. Samtycke skall ges om det brott för vilket det begärs i sig skall medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta rambeslut. Samtycke skall vägras av de skäl som anges i artikel 3 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 4. Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits.

I de situationer som anges i artikel 5 måste de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande staten.

Artikel 28

Överlämnande eller efter följande utlämning

1. Varje medlemsstat får anmäla till rådets generalsekretariat att, i medlemsstatens förbindelser med andra medlemsstater som har lämnat samma förklaring, samtycket till överlämnande av en person till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder som har utfärdats för ett brott som har begåtts före överlämnandet skall anses ha avgivits, såvida inte den verkställande rättsliga myndigheten i ett enskilt fall uppger något annat i sitt beslut om överlämnande.

2. Under alla förhållanden får en person som har överlämnats till den utfärdande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder, utan samtycke av den verkställande medlemsstaten, överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder som utfärdats före överlämnandet i följande fall:

a) Om den eftersökte har haft möjlighet att lämna territoriet i den medlemsstat som han eller hon överlämnats till men inte har gjort

detta inom 45 dagar efter sitt slutliga frigivande eller har återvänt till det territoriet efter att ha lämnat det.

b) Om den eftersökte samtycker till att överlämnas till en annan medlemsstat än den verkställande medlemsstaten enligt en europeisk arresteringsorder. Samtycke skall lämnas inför de behöriga rättsliga myndigheterna i den utfärdande medlemsstaten och skall protokollföras i enlighet med denna stats nationella lagstiftning. Samtycket skall inhämtas så att det framgår att personen har gjort detta frivilligt och fullt medveten om följderna av detta. Den eftersökte skall i detta syfte ha rätt till juridiskt biträde.

c) Om den eftersökte inte utnyttjar specialitetsbestämmelsen enligt artikel 27.3 a, e, f och g.

3. Den verkställande rättsliga myndigheten skall ge sitt samtycke till överlämnande av den berörda personen till en annan medlemsstat enligt följande bestämmelser:

a) En framställan om samtycke skall överlämnas i enlighet med artikel 9 och åtföljas av de uppgifter som anges i artikel 8.1 och av en översättning enligt artikel 8.2.

b) Samtycke skall ges om det brott för vilket det begärs i sig skall medföra överlämnande enligt bestämmelserna i detta rambeslut.

c) Beslutet skall fattas senast 30 dagar efter det att framställningen har mottagits.

d) Samtycke skall vägras av de skäl som anges i artikel 3 och får i övrigt vägras endast av de skäl som anges i artikel 4.

I de situationer som anges i artikel 5 måste de garantier som föreskrivs i den artikeln ges av den utfärdande medlemsstaten.

4. Trots vad som sägs i punkt 1 skall en person som har överlämnats enligt en europeisk arresteringsorder inte utlämnas till ett tredje land utan samtycke av den behöriga myndigheten i den medlemsstat som har

överlämnat personen. Samtycket skall lämnas i enlighet med de konventioner enligt vilka den medlemsstaten är bunden samt enligt den statens nationella lagstiftning.

Artikel 29

Överlämnande av egendom

1. Den verkställande rättsliga myndigheten skall, i enlighet med dess nationella lagstiftning, på begäran av den utfärdande rättsliga myndigheten eller på eget initiativ beslagta och överlämna egendom som

a) kan behöva företes som bevis, eller

b) har förvärvats av den eftersökte till följd av brottet.

2. Sådan egendom som avses i punkt 1 skall överlämnas även om den europeiska arresteringsordern inte kan verkställas på grund av att den eftersökte avlidit eller avvit.

3. Om den egendom som avses i punkt 1 är föremål för beslag eller förverkande på den verkställande medlemsstatens territorium, får den medlemsstaten, om egendomen behövs i samband med pågående straffrättsliga förfaranden, tillfälligt behålla eller överlämna den till den utfärdande medlemsstaten, på villkor att den återlämnas.

4. Rättigheter som den verkställande medlemsstaten eller tredje man kan ha förvärvat i den egendom som avses i punkt 1 skall bibehållas. Om sådana rättigheter finns, skall den utfärdande medlemsstaten återlämna egendomen utan kostnad till den verkställande medlemsstaten så snart som möjligt efter det straffrättsliga förfarandet.

Artikel 30

Kostnader

1. Utgifter på den verkställande medlemsstatens territorium för att verkställa den eu-

ropeiska arresteringsordern skall betalas av denna medlemsstat.

2. Alla andra utgifter skall betalas av den utfärdande medlemsstaten.

KAPITEL 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 31

Förhållande till andra rättsliga instrument

1. Bestämmelserna i detta rambeslut skall, utan att detta påverkar deras tillämpning i förbindelserna mellan medlemsstater och tredje länder, den 1 januari 2004 ersätta motsvarande konventionsbestämmelser om utlämning i förbindelserna mellan medlemsstaterna:

a) Europeiska utlämningskonventionen av den 13 december 1957, tilläggsprotokollet till denna av den 15 oktober 1975, det andra tilläggsprotokollet till denna av den 17 mars 1978 och Europeiska konventionen om bekämpande av terrorism av den 27 januari 1977, vad gäller utlämning,

b) avtalet av den 26 maj 1989 om förenkling och modernisering av förfarandena för översändande av utlämningsansökningar,

c) konventionen av den 10 mars 1995 om ett förenklat förfarande för utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater,

d) konventionen av den 27 september 1996 om utlämning mellan Europeiska unionens medlemsstater, och

e) kapitel 4 i avdelning III i konventionen av den 19 juni 1990 om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.

2. Medlemsstaterna får fortsätta att tillämpa de bilaterala eller multilaterala avtal eller

överenskommelser som är i kraft när detta rambeslut antas, i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga rambeslutets målsättningar och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för överlämnande av personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder.

Medlemsstaterna får sluta bilaterala eller multilaterala avtal eller överenskommelser efter det att rambeslutet har trätt i kraft i den mån de gör det möjligt att fördjupa eller vidga innehållet i detta rambeslut och bidrar till att ytterligare förenkla eller underlätta förfarandena för överlämnande av personer som är föremål för en europeisk arresteringsorder, särskilt genom att fastställa kortare tidsfrister än de som anges i artikel 17, genom att utöka förteckningen över brott i artikel 2.2, genom att ytterligare begränsa skälen till att vägra verkställighet enligt artiklarna 3 och 4, eller genom att sänka straffröskeln i artikel 2.1 eller 2.2.

De avtal och överensstämmelser som avses i andra stycket skall inte i något fall kunna påverka förbindelserna med de medlemsstater som inte är parter i dessa.

Medlemsstaterna skall, inom tre månader efter detta rambesluts ikraftträdande, underrätta rådet och kommissionen om gällande avtal eller överenskommelser enligt punkt 1 som de önskar fortsätta tillämpa.

Medlemsstaterna skall även underrätta rådet och kommissionen om nya avtal eller överenskommelser av den typ som avses i andra stycket, senast tre månader efter att de har undertecknats.

3. I den mån som de konventioner eller avtal som avses i punkt 1 är tillämpliga på territorier i medlemsstaterna, eller territorier för vilka en medlemsstat ombesörjer de yttre förbindelserna, på vilka detta rambeslut inte är tillämpligt, skall de nuvarande förbindelserna mellan dessa territorier och de övriga medlemsstaterna fortsätta att regleras genom dessa instrument.

*Artikel 32***Övergångsbestämmelse**

1. För framställningar om utlämning som tas emot före den 1 januari 2004 kommer även fortsättningsvis gällande utlämningsinstrument att vara i kraft. För framställningar som tas emot efter detta datum kommer de regler att gälla som antas av medlemsstaterna i enlighet med detta rambeslut. Medlemsstaterna får dock, när rådet antar detta rambeslut, göra ett uttalande, där de förklarar att de som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar, som gäller gärningar som begåtts före en tidpunkt som de skall fastställa, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004. Ifrågavarande tidpunkt får inte vara senare än 7 augusti 2002. Detta uttalande skall offentliggöras i Officiella tidningen. Det kan återkallas när som helst.

*Artikel 33***Bestämmelser avseende Österrike och Gibraltar**

1. Så länge som Österrike inte har ändrat artikel 12.1 i "Auslieferungs- und Rechtshilfegesetz", och allra senast fram till den 31 december 2008, får landet tillåta sina verkställande rättsliga myndigheter att vägra verkställa en europeisk arresteringsorder, om den eftersökte är österrikisk medborgare och om den gärning för vilken den europeiska arresteringsordern har utfärdats inte är straffbar enligt österrikisk lag.

2. Detta rambeslut skall tillämpas på Gibraltar.

*Artikel 34***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa bestämmel-

serna i detta rambeslut före den 31 december 2003.

2. Medlemsstaterna skall till rådets generalsekretariat och kommissionen överlämna texten till de bestämmelser genom vilka skyldigheterna enligt detta rambeslut införlivas med deras nationella lagstiftning. När de gör detta kan varje medlemsstat ange att den omedelbart kommer att tillämpa detta rambeslut i sina förbindelser med de medlemsstater som har lämnat samma underrättelse.

Rådets generalsekretariat skall underrätta medlemsstaterna och kommissionen om de uppgifter som tagits emot enligt artiklarna 7.2, 8.2, 13.4 och 25.2. Det skall även ombesörja offentliggörandet i Officiella tidningen.

3. På grundval av de uppgifter som rådets generalsekretariat lämnat skall kommissionen senast den 31 december 2004 överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta rambeslut, vid behov tillsammans med lagförslag.

4. Rådet skall under andra halvåret 2003 göra en utvärdering av bestämmelserna i detta rambeslut, särskilt när det gäller den praktiska tillämpningen i medlemsstaterna samt hur SIS fungerar.

*Artikel 35***Ikraftträdande**

Detta rambeslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i Officiella tidningen.

Utfärdat i Luxemburg den 13 juni 2002.

På rådets vägnar
M. Rajoy Brey
Ordförande

Uttalanden från vissa medlemsstater vid antagandet av rambeslutet*Uttalanden enligt artikel 32*

Uttalande från Frankrike:

Frankrike förklarar i enlighet med artikel 32 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna att landet som verkställande medlemsstat kommer att fortsätta att behandla framställningar rörande gärningar som begåtts före den 1 november 1993, datumet för ikraftträdandet av fördraget om Europeiska unionen, undertecknat i Maastricht den 7 februari 1992, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före den 1 januari 2004.

Uttalande från Italien:

I enlighet med artikel 32 kommer Italien att fortsätta att behandla alla framställningar rörande gärningar som begåtts före tidpunkten för ikraftträdande av rambeslutet om en europeisk arresteringsorder i enlighet med gällande bestämmelser om utlämning.

Uttalande från Österrike:

Österrike förklarar enligt artikel 32 i rambeslutet om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna att man såsom verkställande stat också fortsättningsvis kommer att behandla de framställningar som gäller straffbara gärningar, som har begåtts före tidpunkten för rambeslutets ikraftträdande, i enlighet med det utlämningssystem som gällde före detta datum.

Uttalanden enligt artikel 13.4

Uttalande från Belgien:

Den berörda personens samtycke till överlämnande får återkallas ända fram till dess att överlämnandet sker.

Uttalande från Danmark:

Samtycke till överlämnande och uttryckligt avstående från tillämpning av specialitetsbestämmelsen får återkallas i enlighet med vid varje tidpunkt tillämpliga relevanta regler i dansk lagstiftning.

Uttalande från Irland:

I Irland kan samtycke till överlämnande och, i förekommande fall, uttryckligt avstående från tillämpning av specialitetsbestämmelsen enligt artikel 27.2 återkallas. Samtycket kan återkallas i enlighet med nationell lag fram till dess att överlämnandet har verkställts.

Uttalande från Finland:

I Finland får samtycke till överlämnande och, i förekommande fall, uttryckligt avstående från tillämpning av specialitetsbestämmelsen enligt artikel 27.2 återkallas. Samtycket får återkallas i enlighet med nationell lagstiftning fram till dess att överlämnandet har verkställts.

Uttalande från Sverige:

Ett samtycke eller avstående enligt artikel 13.1 får återkallas av den som begärs överlämnad. Återkallelsen måste ske innan beslutet om överlämnande har verkställts.